

รายงานของคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา

เรื่อง สรุปผลการวิเคราะห์รายงานความคืบหน้า ในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย
ประธานวุฒิสภา

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง

นายศุภชัย สมเจริญ
รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง

รายนามคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

วุฒิสภา

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
ประธานคณะกรรมการ

พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

พลเรือเอก ชุมนุช อัจฉริยะ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(ประธานคณะอนุกรรมการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
คณะที่ 6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและ
พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ สิริโรจน์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร
เลขาธิการคณะกรรมการ
(ประธานคณะอนุกรรมการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
คณะที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง)

พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง

พลเอก อาชาไนย ศรีสุข
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
คนที่สอง

พลเอก สกล ชื่นตระกูล
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
คนที่สาม

นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม
โฆษกคณะกรรมการ

นายพลเดช ปิ่นประทีป
รองโฆษกคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง
(ประธานคณะอนุกรรมการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ คณะที่ 2
ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน)

นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์
รองโฆษกคณะกรรมการ
คนที่สอง

นายจเด็จ อินสว่าง
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

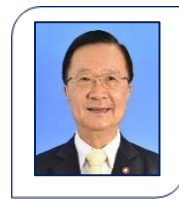
นายประมนต์ สุธีวงศ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลเอก สำเร็จ ติवादำรงค์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายอำพล จินดาวัฒนะ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(ประธานคณะอนุกรรมาธิการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ คณะที่ 4
ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม)

นายจรินทร์ จักกะพาก
กรรมาธิการ
(ประธานคณะอนุกรรมาธิการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
คณะที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและ
เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์)

พลเอก ไปฎก บุนนาค
กรรมาธิการ
(ประธานคณะอนุกรรมาธิการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
คณะที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเติบโต
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม)

นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา
กรรมาธิการ

นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์
กรรมาธิการ

นายณรงค์ อ่อนสะอาด
กรรมาธิการ

นางดวงพร รอดพยาธิ์
กรรมาธิการ

พลเอก ชงชัย สาระสุข
กรรมาธิการ

ศาสตราจารย์นิสตรรก์ เวชยานนท์
กรรมาธิการ

คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์
กรรมาธิการ

นายสมชาย ชาญณรงค์กุล
กรรมาธิการ

นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ
กรรมาธิการ

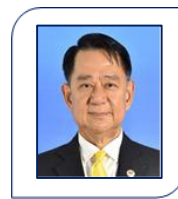
พลเอก สลิท ทองภักดี
กรรมาธิการ

พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์
กรรมาธิการ

พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ
กรรมาธิการ

นายอนุศักดิ์ คงมาลัย
กรรมาธิการ

รายนามประธานคณะกรรมการธิการสามัญ

ประจำวุฒิสภา ๒๖ คณะ

นายสังคีต พิริยะรังสรรค์

ประธานคณะกรรมการธิการการแก้ปัญหา
ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์

ประธานคณะกรรมการธิการการกีฬา

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลป์ยะ

ประธานคณะกรรมการ
การเกษตรและสหกรณ์

พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ

ประธานคณะกรรมการการคมนาคม

นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ

ประธานคณะกรรมการ
การเศรษฐกิจการเงิน และการคลัง

นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์

ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ

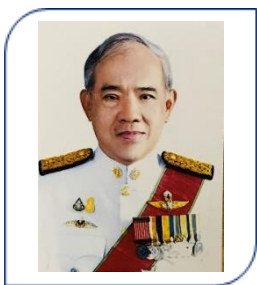
พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์

ประธานคณะกรรมการการทหาร
และความมั่นคงของรัฐ

พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร

ประธานคณะกรรมการการท่องเที่ยว

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

ประธานคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น

พลเอก อกนิษฐ์ หมิ่นสวัสดิ์

ประธานคณะกรรมการ
การบริหารราชการแผ่นดิน

พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์

ประธานคณะกรรมการการพลังงาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์

ประธานคณะกรรมการ
การพัฒนาการเมือง
และการมีส่วนร่วมของประชาชน

นายวัลลภ ตังคณานุก์ษ์

ประธานคณะกรรมการ
การพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร

ประธานคณะกรรมการการกฎหมาย
การยุติธรรม และการตำรวจ

พลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว

ประธานคณะกรรมการการแรงงาน

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง

ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์
ประธานคณะกรรมการธิการ
การเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร
และการโทรคมนาคม

นายมรรณพ เดชวิทักษ์
ประธานคณะกรรมการธิการการศาสนา
คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม

นายดวง อันทะไชย
ประธานคณะกรรมการธิการการศึกษา

นายเจตน์ ศิรธรานนท์
ประธานคณะกรรมการธิการการสาธารณสุข

นายกล้าณรงค์ จันทิก
ประธานคณะกรรมการธิการ
กิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์
ประธานคณะกรรมการธิการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พลเรือเอก ศิขรุวัชร วงษ์สุวรรณ
ประธานคณะกรรมการธิการ
ศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต
ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

นางอภิรดี ตันตราภรณ์
ประธานคณะกรรมการธิการพาณิชย์
และการอุตสาหกรรม

นายสมชาย แสวงการ
ประธานคณะกรรมการธิการสิทธิมนุษยชน
สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค

พลเอก ขาดอุดม ดิตตะสิริ
ประธานคณะกรรมการธิการติดตาม
การบริหารงบประมาณ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศฯ โทร. ๙๒๓๗ - ๘

ที่ สว ๐๐๑๙.๑๙/ร ๔๐

วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ
ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔)

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ วันอาทิตย์ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๗๕ ขึ้น โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ภารกิจ การพิจารณาขอโทษเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในภาพรวมให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ รวบรวมและจัดทำสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และตามยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งกำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และประสานงานกับคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาอื่นทุกคณะ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว และผลักดันให้คณะกรรมการดังกล่าวมีการทำงานร่วมกัน อย่างบูรณาการ ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลเอก สິงห์ศึก สິงห์ไพโร	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเรือเอก ชุมนุช อัจฉริยะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	เลขานุการคณะกรรมการ
๗. พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ	รองเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๘. พลเอก อาชาไนย ศรีสุข	รองเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๙. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	รองเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
๑๐. นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม	โฆษกคณะกรรมการ

๑๑. นายพลเดช ...

๑๑. นายพลเดช ปิ่นประทีป	รองโฆษกคณะกรรมการธิการ คนที่หนึ่ง
๑๒. นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์	รองโฆษกคณะกรรมการธิการ คนที่สอง
๑๓. นายประมนต์ สุธีวงศ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๔. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๕. พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๖. นายอำพล จินดาวัฒนะ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๗. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	กรรมาธิการ
๑๘. นายจรินทร์ จักกะพาก	กรรมาธิการ
๑๙. นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	กรรมาธิการ
๒๐. นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	กรรมาธิการ
๒๑. นายณรงค์ อ่อนสอาด	กรรมาธิการ
๒๒. นางดวงพร รอดพยาธิ์	กรรมาธิการ
๒๓. พลเอก ธงชัย สาระสุข	กรรมาธิการ
๒๔. ศาสตราจารย์นิสดาร์ก เวชยานนท์	กรรมาธิการ
๒๕. พลเอก โปฏก บุนนาค	กรรมาธิการ
๒๖. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	กรรมาธิการ
๒๗. นายสมชาย ชาญณรงค์กุล	กรรมาธิการ
๒๘. นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ	กรรมาธิการ
๒๙. พลเอก สสิน ทองภักดี	กรรมาธิการ
๓๐. พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์	กรรมาธิการ
๓๑. พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ	กรรมาธิการ
๓๒. นายอนุศักดิ์ คงมาลัย	กรรมาธิการ

ในการนี้ คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔) เสร็จแล้ว คณะกรรมาธิการจึงขอเสนอรายงานดังกล่าวต่อที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๗๘ ประกอบข้อ ๑๗๕ วรรคสอง (๒) และ (๓) ต่อไป

อนึ่ง นายจเด็จ อินสว่าง กรรมการและที่ปรึกษา ได้ขอลาออกจากตำแหน่งประธาน คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ในคณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน มีผลให้ความ เป็นกรรมการ ในคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและ ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ สิ้นสุดลง ทั้งนี้ คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองฯ ได้มีมติแต่งตั้ง นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นประธานคณะอนุกรรมการแทน ประกอบกับในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติตั้งนายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นกรรมการแทน ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๗๕ วรรคหนึ่ง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาบรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาต่อไป

(ลงชื่อ) พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

(สิงห์ศึก สิงห์ไพร)

รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง

ในฐานะประธานคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ

และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นายตันพงษ์ ตั้งเต็มทอง)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการติดตาม
เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

คนที่หนึ่ง

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวจिरวิณ คะประสิทธิ์)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการติดตาม
เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

คนที่สอง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๗ - ๘

ณัฐกิตติ์/อลนกรณ์/พรพนา/ปาริชาติ พิมพ์

ตันพงษ์/จिरวิณ ทาน

บทสรุปผู้บริหาร

วุฒิสภาได้ดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและผลลัพธ์ของโครงการ/กิจกรรม การดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานที่นำเข้าไปในระบบ eMENSUR ซึ่งเป็นการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมและฉบับปรับปรุง ๑๓ ด้าน เพื่อมุ่งเน้นการวิเคราะห์ข้อค้นพบจากผลการดำเนินการของหน่วยงานที่รับผิดชอบประเด็นปฏิรูป/กิจกรรมปฏิรูปตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในแต่ละด้านที่จะส่งผลสำคัญต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย และการติดตามการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) จำนวน ๖๒ กิจกรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามที่กำหนดไว้ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นรูปธรรมในเชิงประจักษ์ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศให้สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ในห้วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๓ ส่วนสำคัญ ได้แก่ (๑) ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นการปฏิรูป/กิจกรรมปฏิรูป/โครงการ/กิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศ (๒) ความก้าวหน้าการพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย และ (๓) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ประเด็นการปฏิรูป/กิจกรรมปฏิรูป/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมและฉบับปรับปรุง

๑.๑ ผลการติดตามการดำเนินการ ประเด็นปฏิรูป/โครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมและฉบับปรับปรุง

สรุปผลการดำเนินการติดตามประเด็นปฏิรูป/กิจกรรมปฏิรูป จำนวน ๑๐๙ ประเด็นปฏิรูป/กิจกรรมปฏิรูป โดยได้คัดเลือกติดตามฯ โครงการ/กิจกรรมที่เป็นองค์ประกอบการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๕๐๒ โครงการ/กิจกรรม (ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ปรากฏข้อมูลในระบบ จำนวน ๘๙ โครงการ/กิจกรรม และปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินการ จำนวน ๗ โครงการ/กิจกรรม) พบว่า ๑) ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒๔ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๖.๒) มีความคืบหน้าตามแผนที่กำหนดไว้ จำนวน ๒๗๘ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔ และ ๓) มีความล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในแผน จำนวน ๑๐๔ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖

๑) ด้านที่มีผลการดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนมากที่สุด คือ ด้านพลังงาน ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๙ จากการติดตามทั้งหมด ๖๑ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘ รองลงมา คือ ด้านการเมือง ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑๑ จากการติดตามทั้งหมด ๙๐ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒ และ ด้านเศรษฐกิจ ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒ จากการติดตามทั้งหมด ๙๑ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๒.๒ ตามลำดับ

๒) ด้านที่มีผลการดำเนินการมีความคืบหน้าตามแผนมากที่สุด คือ

- ร้อยละ ๑๐๐ จำนวน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการยุติธรรม จากการติดตามทั้งหมด ๖ โครงการ/กิจกรรม ด้านสาธารณสุข จากการติดตามทั้งหมด ๑๓ โครงการ/กิจกรรม ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ จากการติดตามทั้งหมด ๗ โครงการ/กิจกรรม และด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จากการติดตามทั้งหมด ๑๐ โครงการ/กิจกรรม

- น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐ จำนวน ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความคืบหน้า จำนวน ๒๐ จากการติดตามทั้งหมด ๒๑ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๒ ด้านสังคม มีความคืบหน้า จำนวน ๕ จากการติดตามทั้งหมด ๗ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๔ ด้านการศึกษา มีความคืบหน้า จำนวน ๘ จากการติดตามทั้งหมด ๑๒ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗ ด้านพลังงาน มีความคืบหน้า จำนวน ๓๘ จากการติดตามทั้งหมด ๖๑ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๓ ด้านการเมือง มีความคืบหน้า จำนวน ๕๖ จากการติดตามทั้งหมด ๙๐ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๒ และด้านกฎหมาย มีความคืบหน้า จำนวน ๔ จากการติดตามทั้งหมด ๗ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑ ตามลำดับ

๓) ด้านที่มีผลการดำเนินการล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในแผนมากที่สุด คือ ด้านเศรษฐกิจ มีความล่าช้า จำนวน ๕๕ จากการติดตามทั้งหมด ๙๑ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔ รองลงมา คือ ด้านกฎหมาย มีความล่าช้า จำนวน ๓ จากการติดตามทั้งหมด ๗ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๙ ด้านการศึกษา มีความล่าช้า จำนวน ๔ จากการติดตามทั้งหมด ๑๒ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓ ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความล่าช้า จำนวน ๔ จากการติดตามทั้งหมด ๑๔ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖ ด้านการเมือง มีความล่าช้า จำนวน ๒๓ จากการติดตามทั้งหมด ๙๐ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕. และด้านพลังงาน มีความล่าช้า จำนวน ๑๔ จากการติดตามทั้งหมด ๖๑ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๙ ตามลำดับ

๑.๒ ข้อเสนอแนะ และเร่งรัดในภาพรวม

๑.๒.๑ เร่งรัดการดำเนินโครงการ/กิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ ตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมและฉบับปรับปรุง โดยเฉพาะด้านที่มีผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่ล่าช้าจำนวนมาก ซึ่งมีความเสี่ยงจะไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านกฎหมาย ด้านการศึกษา ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการเมือง และด้านพลังงาน

๑.๒.๒ ขับเคลื่อนและผลักดันโครงการ/กิจกรรมให้เป็นรูปธรรมและเป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมและฉบับปรับปรุง ที่ผลการดำเนินการมีความคืบหน้าตามแผนงาน จำนวน ๒๗๘ โครงการ/กิจกรรม เห็นควรให้สำนักงาน สศช. และสำนักงาน ป.ย.ป. เป็นเจ้าภาพหลักในการบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด มีการพัฒนาปรับปรุงกลไกการรายงานผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งนำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์ และประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ/กิจกรรม อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในเชิงประจักษ์

๑.๒.๓ การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ควรมีการปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับโครงการสำคัญจำเป็นเร่งด่วนที่คัดเลือก หรือในการขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และการสนับสนุนงบประมาณอย่างเหมาะสมและเพียงพอ เห็นควรให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน และสำนักงาน สศช. พิจารณาทบทวนและกำหนดแนวทางการจัดลำดับความสำคัญของโครงการให้มีความชัดเจน ที่เน้นการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เชิงยุทธศาสตร์ใหม่ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ

๑.๒.๔ ควรพิจารณาทบทวนแนวทางการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock รวมทั้งพิจารณาทบทวนการดำเนินกิจกรรมปฏิรูปตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ที่กำหนดให้ดำเนินการในลักษณะคู่ขนานกับกิจกรรม Big Rock ซึ่งเป็นภารกิจปกติของหน่วยงาน และใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยเฉพาะในแผนงานพื้นฐานว่า สมควรที่จะให้มีการดำเนินการต่อไปหรือไม่ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและลดความสับสนของหน่วยงานกับการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

๒. ผลการติดตาม ความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย

๒.๑ ผลการติดตามความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมและฉบับปรับปรุง จำนวน ๕๖ ฉบับ พบว่า มีการรายงานผลการติดตามกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศมากกว่าหนึ่งด้าน จำนวน ๑ ฉบับ ผลการติดตามความก้าวหน้าที่มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วมีผลใช้บังคับ จำนวน ๗ ฉบับ และมีความก้าวหน้าที่คาดว่าจะสำเร็จได้ อยู่ในชั้นระหว่างดำเนินการ จำนวน ๔๖ ฉบับ โดยเป็นกฎหมายที่เสนอให้ผลักดันและอยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๔๒ ฉบับ เสนอผลักดันและไม่อยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศ ๑ ฉบับ และมีกฎหมายที่ดำเนินการล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในแผน จำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะทำให้กฎหมายที่มีความสำคัญดังกล่าว ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ นอกจากนี้ การปรับปรุงกฎหมายยังเป็นปัจจัยความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิรูป ความล่าช้าจะส่งผลกระทบต่อโอกาสการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิรูปอย่างมีนัยสำคัญ

๒.๒ ข้อเสนอแนะ และเร่งรัดในภาพรวม

ผลจากการติดตามความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย เห็นว่า รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งรัดกฎหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๔๖ ฉบับ ซึ่งเป็นกฎหมายที่อยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศที่เสนอให้มีการผลักดัน โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวกับแผนการปฏิรูปประเทศที่มากกว่าหนึ่งด้าน และกฎหมายที่มีผลการดำเนินการล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในแผน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเร่งรัดและผลักดันกฎหมายดังกล่าวอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ สรุปความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock)

๓.๑.๑ ควรพิจารณาปรับเปลี่ยนการคัดเลือกแผนงานและโครงการที่มีเป้าหมายสำคัญ เฉพาะโครงการที่มีความสำคัญจำเป็นเร่งด่วน แผนงานและโครงการให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในปี ๒๕๖๕

๓.๑.๒ ควรพิจารณาปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ดิจิทัล ที่มุ่งขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่าโปร่งใส ปราศจากการทุจริต และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัวและเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์

๓.๒ สรุปความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงาน ในระยะต่อไป

๓.๒.๑ เร่งปรับปรุงระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ให้มีความทันสมัยและสามารถสืบค้นข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้องและครบถ้วนได้อย่างสมบูรณ์ โดยมีข้อมูลความก้าวหน้าของผลลัพธ์ (Out Come) และเร่งรัดการพัฒนาและสร้างฟังก์ชัน (Function) การใช้งานโดยการกำหนดเมนู และเข้าใช้งานได้โดยสะดวก เพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการสืบค้นข้อมูลเพื่อการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศของวุฒิสภาและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๒ สศช. ควรนำระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน (Performance Management, PM) และการบริหารทรัพยากรขององค์กร (Enterprise Resource Planning, ERP) โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ต้องนำเข้าข้อมูลโครงการ/ผลการดำเนินการที่หน่วยงานรับผิดชอบหลักหรือหน่วยงานร่วมดำเนินการ ในระบบ eMENSCR ให้สมบูรณ์ครบถ้วน โดยเฉพาะปรับปรุงข้อมูลรายงานผลการดำเนินการเป็นแบบรายงานทันทีพร้อมทั้งรายละเอียดวิธีการปฏิบัติ ทรัพยากรที่ใช้ไปทั้งหมด ผู้ได้รับประโยชน์ และปัญหาอุปสรรค เมื่อดำเนินการเสร็จในแต่ละขั้นตอนตามแผน พร้อมทั้งแสดงผลการวิเคราะห์การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนด และประสิทธิภาพของการเบิกจ่ายงบประมาณ หากมีการเปลี่ยนแปลงโครงการหรืองบประมาณ ให้แจ้งสำนักงาน สศช. ทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้การติดตามและประเมินผลในแต่ละช่วงเวลา สามารถสะท้อนความเป็นจริงและเป็นปัจจุบัน ให้หน่วยเกี่ยวข้องในทุกกระดับใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๓ การนำข้อมูลความก้าวหน้า การพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ในระบบ eMENSCR โดยแยกเป็นข้อมูลสำหรับแสดงผลการติดตามกฎหมายปฏิรูปประเทศในแต่ละด้านว่าอยู่ในขั้นตอนใด และระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ชัดเจน

๓.๓ สรุปความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

๓.๓.๑ การบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานเจ้าภาพหลักและหน่วยงานร่วมดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงาน (แบบบูรณาการ) ให้มีความเป็นเอกภาพ โดยมีการกำหนดกรอบขั้นตอน ระยะเวลาดำเนินการให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด งบประมาณ กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่เป้าหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งในระดับรัฐบาล กระทรวง และจังหวัด เนื่องจากที่ผ่านมา พบว่า การขับเคลื่อนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสบปัญหาความไม่คล่องตัวของกฎหมาย กฎระเบียบ และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการแต่ละหน่วยงาน ทำให้มักจะดำเนินการตามภารกิจหลักของตนเองและไม่ให้ความสำคัญในการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานหลักเท่าที่ควร

๓.๓.๒ นำโครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock และงบประมาณที่ขอรับจัดสรรในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มาพิจารณาว่า มีรายละเอียดอย่างไร สะท้อนให้เห็นความสำเร็จของการปฏิรูปประเทศได้หรือไม่ มีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานหรือไม่ และที่มาของโครงการมาจากการบูรณาการจัดทำร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือไม่

๓.๔ สรุปความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ

๓.๔.๑ ควรกำหนดกิจกรรม Big Rock และหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ชัดเจน ทั้งระดับนโยบายและส่วนราชการ ระดับหน่วยปฏิบัติ ระดับนโยบายต้องกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม Big Rock แต่ละด้านให้ชัดเจน มีลักษณะเป็นการกำหนดจากบนลงล่าง (Top Down) ส่วนราชการระดับปฏิบัติต้องคัดเลือกโครงการที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ โดยคณะกรรมการคัดกรองโครงการ ต้องคัดกรองด้วยความละเอียดเพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการที่เป็น Big Rock ที่แท้จริง และได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ และงบประมาณอย่างเพียงพอต่อการดำเนินการ

๓.๔.๒ รัฐบาลควรบริหารจัดการจัดสรรงบประมาณให้เกิดความสมดุลและมีประสิทธิภาพสูงสุด ภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่ เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ โดยมีการจัดสรรงบประมาณ แบบมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับกิจกรรม Big Rock และควรแยกแยะระหว่างโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ (Strategy) กับงานตามภารกิจ (Function) ให้ชัดเจน และสามารถตอบโจทย์เป้าหมาย ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัดได้

**แนวทางการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติของวุฒิสภา ในรอบถัดไป**

คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ) และคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคณะ ได้ร่วมกันทำหน้าที่ติดตาม และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศฯ ในภาพรวมให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยได้กำหนดแนวทางการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติเชิงรุก ในปี ๒๕๖๕ ภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และตามมาตรา ๒๗๐ ประกอบข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๑๐ ภารกิจด้านการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

๑. การประชุมวุฒิสภา ในวันจันทร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔ พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานด้านการ ตสร. ของวุฒิสภาต่อแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และต่อแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมวุฒิสภา โดยเชิญภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้แทนคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ สำนักงาน สศช. สำนักงาน ป.ย.ป.

๒. การประชุมวุฒิสภา สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ - วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ทุกวันจันทร์สัปดาห์ที่ ๑ และที่ ๓ ของเดือน ในการดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดในช่วงที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๕) เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกวุฒิสภาและคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคณะ ได้สอบถามความคืบหน้า ตลอดจนอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในที่ประชุมวุฒิสภาเป็นประจำ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน โดยไม่มีการลงมติ

๓. กรอบแนวคิดและกรอบแนวทางการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ปี ๒๕๖๕ ของคณะกรรมการ ตสร. และคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา โดยสรุป ดังนี้

๓.๑ หน่วยงานเจ้าภาพหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบเป้าหมาย/ตัวชี้วัด ควรจัดทำแผนบูรณาการการปฏิบัติงาน แผนบูรณาการงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ และแผนบูรณาการเชิงปฏิรูป รวมทั้งการกำหนดโครงการ/กิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อรองรับประเด็นการปฏิรูป และแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๓.๒ ในระยะต่อไป การติดตามจะมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการของหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งในเชิงนโยบายและคุณภาพ กระบวนการ ผลลัพธ์ และผลสัมฤทธิ์อย่างเข้มข้น โดยเฉพาะโครงการ/กิจกรรมปฏิรูปที่เป็นองค์ประกอบของการบรรลุเป้าหมาย มีความจำเป็นเร่งด่วน และส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (กิจกรรมที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ และ Big Rock ๖๒ กิจกรรม) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเร่งด่วน และดำเนินการร่วมกันหลายหน่วยงาน สามารถดำเนินการและวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเพิ่มกระบวนการให้นำหนักโครงการ/กิจกรรม มาคำนวณร่วมกับความคืบหน้าเพื่อแสดงโอกาสการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายปี ๒๕๖๕ ประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวางแผนปฏิรูป ในรอบถัดไปได้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๓.๓ สรุปความเห็นจากผลการติดตามที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ เมื่อวิเคราะห์จากผลการดำเนินการและการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔) พบว่า แม้จะมีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมแล้วเสร็จจำนวนหนึ่ง และมีความคืบหน้าตามที่กำหนดไว้ในแผนจำนวน ๒๗๘ โครงการ/กิจกรรม หรือร้อยละ ๖๘.๔ แต่อาจไม่สามารถบ่งบอกว่าจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ภายในปี ๒๕๖๕ ได้หรือไม่ ประกอบกับมีโครงการ/กิจกรรมที่มีความล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในแผนจำนวนมากถึง ๑๐๔ โครงการ/กิจกรรม หรือร้อยละ ๒๕.๖ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ได้ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและภาครัฐจำเป็นต้องออกมาตรการในการแก้ไขปัญหาและกระตุ้นเศรษฐกิจ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน และการพัฒนาศักยภาพการให้บริการสาธารณะ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาข้อจำกัดด้านงบประมาณ การกำหนดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ และเป้าหมายในระดับหน่วยงานที่ยังไม่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ปัจจัยเหล่านี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ

ดังนั้น วุฒิสภา โดยคณะกรรมการการ ตสร. และคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา รวมทั้งทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จะได้ร่วมกันบูรณาการในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการดำเนินการและจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ในระยะต่อไป ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเข้มข้นยิ่งขึ้น โดยการปรับปรุงพัฒนาระบบเทคโนโลยี รูปแบบ และวิธีการในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความถูกต้องครบถ้วน และสามารถนำผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศไปสู่การขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างแท้จริง

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร	(๑)-(๙)
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ บทสรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ในภาพรวม	๑๐
๑. ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การดำเนินโครงการ/กิจกรรม/ประเด็นปฏิรูป	๑๐
๒. ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย	๑๔๕
ส่วนที่ ๓ ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด แต่ละด้าน	๑๕๖
๑. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง	
๒. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	
๓. แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย	
๔. แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม	
๕. แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ	
๖. แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๗. แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข	
๘. แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ	
๙. แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม	
๑๐. แผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน	
๑๑. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	
๑๒. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา	
๑๓. แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	
ส่วนที่ ๔ ผลการศึกษารายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ	๑๕๗
ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔)	
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ	
ของคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ	

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. บริบทของแผนการปฏิรูปประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นเป้าหมายระยะยาวในการพัฒนาประเทศ ประกอบกับมาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๕๙ กำหนดให้ทำการปฏิรูปประเทศเพื่อวางรากฐานการพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุล ประชาชนในสังคมมีโอกาสทัดเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมถึงกำหนดให้เริ่มดำเนินการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องในช่วงห้าปีแรก (๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปแต่ละด้าน โดยที่ราชกิจจานุเบกษาประกาศใช้แผนการปฏิรูปประเทศจำนวน ๑๑ ด้านเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ และประกาศใช้แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ รวมเป็น ๑๒ ด้าน ซึ่งการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศจะต้องก่อให้เกิดประโยชน์ในภาพรวมของประเทศ สรุปได้ดังนี้

(๑) ประเทศไทยมีฐานทรัพยากรรองรับการใช้ประโยชน์อย่างสมดุลในเชิงสังคมและเชิงเศรษฐกิจรองรับการพัฒนาประเทศในระยะยาว ผ่านแนวทางในระยะ ๕ ปีแรกเป็นการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายและการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการของหน่วยงานต่าง ๆ

(๒) ประชาชนมีสวัสดิการของรัฐที่เหมาะสม มีโอกาสในการสร้างอาชีพและได้รับความเป็นธรรมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และกระบวนการยุติธรรม โดยการปฏิรูปในระยะ ๕ ปีแรกจะต้องนำไปสู่การสร้างสวัสดิการที่เหมาะสมให้เกิดขึ้นกับประชาชน เพื่อเป็นหลักประกันและสร้างความมั่นคงในการดำเนินชีวิตในช่วงวัยต่าง ๆ และส่งเสริมการออมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมมีการช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

(๓) ยกระดับภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการวิจัยพัฒนานวัตกรรม ลดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว โดยในช่วง ๕ ปีแรกเน้นการสร้างฐานอุตสาหกรรมภายในประเทศให้แข็งแกร่งขึ้นแล้ว มุ่งเน้นการสร้างความสำเร็จ

การผลิตและขยายตลาดในภูมิภาคให้ประเทศไทยเป็นฐานในการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยทุกระดับได้ประโยชน์จากการเข้าสู่ตลาดที่กว้างมากขึ้น

(๔) การบริหารจัดการภาครัฐมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยในช่วง ๕ ปีแรก การบริหารจัดการภาครัฐต้องเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) และมีระบบแพลตฟอร์มการให้บริการพื้นฐาน (Service Platform) สำหรับการให้บริการประชาชนมีการพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Analytic Centre) ใช้ในการวิเคราะห์และจัดทำนโยบายการพัฒนาที่เหมาะสมทั้งในระดับภาค พื้นที่ และชุมชน

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปดังกล่าวบรรลุผลตามที่พึงประสงค์ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ ประกอบมาตรา ๒๗๐ จึงกำหนดให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกสามเดือน รวมถึงพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕ วรรคสองกำหนดให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อที่ประชุมร่วมเพื่อให้ความเห็นชอบ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง และรัฐสภาทราบ

รายงานความคืบหน้าฯ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญและรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ถือเป็นหลักการ กระบวนการ และวิธีการเพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการปฏิรูปประเทศที่กฎหมายกำหนดไว้ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

ดังนั้น ในห้วงเวลาการดำเนินงานตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๑๐ ภารกิจด้านการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติในรอบ ๒ ปีที่ผ่านมาของวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ ตสร. และคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภามุ่งเน้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำรายงานสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานความคืบหน้าฯ รอบ ๓ เดือน และการจัดทำรายงานสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานประจำปี รวมถึงการอภิปรายให้ข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในที่ประชุมวุฒิสภา ดังกรณีที่ทำเนียบในปี ๒๕๖๓ ดังนี้

ตารางที่ ๑.๑ รายงานสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานของคณะกรรมการธิการ ตสร.
และคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา

รายงาน	คณะรัฐมนตรี เห็นชอบ	วันที่วุฒิสภาพิจารณา รายงานคณะกรรมการธิการ ตสร.
๑. รายงานความคืบหน้าเดือน มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๓	วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓	ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓
๒. รายงานความคืบหน้าเดือน เมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๓	วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓	ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๓. รายงานความคืบหน้าเดือน กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓	วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓	ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
๔. รายงานความคืบหน้าเดือน ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓	วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔	ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔
๕. รายงานสรุปผลการดำเนินการ ตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๒	วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓	ครั้งที่ ๑๑ และครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญ ประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๙ และวันอังคารที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓
๖. รายงานสรุปผลการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๒	วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓	ครั้งที่ ๑๓ และครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญ ประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๑๓ และวันอังคารที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๗. รายงานสรุปผลการดำเนินการ ตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓	เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔
๘. รายงานสรุปผลการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๓	เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔

ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศในรอบ ๒ ปี ที่ผ่านมาของวุฒิสภาถือเป็นการติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปี ๒๕๖๑ ซึ่งรายงานสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ ของคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีบทสรุปผลการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้ง ๑๒ ด้านต่อการประเมินโอกาสประสบความสำเร็จระดับมาก พบว่ามีจำนวน ๓ แผนการปฏิรูปประเทศ คือ ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม และด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับจำนวน ๙ แผนการปฏิรูปประเทศต่อการประเมินโอกาสประสบความสำเร็จระดับปานกลาง

กระทั่งเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ ราชกิจจานุเบกษาประกาศใช้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจำนวน ๒๓ ประเด็น ภายหลังจากที่ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว จึงส่งผลให้ต้องมีการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับ ๒๕๖๑ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยดำเนินขั้นตอนการดำเนินการตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุงและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งรายงานความคืบหน้า ฉบับเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ถือเป็นรายงานฉบับแรกของแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๔

๒. แนวโน้มสถานการณ์ของการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ

ในการขับเคลื่อนดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๔ จำนวน ๑๓ ด้านของฝ่ายบริหารเน้นให้ความสำคัญกับกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเร่งด่วนและดำเนินการร่วมกันหลายหน่วยงาน สามารถดำเนินการและวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยจะดำเนินการคู่ขนานไปกับแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับ ๒๕๖๑ ที่เป็นกิจกรรมในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงาน

แต่ด้วยการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อการว่างงาน และการลดลงของรายได้ของประชาชนจำนวนมากที่ได้มีมาตรการช่วยเหลือที่ออกมาอย่างต่อเนื่องในหลายรูปแบบเพื่อรับมือกับสถานการณ์

ที่เกิดขึ้น เมื่อพิจารณาไปข้างหน้าหากภาครัฐสามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดได้ในระดับหนึ่ง ภาครัฐจำเป็นต้องออกมาตรการกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศทุกด้าน การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน ในภาพรวม การพัฒนาศักยภาพการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ รวมถึงต้องพิจารณาข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร การระบุตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ระดับหน่วยงานที่ยังไม่มีความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ

๓. แนวทาง และวิธีดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ

๓.๑ แนวทาง และวิธีดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ วุฒิสภา โดยคณะกรรมการดำเนินการติดตามในบทบาทของผู้ประเมินภายนอกมุ่งเน้นการติดตาม วิเคราะห์ผลกระทบของการดำเนินงาน (Impact Assessment) ในการวิเคราะห์ข้อมูล การติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ ดังนี้

 แบบฟอร์มสัญลักษณ์วงกลมสีแดง หมายถึง คณะกรรมการสามัญ และ คณะอนุกรรมการคณะที่ ๔ มีหน้าที่รับผิดชอบแผนการปฏิรูปประเทศ (ทั้งแผน)

 แบบฟอร์มสัญลักษณ์สี่เหลี่ยมสีแดง หมายถึง คณะกรรมการสามัญ และ คณะอนุกรรมการคณะที่ ๔ มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นการปฏิรูปประเทศในแผนการปฏิรูปประเทศ

 แบบฟอร์มสัญลักษณ์สามเหลี่ยมสีดำ หมายถึง คณะกรรมการสามัญ และ คณะอนุกรรมการคณะที่ ๔ มีหน้าที่รับผิดชอบพันธกิจ/กลยุทธ์/โครงการ/กิจกรรมของประเด็นการปฏิรูปประเทศในแผนการปฏิรูปประเทศ

 สัญลักษณ์หกเหลี่ยมน้ำเงิน หมายถึง คณะกรรมการ ตสร. และ คณะอนุกรรมการ ตสร. ๖ คณะตามยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน มีหน้าที่รวบรวมผลที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาทั้ง ๒๖ เสนอแล้วนำมาตรวจสอบ วิเคราะห์ และประเมินผลบูรณาการจัดทำเป็น รายงานข้อเสนอแนะและแนวทางในการเร่งรัดการปฏิรูปประเทศเพื่อให้การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปดังกล่าวบรรลุผลตามที่พึงประสงค์รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๕๙ ผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังว่าจะบรรลุในระยะเวลาห้าปี

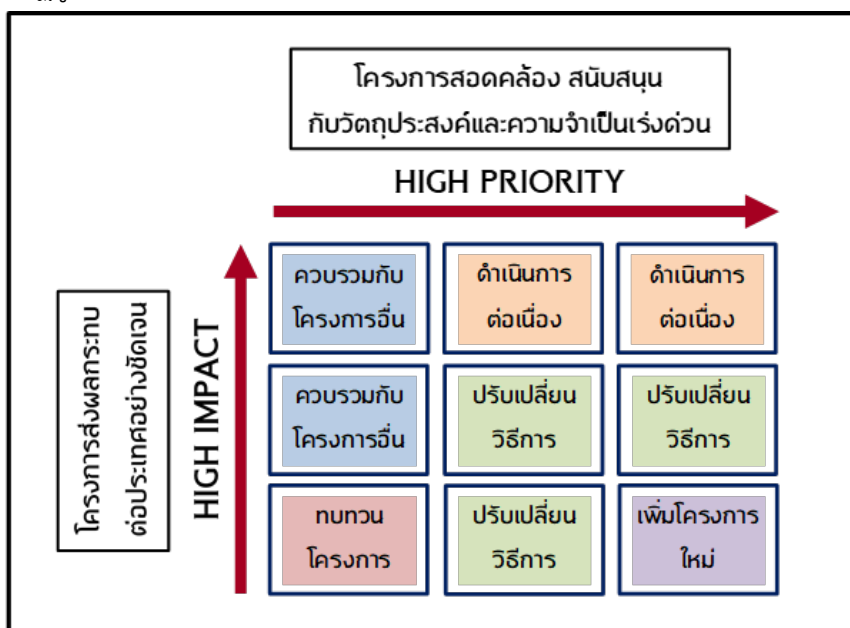
โดยในแบบฟอร์มทั้ง ๓ สัญลักษณ์สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมและวงกลมดังกล่าว ได้กำหนดเกณฑ์ประเมินที่นำมาใช้ประเมินผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ได้แก่ เกณฑ์ ๖ มิติ คือ มิติที่ ๑ : ความสอดคล้อง (Relevancy) มิติที่ ๒ : ประสิทธิภาพ (Efficiency)

มิติที่ ๓ : ประสิทธิภาพ (Effectiveness) มิติที่ ๔ : การบูรณาการ และการมีส่วนร่วม (Partnerships and Cooperation) มิติที่ ๕ : ผลกระทบ (Impact) มิติที่ ๖ : ความยั่งยืน (Sustainability) ประกอบเกณฑ์ประเมินเมทริกซ์ ๕Cs เพื่อช่วยในกระบวนการตัดสินใจ คือ ๑ : Cut เสนอให้ยกเลิก ๒ : Change เสนอให้ปรับปรุง/เปลี่ยนแปลง ๓ : Combine เสนอให้ควบรวม ๔ : Continue เสนอให้ทำต่อไป ๕ : Create เสนอให้เร่งสร้างโครงการใหม่ โดยประมวลผลรูปแบบ Dashboard เพื่อใช้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศในการเสนอข้อมูลภาพรวมที่หน่วยงานภาครัฐดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศ ดังนี้

การติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ภายใต้ประเด็นปฏิรูป และพันธกิจ โดยการทบทวนผลการดำเนินการด้วยรายการตรวจสอบ (Checklist) ๖ มิติ ดังแสดงในตารางที่ ๑.๒

มิติที่ ๑	ความจำเป็นเร่งด่วน : ผลการดำเนินงานมีความสอดคล้อง และสนับสนุนในทิศทางเดียวกันกับวัตถุประสงค์เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ และความจำเป็นเร่งด่วน
มิติที่ ๒	ประสิทธิภาพ : ผลการดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลา/งบประมาณที่กำหนดไว้
มิติที่ ๓	ประสิทธิผล : ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ / เป้าหมาย
มิติที่ ๔	การบูรณาการ และการมีส่วนร่วม : การดำเนินงานเป็นไปในรูปแบบของการมีส่วนร่วม การบูรณาการ กับภาคส่วนต่าง ๆ /การมีส่วนร่วมของประชาชน
มิติที่ ๕	ผลกระทบ : ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน ส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี
มิติที่ ๖	ความยั่งยืน : ผลการดำเนินงานมีแนวโน้มส่งผลที่ดีต่อประชาชน ชุมชน สังคม อย่างยั่งยืนในระยะยาว

ตารางที่ ๑.๒ มิติทั้ง ๖ ด้านของรายการตรวจสอบ ในส่วนของการติดตามผลการดำเนินโครงการเกณฑ์ประเมินเมทริกซ์ ๕Cs เพื่อตัดสินใจเสนอแนะทางเลือกในการดำเนินโครงการที่ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อช่วยในกระบวนการตัดสินใจ

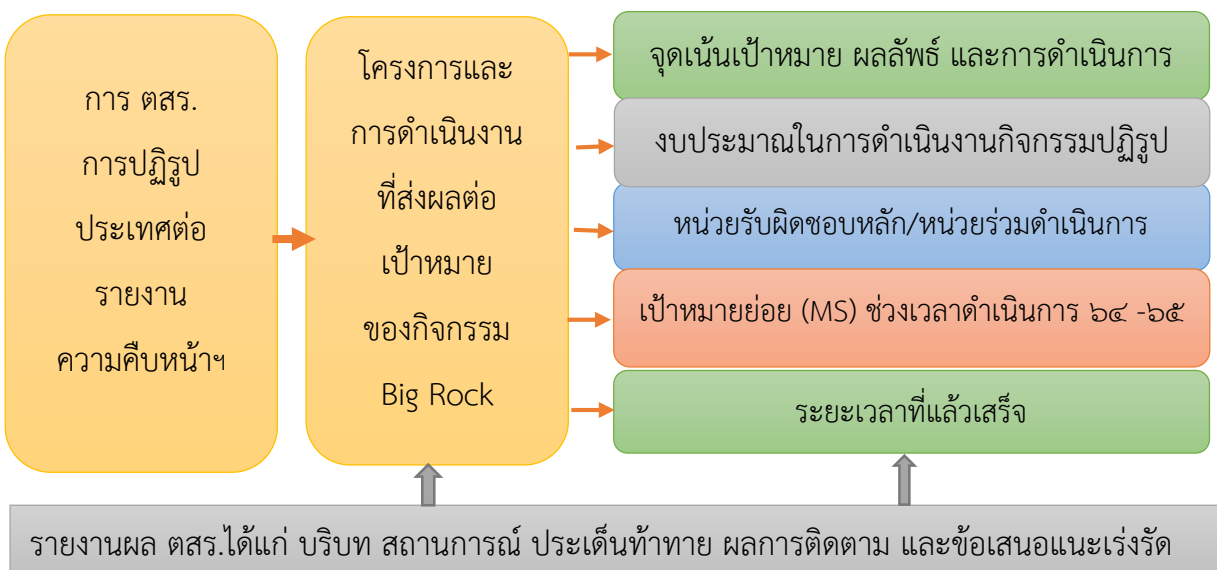

ภาพที่ ๑ ตารางเมทริกซ์ (Matrix) เพื่อตัดสินใจเสนอแนะทางเลือกในการดำเนินโครงการที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

ทั้งนี้ การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดต้องมีหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) ที่ชัดเจน น่าเชื่อถือ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อติดตามผลลัพธ์และผลกระทบของการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐต่อเป้าหมายการปฏิรูปประเทศที่ดำเนินการแล้วในห้วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ข้อเสนอแนะ เร่งรัด ในการดำเนินงานในห้วงปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ บนพื้นฐานของสถานการณ์ประเทศปัจจุบัน และสภาพอนาคตของประเทศที่เปลี่ยนไป เพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปสู่การเสนอแนะและเร่งรัดการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามรายงานสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานของคณะกรรมการการ ตสร. และคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาที่ผ่านมา

๓.๒ แนวทาง และวิธีดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ นอกจากการดำเนินการตามกรอบแนวทางเดิมที่ผ่านมาประกอบกับมาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญกำหนดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการปฏิรูปประเทศที่คาดหวังว่าจะบรรลุในระยะเวลาห้าปี

เนื่องจากแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับ ๒๕๖๑ และฉบับปรับปรุง ๒๕๖๔ รวมถึงกรอบระยะเวลาการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดค่าเป้าหมายทุกระยะ ๕ ปี ได้แก่ ระยะ ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕, ระยะ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐, ระยะ ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕ และระยะ ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐ อีกทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ซึ่งแต่เดิมไม่ได้สิ้นสุดในปี ๒๕๖๕ แต่ได้มีการปรับให้จบภายในปี ๒๕๖๕ สาเหตุที่ถูกปรับให้มาจบภายในปี ๒๕๖๕ เนื่องจากในปี ๒๕๖๕ เป็นต้นไปจะต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ รวมไปถึงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ด้วย ซึ่งได้ถูกปรับให้มาจบภายในปี ๒๕๖๕ เพราะฉะนั้นภายในปี ๒๕๖๕ เป็นปีที่แผนระดับที่ ๒ จะบรรจบกันแล้วมุ่งหน้าสู่เป้าหมายในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเน้นในเชิงรุกมากขึ้นเพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังว่าจะบรรลุในระยะเวลาห้าปี ตามมาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญต่อรายงานความคืบหน้าฯ ดังภาพ

ภาพที่ ๒ กรอบการ ตสร. ต่อรายงานความคืบหน้าฯ รอบมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔

โดยดำเนินแนวทาง และวิธีดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับ ๒๕๖๑ และฉบับปรับปรุง ๒๕๖๔ ที่จะนำเสนอ ในรายงานฉบับนี้ ได้แก่

๑) การติดตามโครงการโดยพิจารณาจากโครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับ ๒๕๖๑ และฉบับปรับปรุง ๒๕๖๔ ที่กำหนดไว้ตามแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินการของ หน่วยงานรับผิดชอบหลักและโครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิมที่เห็นว่าจะมีความสำคัญต่อการบรรลุ เป้าหมายการปฏิรูปประเทศ โดยเน้นติดตามในเชิงนโยบายและคุณภาพโครงการ กระบวนการ ผลลัพธ์ และผลสัมฤทธิ์ภายใต้กรอบมาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญ (เป้าหมายการปฏิรูปประเทศ) เป็นกรอบในการ วัดผลสัมฤทธิ์การปฏิรูปประเทศ

๒) สถานการณ์ และประเด็นท้าทายที่มีผลต่อการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ที่ต้องมีลักษณะการรายงานตามสภาพข้อเท็จจริงของสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน ทั้งทางบวกและทางลบ

๓) ความเห็นต่อการดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ได้แก่

๓.๑) ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ มีข้อเสนอแนะ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างไร

๓.๒) ความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรมีการแก้ไข ปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินการ รูปแบบการรายงาน การใช้งานระบบติดตามฯ หรือเพิ่มเติมข้อมูล รายละเอียดการรายงานในระบบ อย่างไร

๓.๓) ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ของแผน การปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

๓.๔) ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความ สนใจเป็นพิเศษมีความเหมาะสมหรือไม่ มีความครอบคลุมการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมายของการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านแล้วหรือไม่ เพียงใด/มีข้อเสนอแนะให้นำโครงการตาม แผนการปฏิรูปเดิมที่เห็นว่าจะมีความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมาย ควรมีการดำเนินการต่อเนื่องต่อไป และมีข้อเสนอแนะต่อการรายงานผลการดำเนินการในประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษอย่างไร

๔) การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติของวุฒิสภาในภาพรวม ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยบรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาเกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติของวุฒิสภา ในการประชุมวุฒิสภาทุกวันจันทร์เว้นวันจันทร์อย่างต่อเนื่อง

๕) การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติของวุฒิสภา โดยการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ หากพบกรณีที่เข้าองค์ประกอบของกฎหมาย กล่าวคือ กรณีที่ ประชุมวุฒิสภาเห็นว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทโดยไม่มี เหตุอันสมควร ซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐนั้นแก้ไขปรับปรุงแล้ว ให้วุฒิสภามีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) พิจารณา ดำเนินการกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี

ส่วนที่ ๒

บทสรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดในภาพรวม

การรายงานผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ ห้วงระยะเวลา เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ประกอบด้วย (๑) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัด ที่สำคัญ และ (๒) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุง กฎหมาย

๑. ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การดำเนินโครงการ/กิจกรรม/ประเด็นปฏิรูป

ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งเป็นการติดตามโครงการ/กิจกรรมต่อเนื่องจากวงรอบเดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ ที่เป็นโครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิมตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับ ๒๕๖๑ ร่วมกับการติดตามโครงการใหม่ในวงรอบเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ที่เป็นโครงการตาม Big Rock ตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๔ โดยการเลือกติดตามโครงการ/กิจกรรมที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศเพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการที่คาดหวังว่าจะบรรลุในระยะเวลาห้าปีตามมาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญต่อรายงานความคืบหน้าฯ ดังนี้

๑) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป และแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๑ ประเด็นปฏิรูป จำนวนโครงการทั้งหมด ๙๑ โครงการ เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๙๐ โครงการ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการ เสร็จแล้ว	มีความคืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยน วิธีการ	
ติดตาม โครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓					
☐ โครงการตาม Big Rock	-	-	-	-	-
☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	๑๑	๑๐	-	-	๒๑
ติดตาม โครงการใหม่ ในรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔					
☒ โครงการตาม Big Rock	-	๔๕	๒๓	-	๖๘
☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	๑	-	-	๑
รวม	๑๑	๕๖	๒๓	-	๙๐

ตารางที่ ๒.๑ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงาน ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

๒) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ติดตามจากแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป โครงการทั้งหมด จำนวน ๑๔๔ โครงการ เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๕๕ โครงการ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการ เสร็จแล้ว	มีความคืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยน วิธีการ	
ติดตามโครงการต่อเนื่องจาก ในวงรอบ ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ ☐ โครงการตาม Big Rock ☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	๑๙	-	-	๑๙
ติดตามโครงการใหม่ ในวงรอบระหว่าง เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ☒ โครงการตาม Big Rock ☐ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	๕๕	-	-	๕๕*
รวม		๗๔			๑๔๔

*จำนวนโครงการในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรม มี ๑๔๔ โครงการ เป็นโครงการซึ่งมีข้อมูลในระบบ eMENSQR รวมทั้งได้รับข้อมูลจากการเชิญผู้แทนหน่วยงานเข้าร่วมประชุม จำนวน ๕๕ โครงการ และไม่มีข้อมูลการรายงานคืบหน้าในระบบ eMENSQR จำนวน ๘๙ โครงการ ตารางที่ ๒.๒ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงาน ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

๓) แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๕ ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๒ โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป ซึ่งเป็นโครงการที่อยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมด้วย ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการ เสร็จแล้ว	มีความคืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยน วิธีการ	
ติดตาม โครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ ☒ โครงการตาม Big Rock ☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	๔	๓	-	๗
ติดตาม โครงการใหม่ ในวงรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ☐ โครงการตาม Big Rock ☐ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	-	-	-	-
รวม	-	๔	๓	-	๗

ตารางที่ ๒.๓ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงาน ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

๔) แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๕ ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๑ โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป ซึ่งเป็นโครงการที่อยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม จำนวน ๖ โครงการ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการ เสร็จแล้ว	มีความคืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยน วิธีการ	
ติดตาม โครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ ☒ โครงการตาม Big Rock ☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	๖	-	-	๖
ติดตาม โครงการใหม่ ในรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ☐ โครงการตาม Big Rock ☐ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	-	-	-	-
รวม	-	๖	-	-	๖

ตารางที่ ๒.๔ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงาน ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม

๕) แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป มีจำนวนโครงการทั้งหมด ๑,๘๑๔ โครงการ เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการ เสร็จแล้ว	มีความคืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยน วิธีการ	
๑) ติดตาม โครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ ☒ โครงการตาม Big Rock ☐ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	๘	๑๑	-	๑๙
๒) ติดตาม โครงการใหม่ ในรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ☒ โครงการตาม Big Rock ☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	๑ ๑	๒๔ -	๔๑ ๓	๒ -	๖๘ ๔
	๒	๓๒	๕๕		๙๑

ตารางที่ ๒.๕ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงาน ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

๖) แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๖ ประเด็นปฏิรูป และแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๓ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ รวมจำนวน ๒๑ โครงการ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการ เสร็จแล้ว	มีความคืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยน วิธีการ	
ติดตาม โครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓					
☒ โครงการตาม Big Rock	-	๓	-	-	๓
☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	๑๔	๑	-	๑๕
ติดตาม โครงการใหม่					
ในรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔					
☒ โครงการตาม Big Rock	-	๓	-	-	๓
รวม	-	๒๐	๑	-	๒๑

ตารางที่ ๒.๖ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงานของแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗) แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๒ ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๒ โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๓ กิจกรรมปฏิรูป มีจำนวนโครงการทั้งหมด ๖๕ โครงการ เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๑ โครงการ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการ เสร็จแล้ว	มีความคืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยน วิธีการ	
ติดตาม โครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓					
☐ โครงการตาม Big Rock	-	-	-	-	-
☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	๒	-	-	๒
ติดตาม โครงการใหม่					
ในรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔					
☒ โครงการตาม Big Rock	-	๑๑	-	-	๑๑
รวม	-	๑๓	-	-	๑๓

ตารางที่ ๒.๗ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงานของแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

๘) แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๓ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๔ โครงการ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการเสร็จแล้ว	มีความคืบหน้าตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยนวิธีการ	
ติดตาม โครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ ☒ โครงการตาม Big Rock ☐ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	- -	- -	- -	- -	- -
ติดตาม โครงการใหม่ ในรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ☒ โครงการตาม Big Rock	-	๕	๔	๕	๑๔
รวม	-	๕	๔	๕	๑๔

ตารางที่ ๒.๘ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงานของแผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

๙) แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๙ โครงการ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการเสร็จแล้ว	มีความคืบหน้าตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยนวิธีการ	
ติดตาม โครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ ☒ โครงการตาม Big Rock ☐ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	๒ -	๕ -	- -	- -	๗ -
ติดตาม โครงการใหม่ ในรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ☒ โครงการตาม Big Rock ☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	- -	๑ ๑	- -	- -	๒
รวม	๒	๗	-	-	๙

ตารางที่ ๒.๙ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงานของแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

๑๐) แผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๑๑ ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๑๑๓ โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการ เสร็จแล้ว	มีความคืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยน วิธีการ	
๑) ติดตามโครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ ☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	๙	๔๕	๑๑	-	๖๕
๒) ตามโครงการใหม่ในรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	๙	๒๘	๑๑	-	๔๘
☒ โครงการตาม Big Rock	-	๑๐	๓	-	๑๓
รวม	๑๘	๘๓	๒๕	-	๑๒๖

ตารางที่ ๒.๑๐ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงานของแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน

๑๑) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๖ ประเด็นปฏิรูป มีจำนวนโครงการทั้งหมด ๑๔๓ โครงการ เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการ เสร็จแล้ว	มีความคืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยน วิธีการ	
ติดตาม โครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ ☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	๔	๑๙	-	-	๒๓
ติดตาม โครงการใหม่ ในรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ☐ โครงการตาม Big Rock ☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	- ๔	- ๗	- -	- -	- ๑๑
รวม	๘	๒๖	-	-	๓๔

ตารางที่ ๒.๑๑ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงานของแผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑๒) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๓ ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๕ โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๔ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๗ โครงการ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการ เสร็จแล้ว	มีความคืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยน วิธีการ	
ติดตาม โครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ ☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	๒	๒	-	๔
ติดตาม โครงการใหม่ ในรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ☒ โครงการตาม Big Rock	-	๕	๓	-	๘
รวม	-	๗	๕	-	๑๒

ตารางที่ ๒.๑๒ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงานของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

๑๓) แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๐ โครงการ ดังตาราง

โครงการที่ติดตาม	ผลการดำเนินงาน (จำนวน)				รวม
	ดำเนินการ เสร็จแล้ว	มีความคืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	ปรับเปลี่ยน วิธีการ	
ติดตาม โครงการต่อเนื่องจาก วงรอบ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ ☒ โครงการที่ได้มีการติดตามอยู่เดิม	-	-	-	-	-
ติดตาม โครงการใหม่ ในรอบ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ☒ โครงการตาม Big Rock	-	๑๐	-	-	๑๐
รวม	-	๑๐	-	-	๑๐

ตารางที่ ๒.๑๓ โครงการที่ติดตามและผลการดำเนินงานของแผนการปฏิรูปประเทศ
ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๒. สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นการปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ

๒.๑) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป และแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๑ ประเด็นปฏิรูป จำนวน โครงการทั้งหมด ๙๑ โครงการ เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูป ประเทศ จำนวน ๙๐ โครงการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การส่งเสริมความรู้ทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๑) เป้าหมายย่อยที่ ๑ (MS๐๑) มีชุดความรู้เนื้อหาหลักสูตรการอบรมเพื่อ ส่งเสริมความรู้ทางการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งแบบออนไลน์ และออฟไลน์ (กรอบระยะเวลาดำเนินการ ม.ค. ๖๔ - ธ.ค. ๖๔) มีโอกาสสำเร็จสูง

ผลการดำเนินการ อยู่ระหว่างการดำเนินการ และเป็นไปตามแผน โดย สถาบันพระปกเกล้า ได้ดำเนินการจัดทำ content เนื้อหาของหลักสูตรการเมืองในระบบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเรียบร้อยแล้ว ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอ เนื้อหาจำนวน ๓ ชุดวิชาต่อคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เพื่อพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม และอยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตรการเมืองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ (๑) รายละเอียดเนื้อหาหลักสูตร การเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และ (๒) ดำเนินการจัดทำเนื้อหาหลักสูตรการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ (E-learning) เสร็จแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอผู้บริหารพิจารณาและนำเสนอให้คณะกรรมการกำกับพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ปัญหาและอุปสรรค เนื้อหาหลักสูตรการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขค่อนข้างมีความละเอียดอ่อน ผู้เขียนและบรรณาธิการจึงต้องเพิ่มความ ระมัดระวัง ส่งผลให้ต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณาปรับแก้ไขให้สมบูรณ์

(๒) เป้าหมายย่อยที่ ๒ MS๐๒ ช่องทางการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจทาง การเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ครอบคลุมช่องทางการสื่อสารทั้ง แบบออนไลน์ และออฟไลน์ และระดับพื้นที่ (ระยะเวลาดำเนินการ ม.ค. ๖๕ - ธ.ค. ๖๕) มีโอกาสสำเร็จ ปานกลาง

ผลการดำเนินการ อยู่ระหว่างการดำเนินการ และเป็นไปตามแผน โดยยัง ไม่มีดำเนินการ เนื่องจากมีแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ เป็นกิจกรรมตาม Big Rock อยู่ระหว่างการดำเนินงานของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ซึ่งจะได้ติดตามผลการดำเนินงานต่อไป

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ
ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ (เดิม) กลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี
และการรู้จักสามัคคีของสังคมไทย พันธกิจ กลไกและมาตรการการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี มีโอกาสสำเร็จ ๑๐% เนื่องจาก

- ยังไม่มีกลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธีอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม
- ประชาชนบางส่วนไม่พอใจกับการแก้ไขการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ ของรัฐบาล อีกทั้งมีการแสวงหาผลประโยชน์ทางการเมืองจากความไม่พอใจดังกล่าว ขยายผลความไม่พอใจในรูปแบบต่าง ๆ ที่สำคัญคือสร้างความขัดแย้งทางความคิดมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเร่งรัด

(๑) นอกเหนือจากการรายงานผลการดำเนินการตามโครงการแล้ว มีการรายงานผลสัมฤทธิ์ ในด้านความสามัคคีปรองดองของคนในชาติในพื้นที่ดำเนินการว่าการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง ในกลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธีและการรู้จักสามัคคีของสังคมไทย ส่งผลอย่างไร

(๒) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง (ฉบับปรับปรุง) ในกิจกรรมปฏิรูปประเทศ การสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ มีเป้าหมายย่อย ๗ เป้าหมาย แต่ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีเพียงโครงการการสร้างการรับรู้เพื่อให้เกิดความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ ของ สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง เพียงโครงการเดียว ซึ่งไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อเกิดการสามัคคีปรองดองได้อย่างเป็นรูปธรรม และผลลัพธ์ในปี ๒๕๖๕ ได้เพียงข้อเสนอในการสร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งหมดช่วงเวลาของแผนการปฏิรูปประเทศ (แผนเดิมกำหนดให้มีกลไกในการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี แผนปรับปรุงได้เพียงข้อเสนอฯ ซึ่งถือว่าเป้าหมายลดลงอย่างมาก)

(๓) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ในประเด็นปฏิรูป ที่ ๒ กลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธีและการรู้จักสามัคคีของสังคมไทย พันธกิจ กลไกและมาตรการการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี เดิมมีหน่วยงานร่วมดำเนินการถึง ๑๒ หน่วยงาน แต่ในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) มีเพียง ๔ หน่วยงาน และไม่มีหน่วยที่ใกล้ชิดกับประชาชน

ร่วมดำเนินการ เห็นควรให้หน่วยงานร่วมดำเนินการทั้ง ๑๒ หน่วยดำเนินการตามแผนเดิมอย่างต่อเนื่อง อีกทางหนึ่งด้วย

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การส่งเสริมการพัฒนาพรรคการเมือง

ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ (เดิม) การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรมเพื่อการปฏิรูป

ประเทศ พันธกิจที่ ๔ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ มีโอกาสสำเร็จปานกลาง

ผลการดำเนินการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ได้นำ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการส่งเสริมการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม เผยแพร่และเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งแก่ภาคส่วนต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม เช่น ๑) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศการเลือกตั้งแบบสมาร์ท (ลต ๐๐๑๔-๖๔-๐๐๐๑) เพื่อพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูล และอบรมการใช้งาน ๒) โครงการพัฒนานวัตกรรมสื่อสารและให้บริการข่าวสารด้านการขับเคลื่อนวิถีประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ลต ๐๐๑๘-๖๔-๐๐๐๒) เพื่อจัดทำแอป “Civic Education” และผลิตสื่อเผยแพร่ความรู้ เป็นต้น

โดยติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายพันธกิจ ๔ จำนวน ๒ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศการเลือกตั้งแบบสมาร์ท โอกาสสำเร็จของโครงการสูง

๒. โครงการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งให้เป็นมืออาชีพ (กิจกรรมหลัก การสรรหาบุคลากรเพื่อบรรจุแต่งตั้งบนหลักสมรรถนะ) โอกาสสำเร็จของโครงการสูง

การดำเนินโครงการพันธกิจที่ ๔ ที่บันทึกอยู่ในระบบ eMENSOCR จำนวน ๑๒ โครงการ ล้วนเป็นการดำเนินการของกลยุทธ์ ๒ (ไม่มีโครงการใดที่เกี่ยวกับกลยุทธ์ ๑) ซึ่งใน ๑๒ โครงการนี้ มีหลายโครงการน่าจะเป็นงานปกติของหน่วยงาน การดำเนินการมีความเกี่ยวข้องน้อย เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการตรวจสอบชื่อผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งภายหลังที่มีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือเป็นการจัดทำข้อมูลการปฏิรูปประเทศไว้ในระบบฐานข้อมูล เพื่อให้มีการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม เช่น โครงการปฏิรูปโครงสร้างการบริหารงาน (ลต ๐๐๐๔-๖๔-๐๐๐๒) เพื่อจัดทำแผนอัตรากำลัง ๓ ปี (๖๕- ๖๗) โครงการปฏิรูปโครงสร้างการบริหารงาน (ลต ๐๐๐๔-๖๔-๐๐๐๓) เพื่อจัดทำค่าตอบแทน โครงการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งให้เป็นมืออาชีพ (กิจกรรมหลักการสรรหาบุคลากรเพื่อบรรจุแต่งตั้งบนหลักสมรรถนะ) (ลต ๐๐๐๔-๖๔-๐๐๐๔) เพื่อสรรหาบุคลากรเพื่อบรรจุทดแทน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ พันธกิจที่ ๔ ไม่ได้กำหนดเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพียงพอที่จะประเมินผลได้ว่านำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อปฏิรูปการเลือกตั้งให้สุจริตและเที่ยงธรรมอย่างไร มีเพียงการกำหนดกลยุทธ์ ๒ กลยุทธ์ กลยุทธ์ ๑) กำหนดให้มีการตรวจสอบ

ชื่อผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งภายหลังที่มีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทุกครั้งทางอินเทอร์เน็ต และกลยุทธ์ ๒) จัดทำข้อมูลการปฏิรูปประเทศไว้ในระบบฐานข้อมูลและเผยแพร่ ซึ่งกลยุทธ์ดังกล่าวยังไม่มีการดำเนินงานโครงการใดที่จะสร้างความเชื่อมั่นและแสดงถึงความโปร่งใสในการดำเนินงานเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง ในขณะที่ปัจจุบันยังมีกระแสความไม่เชื่อมั่นในความโปร่งใส การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ผ่านมาอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบนสื่อสังคมออนไลน์ จึงควรเร่งกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่ชัดเจน และเพิ่มโครงการที่สร้างความเชื่อมั่น และทำให้เกิดความโปร่งใสในการเลือกตั้ง

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การปรับปรุงโครงสร้างและเนื้อหาของรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปประเทศ

การปรับปรุงโครงสร้างและเนื้อหาของรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปประเทศ เป็นกิจกรรมตาม Big Rock อยู่ระหว่างการดำเนินงานของสถาบันพระปกเกล้า เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ซึ่งจะได้ติดตามผลการดำเนินงานต่อไป

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock)

(๑) การสร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ เป็นปัญหาที่ยืดเยื้อมานานหลายปีแล้ว ซึ่งก็ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๗ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ระบุให้มีการแก้ไข ใน มาตรา ๒๕๘ ก.ด้านการเมือง (๕) โดยมีกลไกแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แต่ใน Big Rock ไม่ได้กำหนดกลไกดังกล่าว แต่กำหนดเป็นกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๓ การสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ ซึ่งแนวทางจะดูกว้างกว่าเดิม ซึ่งเดิมมีหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการการสร้างกลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี และการเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ให้แก่หลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ กระทรวงกลาโหม เป็นต้น แต่ใน Big Rock กำหนดให้สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) เป็นหน่วยงานหลัก ซึ่งเหมือนไม่ได้ดำเนินการสร้างกลไกการสร้างสามัคคีปรองดองอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ และใน Big Rock มีเพียง โครงการเดียว ตอบเป้าหมายย่อย ๗ เป้าหมาย ควรนำแผนงาน/โครงการ ที่เคยดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาก่อนกำหนดเป็น Big Rock เพิ่มเติม และกำหนดให้หน่วยงานที่ดำเนินการมาแล้วเป็นผู้รับผิดชอบร่วม

(๒) กิจกรรมขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ Big Rock ๑ การส่งเสริมความรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป้าหมายย่อยที่ ๒.๕ เครือข่ายผู้เข้าร่วมดำเนินการนำหลักสูตร

และสื่อความรู้การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ไปดำเนินการเผยแพร่ให้กับกลุ่มเป้าหมายหลักและช่องทางที่เหมาะสม ได้แก่ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ทหาร อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ภาคเอกชนและประชาชนตามพื้นที่เป้าหมาย ยังไม่มีโครงการรองรับ ซึ่งอาจจะเสี่ยงต่อการบรรลุเป้าหมายภายในปี ๒๕๖๕

ความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSQR)

สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป

(๑) เพิ่มแผนงาน/โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เดิมให้เป็น big rock ด้วย

(๒) ควรเร่งปรับปรุงระบบให้สามารถสืบค้นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันได้อย่างสมบูรณ์

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน เพื่อบรรลุเป้าประสงค์เดียวกัน คือ การเสริมสร้างความสามัคคีปรองดอง

(๒) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้มีโอกาสสำเร็จปานกลาง เนื่องจากในปัจจุบันยังมีกระแสความไม่เชื่อมั่นในความโปร่งใสของการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ผ่านมาอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบนสื่อสังคมออนไลน์

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ

(๑) เพิ่มหน่วยงานที่ดำเนินการสร้างความสามัคคีปรองดองร่วมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

(๒) เพิ่มแผนงาน/โครงการที่เคยดำเนินการในการสร้างความสามัคคีปรองดอง กำหนดเป็น Big Rock เพิ่มเติม

(๓) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้มีความเหมาะสม ครอบคลุมการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศเดิมหรือไม่เพียงใด

(๔) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้มีการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) มีความครอบคลุมการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศเดิม ๕๐%

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

๒.๒) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ติดตามจากแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป โครงการทั้งหมด จำนวน ๑๔๔ โครงการ เลือกติดตามโครงการ ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๕๕ โครงการ โดยเป็นโครงการซึ่งมี ข้อมูลในระบบ eMENSCR รวมทั้งได้รับข้อมูลจากการเชิญผู้แทนหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งจำนวน ๕๕ โครงการ และไม่มีข้อมูลการรายงานคืบหน้าในระบบ eMENSCR จำนวน ๘๙ โครงการ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐ ไปสู่ดิจิทัล มีจำนวน ๑๒๔ โครงการ (จากการติดตามข้อมูลพบว่า มีการรายงานในระบบ eMENSCR แล้ว จำนวน ๓๕ โครงการ) ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น ๕ เรื่อง ได้แก่ (๑) โครงการเกี่ยวกับแพลตฟอร์ม (๒) โครงการเกี่ยวกับการแบ่งปันข้อมูลและฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) (๓) โครงการเกี่ยวกับการ เชื่อมโยงข้อมูลข้ามแพลตฟอร์ม (๔) โครงการเกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล (๕) โครงการ เกี่ยวกับระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นว่า โครงการทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น มีหลายโครงการที่มีความซ้ำซ้อนกันทั้งทางด้านลักษณะโครงการและการใช้งบประมาณ ทั้งนี้ ปัญหาที่พบจากการติดตามโครงการด้านไอทีในช่วงระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา ได้แก่ การสื่อสาร ระหว่างภาครัฐกับประชาชนยังไม่มีประสิทธิภาพ การเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นที่จผ่านทางโซเชียลมีเดีย การพัฒนาแพลตฟอร์มและแอปพลิเคชันเป็นจำนวนมากส่งผลให้ประชาชนเกิดความสับสน มีเกิด ความซ้ำซ้อนในการขอใช้งบประมาณด้านไอที การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้วยหน่วยงานภาครัฐ เป็นไปอย่างล่าช้า ภาคเอกชนยังไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาบริการดิจิทัลเท่าที่ควร และประเทศไทย ยังไม่มีการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลขนาดใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อนึ่ง รายชื่อโครงการดังกล่าว มีการระบุรายชื่อโครงการเดียวกันซ้ำกัน ๓ โครงการ คือ (๑) ลำดับที่ ๑๔ โครงการเพิ่มคุณภาพระบบ คินข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคลผ่านแอปพลิเคชัน H4U (Health for You) ซ้ำกับโครงการลำดับที่ ๔๕ (๒)

ลำดับที่ ๑๙ โครงการส่งเสริมและพัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัลด้านการท่องเที่ยวเข้ากับโครงการลำดับที่ ๕๕ และ (๓) ลำดับที่ ๗๘ โครงการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Government Digital Skills) ซ้ำกับโครงการลำดับที่ ๕๕

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด ดังนี้

(๑) ภาครัฐควรมีนโยบายในการลดความซ้ำซ้อนของโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาแพลตฟอร์ม และให้มีการบูรณาการข้อมูลจากแพลตฟอร์มที่มีอยู่เป็นจำนวนมากเพื่อให้ภาครัฐมีระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ที่อยู่ในลักษณะการบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One stop service) ที่เกิดจากความต้องการใช้ของประชาชนอย่างแท้จริงมิใช่เกิดจากความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐที่จะดำเนินการ

(๒) ภาครัฐควรมหาแนวทางในการสร้างระบบการให้บริการภาครัฐทั้งหมดให้สามารถเข้าใช้งานได้เพียงช่องทางเดียว รวมทั้งจะต้องบูรณาการโครงสร้างพื้นฐาน ดิจิทัลแพลตฟอร์มและแอปพลิเคชันให้ทำงานร่วมกันได้ เพื่อพัฒนาไปสู่รัฐบาลดิจิทัลได้อย่างรวดเร็ว

(๓) ภาครัฐควรให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาบริการดิจิทัล และส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันและพัฒนาด้านระบบเทคโนโลยี

(๔) ภาครัฐควรมหาแนวทางและเร่งรัดการจัดทำระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) ให้สำเร็จโดยเร็ว และประชาชนสามารถเข้าถึงบริการภาครัฐด้วยการใช้ระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) เพียงอย่างเดียว

(๕) เพื่อเป็นการลดค่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การพัฒนาโครงการต่าง ๆ ควรนำระบบที่ภาครัฐได้ดำเนินการหรือสร้างไว้แล้วมาพัฒนาต่อยอดเพื่อดำเนินการต่อไป โดยมีมาตรการในการป้องกัน รับมือและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์มิให้เกิดผลกระทบและสร้างความเดือดร้อนต่อประชาชน ตลอดจนความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ หรือแม้ว่าหากถูกโจมตีทางไซเบอร์แล้วก็สามารถที่จะฟื้นตัวขึ้นได้อย่างรวดเร็ว

(๖) ควรมีการตรวจสอบไม่ให้โครงการซ้ำกันและเร่งรัดการดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรมนี้ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และควรเร่งรัดการดำเนินโครงการอย่างเป็นรูปธรรมและนำข้อมูลความคืบหน้ารายงานในระบบ eMENSER

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ มีจำนวน ๔ โครงการ จากการติดตามข้อมูลพบว่า ได้มีการดำเนินโครงการดังกล่าวทุกโครงการแล้ว เนื่องจากแต่ละโครงการเป็นกิจกรรมที่ส่วนราชการผู้รับผิดชอบ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ได้มีการศึกษาต่อเนื่องมาตั้งแต่ในอดีต กล่าวคือ การศึกษาเกี่ยวกับการลดสถานะความเป็นนิติบุคคลของส่วนราชการไทย การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการและ

การบูรณาการในลักษณะองค์กรบริหารเฉพาะกิจ (Ad hoc) และ Agile Organization การศึกษาและจัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมอบอำนาจการจัดส่วนราชการ จัดทำต้นแบบระบบฐานข้อมูลและระบบประเมินความเหมาะสมการจัดส่วนราชการ (Pre – Audit) แนวทางหรือหลักเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพและความคุ้มค่าการจัดส่วนราชการ (Post – Audit) และการถ่ายโอนงานที่ภาครัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินการเองให้ภาคเอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ ซึ่งเป็นโครงการสำคัญและอยู่ระหว่างการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายใน พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยการดำเนินโครงการมีลักษณะเป็นการวางแนวทางหรือหลักเกณฑ์สำคัญเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างองค์กรภาครัฐ การบริหารจัดการและประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐ รวมทั้งการทบทวนและถ่ายโอนภารกิจของภาครัฐเพื่อให้เกิดการบริการประชาชนที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งหน่วยงานผู้รับผิดชอบเห็นว่าการดำเนินโครงการในปัจจุบันจะเป็นรากฐานที่มั่นคงต่อการปฏิรูประบบราชการไทยในระยะยาวต่อไป

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด ดังนี้

(๑) ควรนำงานวิจัยที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้ศึกษาวิจัยไว้แล้วมาประกอบการดำเนินโครงการ เพื่อลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ และควรทดลองใช้วิธีการตามที่ได้ศึกษาในหน่วยงานนำร่อง (Sandbox) เพื่อให้มีกรณีตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม

(๒) ควรเร่งรัดการศึกษาและทบทวนกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดการปรับปรุงองค์กรที่มีประสิทธิภาพและคล่องตัว ควรมีการทบทวนเกี่ยวกับการปรับหรือยุบรวมกระทรวงให้มีหน้าที่และอำนาจสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน รวมทั้งทบทวนเหตุผลและความจำเป็นในการคงอยู่ของรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชนบางส่วนที่มีอยู่ในปัจจุบัน

(๓) กรณีการถ่ายโอนภารกิจของรัฐที่ภาครัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินการเองไปให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการนั้น เมื่อโอนภารกิจไปแล้วจะต้องไม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับประชาชน รวมทั้งเมื่อมีการถ่ายโอนภารกิจของรัฐให้เอกชนเป็นผู้จัดทำแทนแล้ว ควรมีการทบทวนระบบการทำงานของหน่วยงานเดิมว่าควรคงอยู่ลักษณะใด ทั้งในเรื่องบุคลากรและงบประมาณ รวมทั้งควรมีการกำกับดูแลการทำงานของเอกชนให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย และมีการประเมินผลและศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นในมิติต่าง ๆ

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดีและมีความสามารถ มีจำนวน ๙ โครงการ จากการติดตามข้อมูลพบว่าอยู่ระหว่างการศึกษาและดำเนินโครงการ โดยโครงการบางส่วนเป็นโครงการที่สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการมาก่อนต่อเนื่องมาจากอดีต เช่น การพัฒนาระบบการทำงานด้านบริหารทรัพยากรบุคคลในรูปแบบดิจิทัล มีการพัฒนาและตรวจรับระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (Departmental

Personnel Information System : DPIS) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการให้ส่วนราชการต่าง ๆ ถ่ายโอนข้อมูลจากระบบเดิมสู่ระบบ DPIS ใหม่ การศึกษาการขยายอายุเกษียณราชการสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งต่าง ๆ การศึกษาระบบการจ้างงานรูปแบบใหม่ในภาครัฐ การศึกษาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐที่สนับสนุนให้เกิดการหมุนเวียน สับเปลี่ยน ถ่ายเทกำลังคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องมีการปรับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้ข้าราชการไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานอื่น (Secondment) และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบรรจุบุคคลที่มีความชำนาญสูงจากนอกระบบราชการเข้าสู่ระบบราชการ (Lateral Entry) การพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรภาครัฐเพื่อรองรับการทำงานภายใต้ภาวะวิถีชีวิตใหม่ ส่วนการศึกษาเพื่อพัฒนาบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดระเบียบบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐที่ต้องมีผลการศึกษาเป็นข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดตั้งสภาทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นโครงการที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินกำหนดขึ้นใหม่โดยสำนักงาน ก.พ. อยู่ระหว่างการศึกษา วิเคราะห์และทำความเข้าใจในหลักการสำคัญที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศฯ มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในสภาทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด ดังนี้

(๑) ควรศึกษาและนำงานวิจัยที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้ศึกษาวิจัยไว้แล้วมาประกอบการศึกษา เพื่อลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ และควรทดลองใช้วิธีการตามที่ได้ศึกษาในหน่วยงานนำร่อง (Sandbox) เพื่อให้มีกรณีตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม

(๒) การพัฒนาระบบการทำงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลในรูปแบบดิจิทัล ควรเร่งรัดให้หน่วยงานต่าง ๆ ถ่ายโอนข้อมูลลงในระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (Departmental Personnel Information System : DPIS) และควรพัฒนาระบบจัดการทรัพยากรบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้ระบบดิจิทัลเพื่อช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเร่งรัดเกี่ยวกับการแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อเอื้อต่อการให้สามารถปฏิบัติงานในระบบดิจิทัลได้อย่างสมบูรณ์ เช่น การลงลายมือชื่อดิจิทัล เป็นต้น

(๓) กรณีการศึกษาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐและการจ้างงานรูปแบบใหม่ในภาครัฐ ควรพิจารณาคัดสรรข้าราชการด้วยระบบ work force audit และเน้นการจ้างงานที่มีความหลากหลายเพื่อดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถจากภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามาทำงานให้ภาครัฐ ปรับระบบและกระบวนการทำงานให้มีความคล่องตัว ไม่เน้นการจ้างงานจำนวนมาก (Labor Intensive) แต่ปรับการจ้างงานภาครัฐไปสู่การจ้างผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ (Knowledge Intensive) ซึ่งจะทำการกำลังคนภาครัฐมีขนาดที่กะทัดรัดและคล่องตัว

(๔) การศึกษาการขยายอายุเกษียณราชการสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งต่าง ๆ ควรชะลอไว้ก่อนตามมติเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ซึ่งให้ชะลอเรื่องการเกษียณอายุราชการจาก ๖๐ ปี เป็น ๖๓ ปี ไว้ก่อน เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโควิด-๑๙ ส่งผลต่อเศรษฐกิจและ

สังคม รวมถึงระบบการคลังและงบประมาณของรัฐบาล และควรจ่ายงบประมาณที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดการจ้างงานกลุ่มเปราะบางก่อนเป็นอันดับแรก และเมื่อสามารถจัดการสถานการณ์โควิด-๑๙ ได้แล้ว จึงนำเรื่องนี้กลับมาพิจารณาใหม่อีกครั้ง

(๕) ควรทบทวนโครงการการสำรวจอัตราเงินเดือนและรายได้รวมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในกลุ่มตำแหน่งและสายงานต่าง ๆ ในส่วนราชการและองค์กรภาครัฐทั้งหมด เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนที่ข้าราชการเป็นข้อมูลของทางราชการซึ่งต้นสังกัดและกรมบัญชีกลางมีข้อมูลดังกล่าวอยู่แล้ว

(๖) สำนักงาน ก.พ. ควรเร่งรัดศึกษาและวางระบบเรื่องการพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรภาครัฐเพื่อรองรับการทำงานภายใต้ภาวะวิถีชีวิตใหม่โดยเร็วเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็น วิธีการพัฒนาบุคลากร และต้องสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ และระบบการทำงาน งบประมาณ และการประเมินผลให้ระบบการดำเนินงานภายใต้วิถีชีวิตใหม่ (New Normal) เกิดขึ้นจริง และต้องคำนึงถึงการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยทางไซเบอร์โดยมีการยกระดับความองค์ความรู้ กฎหมาย และเครื่องมือให้ทันต่อภัยคุกคามในการป้องกัน รับมือและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์มิให้เกิดผลกระทบ สร้างความเดือดร้อนต่อประชาชนตลอดจนความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ หรือแม้ว่าหากถูกโจมตีทางไซเบอร์

(๗) การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่จะให้มีการตั้งสภาทรัพยากรบุคคลภาครัฐนั้นต้องไม่กับที่มีอยู่ ควรมีความสมบูรณ์ทั้งในประเด็น ลักษณะโครงสร้างองค์กร บทบาทหน้าที่ ระบบการบริหารจัดการ วิธีการจัดตั้งองค์กร บทบาทหน้าที่ซึ่งจะต้องมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม กำกับดูแล ให้การบริหารงานบุคคลของหน่วยงานภาครัฐทุกประเภทได้มาตรฐานเดียวกันและเป็นไปตามระบบคุณธรรม รวมทั้งต้องจัดทำแผนการดำเนินการจัดตั้ง ระยะเวลา และขั้นตอนในการเสนอคณะรัฐมนตรีหรือรัฐสภากรณีต้องออกเป็นกฎหมาย เพื่อให้มีความพร้อมในการดำเนินการได้ทันทีในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และต้องมีการรายงานความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่
โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน มีจำนวน ๒ โครงการ โดยเป็นการดำเนินงานตามรอบระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๔ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้จัดทำกิจกรรมทบทวนบทบาทภารกิจและระบบการบริหารราชการในภูมิภาค โดยสร้างและพัฒนากลไกการทำงานที่เน้นการบูรณาการ/เชื่อมโยงการทำงานของหน่วยงานในพื้นที่ โดยมีรูปแบบการทำงานที่เน้นการบูรณาการในประเด็นนโยบายสำคัญ (Agenda) ของกรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยใน พ.ศ. ๒๕๖๔ มีรูปแบบการแก้ไขปัญหามลพิษ PM 2.5 ซึ่งใช้รูปแบบการสร้างระบบนิเวศภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมของจังหวัดลำปางและจังหวัดสิงห์บุรี และมีกิจกรรม “การพัฒนารูปแบบการบริหารราชการในจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูง High Performance” โดยมีการทบทวนบทบาทภารกิจและระบบการบริหารราชการในส่วนภูมิภาค เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ

บริหารราชการในจังหวัดให้มีความคล่องตัวในระบบแผนงาน ระบบงบประมาณ และระบบบริหารงานบุคคลให้มีการทำงานที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๔ ได้มีการดำเนินการหลายประการโดยมีจังหวัดนำร่อง ๓๔ จังหวัด รวมทั้งได้ให้จังหวัดทุกจังหวัดถอดบทเรียนรูปแบบการทำงานที่มีผลสัมฤทธิ์สูงในการบริหารจัดการโควิด - ๑๙ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำรูปแบบการบริหารจัดการที่มีผลสัมฤทธิ์สูงต่อไป นอกจากนี้ยังได้แก้ไขปัญหาหรือข้อจำกัดของการบริหารราชการแผ่นดินในพื้นที่ คือ การมอบอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างของงบประมาณจังหวัด (เสร็จแล้ว) และการบริหารสินทรัพย์ของจังหวัดให้มีความคล่องตัว (อยู่ระหว่างดำเนินการ) และในด้านความพึงพอใจของประชาชนอยู่ระหว่างสำรวจผลความพึงพอใจของผู้รับบริการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด (จำนวน ๓๔ จังหวัด) เพื่อนำข้อมูลไปสร้างนวัตกรรมในกระบวนการให้บริการประชาชนต่อไป

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด ดังนี้

(๑) ควรดำเนินการขับเคลื่อนจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูง : High Performance ทุกจังหวัดไปพร้อมกันทั่วประเทศ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการดำเนินการใน ๑๑ ประเด็นตามแผนเดิมตามผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยประเด็นใดที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาอันจำกัดควรเร่งดำเนินการทันที และต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินผลการขับเคลื่อนจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูงให้ชัดเจน

(๒) การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ ควรบูรณาการแผนพัฒนาทุกระดับให้สอดคล้องกันและนำไปปรับใช้อย่างจริงจัง เพิ่มบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบูรณาการการบริหารราชการของส่วนราชการในจังหวัด รวมทั้งทบทวนบทบาทและการตั้งหน่วยงานของราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในจังหวัด

(๓) กรณีแผนการขับเคลื่อนจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูง : High Performance ซึ่งกำหนดประเด็นนโยบายสำคัญ (Agenda) ไว้ ๓ ประเด็นนั้น เห็นว่าเป็นการนำภารกิจประจำ (Function) ของจังหวัดซึ่งเป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่และอำนาจของจังหวัดอยู่แล้ว โดยการกำหนด Agenda ขึ้นใหม่นี้ ได้เปลี่ยนกระบวนการทำงานตามแผนเดิมที่ได้กำหนดประเด็นขับเคลื่อนไว้ ๑๑ ประเด็น (ตามผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) อาจทำให้ไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

(๔) ควรให้ความสำคัญกับการนำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาบังคับใช้ ในการดำเนินงานของราชการส่วนกลาง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการบูรณาการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ รวมทั้งทุกจังหวัดต้องจัดทำแผนเผชิญเหตุและแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัด ตลอดจนควรมีการกำหนดการซ้อมแผนเป็นภารกิจประจำ

(๖) ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และควรมีการกำหนดให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเป็นส่วนงานประจำที่มีโครงสร้างถาวรต่อไป

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงิน
เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต มีจำนวน ๕ โครงการ พบว่าโครงการ
 จัดทำระบบขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ระหว่างพัฒนาระบบขึ้นทะเบียนฯ
 ระยะที่ ๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP)
 อยู่ระหว่างการทำดำเนินงานและปรับปรุงกระบวนการวิสาหกิจอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) วิธีประกวด
 ราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) เพื่อให้การลงทะเบียนมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น การดำเนินการ
 แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบ
 ที่เกี่ยวข้อง ได้เสนอร่างโครงการปรับปรุงกฎหมายฯ เพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมาย
 ในระยะเร่งด่วนพิจารณาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป โครงการลดเอกสาร (Zero Copy)
 และลดขั้นตอนการทำงานโดยการเชื่อมโยงข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับระบบ e-GP
 และมีโครงการข้อตกลงคุณธรรม ซึ่งมีการพัฒนาระบบข้อตกลงคุณธรรม และนำแนวทางการจัดทำ
 ข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ไปกำหนดใช้โดยอนุโลมกับหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการจัดซื้อ
 จัดจ้างหรือการร่วมลงทุนภายใต้กฎหมายอื่นนอกเหนือจากพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการ
 บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด ดังนี้

(๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบควรเร่งรายงานความคืบหน้าในระบบ eMENS CR
 ตามหัวระยะเวลาที่กำหนด และควรมีรายละเอียดและสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย รวมทั้ง
 ต้องกำหนดเป้าหมายที่สามารถวัดผลความสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรมตามหัวระยะเวลาการรายงาน

(๒) กรณีโครงการจัดทำระบบขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างอิเล็กทรอนิกส์ ควร
 เร่งรัดการรายงานความคืบหน้าในระยะที่ ๒ ที่ได้มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น และต้องมีการ
 ประเมินผลการดำเนินการในระยะที่ ๑ ที่ผ่านมา รวมทั้งควรขยายผลเกี่ยวกับการเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ
 กับหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีจำนวนหลายหน่วยงานมากขึ้น และครอบคลุมภารกิจของรัฐในทุกภาคส่วน
 ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งกำหนดเป้าหมายจำนวนผู้ประกอบการที่จะมี
 การขึ้นทะเบียนในระยะที่ ๒ ให้มีความชัดเจน

(๓) การดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการ
 จัดซื้อจัดจ้างควรมีระบบการรักษาความปลอดภัยตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

(๔) สำนักงาน ป.ย.ป. ควรรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุง
 พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง
 เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องนี้ จะต้องให้ความสำคัญต่อ
 การรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านและครอบคลุมผู้ประกอบการและ
 ผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๕) กรณีโครงการลดเอกสาร (Zero Copy) เป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการอื่น ๆ ที่ให้มีการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้กับการทำงาน ย่อมส่งผลให้การใช้กระดาษลดน้อยลงโดยปริยาย ดังนั้น โครงการนี้จึงไม่ควรกำหนดไว้เป็นโครงการ Big Rock

(๖) กรณีโครงการข้อตกลงคุณธรรม ควรจัดสรรงบประมาณการดำเนินงานตามข้อตกลงคุณธรรมให้สอดคล้องกับจำนวนโครงการที่เข้าร่วมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพรองรับการดำเนินงาน รวมทั้งควรเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ และกระจายโครงการที่เข้าร่วมให้ครอบคลุมโครงการสำคัญของทุกหน่วยงาน และต้องส่งเสริมประชาสัมพันธ์ถึงหลักการสำคัญของข้อตกลงคุณธรรมเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปรวมทั้งเปิดเผยรายชื่อของผู้สังเกตการณ์และผลการตรวจสอบแต่ละโครงการให้ประชาชนทราบด้วย เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของภาคเอกชนและประชาชนในการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ และขยายเครือข่ายให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมป้องกันการทุจริตในโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเพิ่มมากขึ้น

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) การปฏิรูปประเทศซึ่งได้มีการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในภาพรวมเห็นว่ามีเหมาะสม เนื่องจากได้กำหนดให้มีกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) โดยมีผลให้โครงการเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการลดน้อยลงเป็นจำนวนมาก กล่าวคือ ลดลงเหลือจำนวน ๑๔๔ โครงการ ทำให้มองเห็นภาพ ทิศทางหรือจุดเน้นของการปฏิรูปประเทศด้านนี้ได้ชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งได้มีการสร้างความชัดเจนของหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วมดำเนินการในการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock และเกิดการประสานการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วมได้มียิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ในจำนวนโครงการดังกล่าวก็ยังมีหลายโครงการที่มีลักษณะโครงการที่ซ้ำซ้อนกัน และมีหลายโครงการที่เป็นภารกิจประจำของส่วนราชการซึ่งไม่ควรนำมากำหนดเป็นโครงการในกิจกรรม Big Rock นอกจากนั้นควรจัดลำดับความเร่งด่วนของกิจกรรม (Big Rock) ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งต้องเร่งรัดการดำเนินการ ดังนี้ (๑) ลำดับด่วนที่สุด คือ กิจกรรมการปฏิรูปที่ ๑ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ดิจิทัล (๒) ลำดับด่วนมาก คือ (๒.๑) กิจกรรมการปฏิรูปที่ ๔ สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ (๒.๒) กิจกรรมการปฏิรูปที่ ๕ ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต (๓) ลำดับด่วน คือ (๒.๓) กิจกรรมการปฏิรูปที่ ๒ จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ (๒.๔) กิจกรรมการปฏิรูปที่ ๓

ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดีและมีความสามารถ

ความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป

(๑) การรายงานผลในระบบ eMENSOCR เป็นการรายงานที่ลงข้อมูลลักษณะที่ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นการรายงานความคืบหน้าลักษณะการบรรยาย หรือระบุสั้น ๆ ว่าดำเนินการตามขั้นตอนของการดำเนินโครงการไปอย่างไรบ้าง แต่เนื้อหาไม่ได้ รายงานผลการดำเนินงานว่าได้ทำให้บรรลุเป้าหมายของโครงการไปเท่าใด ข้อมูลส่วนใหญ่จึงเป็นข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ในระดับที่จะนำมาประเมินผลความสำเร็จการดำเนินโครงการในแต่ละช่วงเวลาได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ในระบบ eMENSOCR ควรมีข้อมูลความก้าวหน้าของทั้งผลผลิต(Out Put) และผลลัพธ์ (Out Come) ของแผนการปฏิรูปประเทศฯ (ฉบับปรับปรุง) ที่ชัดเจนทุกระดับ ซึ่งจะทำการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายโครงการปฏิรูปประเทศได้อย่างแท้จริง

(๒) การเชื่อมโยงระบบ eMENSOCR เห็นว่ายังไม่ได้พัฒนาเชื่อมโยงไปยังระบบอื่น ๆ ได้อย่างสมบูรณ์ตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ นอกจากนั้น จากข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ซึ่งระบบ eMENSOCR ได้มีการพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามกิจกรรม Big Rock แต่ยังไม่สามารถใช้งานได้ จึงยังไม่สามารถแสดงความคิดเห็นถึงความเหมาะสมในการเข้าไปใช้งานระบบส่วนนี้ได้ ดังนั้น จึงควรเร่งรัดการพัฒนาและสร้างฟังก์ชัน (Function) การใช้งานโดยการกำหนดเมนูการรายงานความคืบหน้าสำหรับโครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุงให้มีความชัดเจนและเข้าใช้งานได้โดยสะดวก เพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการสืบค้นข้อมูลเพื่อการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศของวุฒิสภาและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๓) สำนักงาน ป.ย.ป. และ ป.ย.ป. กระทรวง ควรให้ความสำคัญและกำกับ ติดตาม เร่งรัด ให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ นำข้อมูลความคืบหน้าการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ รายงานในระบบ eMENSOCR ให้มีรายละเอียดที่ครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายและตัวชี้วัดอย่างชัดเจน เพื่อประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อทำการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) กิจกรรมการปฏิรูปที่ ๑ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ดิจิทัล และกิจกรรมการปฏิรูปที่ ๕ ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงิน

เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต เป็นการดำเนินโครงการที่ได้มีการนำไปขับเคลื่อนในทางปฏิบัติแล้ว ดังนั้น ในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงมีโอกาที่จะบรรลุเป้าหมายได้

(๒) กิจกรรมการปฏิรูปที่ ๒ จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ กิจกรรมการปฏิรูปที่ ๓ ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดีและมีความสามารถ และกิจกรรมการปฏิรูปที่ ๔ สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน มีลักษณะการดำเนินโครงการที่เป็นการศึกษาและจัดทำข้อเสนอสำหรับแต่ละโครงการ ส่วนการนำไปปฏิบัติที่จะส่งผลให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมว่าจะมีผลการดำเนินการในทางปฏิบัติอย่างไร นั้น เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการในภายหลัง ดังนั้น การดำเนินการตามกิจกรรมการปฏิรูปที่ ๒ - ๔ จึงน่าจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

นอกจากนี้จากปัญหาการระบาดของโรคโควิด - ๑๙ ที่ส่งผลกระทบต่อในมิติต่าง ๆ ยิ่งส่งผลให้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดไม่สามารถจัดสรรให้โครงการตามแผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้อย่างเต็มที่ทุกโครงการ รวมทั้งมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวทำให้การดำเนินการโครงการ/กิจกรรมหลายหลายโครงการต้องหยุดชะงักไป ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นความท้าทายต่อการดำเนินโครงการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ

(๑) ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) การกำหนดกิจกรรม Big Rock ควรมีความชัดเจนทั้งระดับนโยบายและระดับส่วนราชการ กล่าวคือ (๑.๑) ระดับนโยบายต้องกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับ Big Rock แต่ละด้านให้ชัดเจน มีลักษณะเป็นการกำหนดจากบนลงล่าง (Top Down) (๑.๒) ส่วนราชการระดับปฏิบัติต้องคัดเลือกโครงการที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) เสนอเข้าไปอยู่ในแผนการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศฯ ซึ่งเป็นการเสนอในลักษณะจากล่างขึ้น (Bottom Up) รวมทั้งคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่ในการคัดกรองโครงการ ก็ต้องคัดกรองด้วยความละเอียดเพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการที่เป็น Big Rock จริง ๆ และเมื่อโครงการที่ได้บรรจุเข้าไปอยู่ในแผนการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศฯ แล้ว จะต้องมึลักษณะผูกพันว่าจะได้รับความสำคัญ และถูกนำไปขับเคลื่อนในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง ตลอดจนจะต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ และงบประมาณอย่างเพียงพอต่อการดำเนินการ

(๒) ความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ คณะกรรมาธิการ ได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉินแห่งชาติ ภายใต้แผนงานบูรณาการเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินให้เหลือเพียงเลขหมายเดียว เพื่อให้ประชาชนสามารถแจ้งเหตุด่วน เหตุร้ายเหตุฉุกเฉินได้ทุกเรื่อง ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องนำระบบเทคโนโลยีมาปรับใช้ และเชื่อมโยงระบบข้อมูลภาครัฐจากหลายหน่วยงานเข้าด้วยกันเพื่อให้บริการประชาชนที่เกิดเหตุด่วน เหตุร้ายผ่านหมายเลขฉุกเฉินหมายเลขเดียว (หมายเลข ๑๙๑) และเป็นโครงการที่ต้องใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินการเป็นจำนวนมาก แต่โครงการดังกล่าวยังไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร ดังนั้น แม้ว่าโครงการนี้จะไม่ได้บรรจุไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง แต่เนื่องจากเป็นโครงการสำคัญและกระทบต่อประโยชน์ของประชาชนในวงกว้าง จึงเห็นว่าควรมีการรายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการให้วุฒิสภาทราบอย่างต่อเนื่องต่อไป

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

๒.๓) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๕ ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๒ โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป ซึ่งเป็นโครงการที่อยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมด้วย จำนวน ๗ โครงการ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ฉบับ ๒๕๖๑

ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ มีกลไกให้การออกกฎหมายเป็นกฎหมายที่ดีและเท่าที่จำเป็น รวมทั้งมีกลไกในการทบทวนกฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้วเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สรุปผลการติดตามความคืบหน้าสำหรับในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒ โครงการ พบว่า

๑.๑) การดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

มีความคืบหน้าในการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ปัจจุบันมีการดำเนินการออกกฎหมายลำดับรอง จำนวน ๑๖ ฉบับ ได้แก่

๑. กฎกระทรวง จำนวน ๓ ฉบับ

๒. ประกาศ จำนวน ๑๒ ฉบับ

๓. ระเบียบ จำนวน ๑ ฉบับ

(๒) เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) เสนอรายงานผลการดำเนินการเพื่อรองรับและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย และการดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมายสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอว่า โดยที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดภารกิจและหลักเกณฑ์สำหรับหน่วยงานของรัฐให้ต้องปฏิบัติตาม ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย ได้แก่ การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย และการตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมาย

๒. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๓. การเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในฐานะหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้รับผิดชอบการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงขอรายงานผลการดำเนินการในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

๑. การดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย หน่วยงานของรัฐได้ประกาศรายชื่อกฎหมายและระยะเวลาดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ครบถ้วนแล้ว

๒. การดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมาย หน่วยงานของรัฐกำลังจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลกฎหมายและหลักเกณฑ์ คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของกฎหมายและคำแปลกฎหมายในความรับผิดชอบผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการครบถ้วนแล้วสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้อำนาจรัฐมนตรี เพื่อทราบต่อไป

คณะกรรมการธิการเห็นควรเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำและเผยแพร่ข้อมูล กฎหมายและหลักเกณฑ์ คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของกฎหมายและคำแปลกฎหมายในความรับผิดชอบของหน่วยงานผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๑.๒) จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายเชื่อมโยงในลักษณะระบบกลาง

มีความคืบหน้าในการดำเนินการ โดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พัฒนาระบบกลางด้านกฎหมาย (Law Portal) ขึ้นตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางด้านกฎหมายของประเทศ รวมถึงเป็นช่องทางสำหรับรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำกฎหมายหรือร่างกฎหมาย รวมถึงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งของประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมและติดตามตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ ในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายของประเทศได้ ปัจจุบันสำนักงานฯ ได้พัฒนาระบบกลางด้านกฎหมาย (Law Portal) ระยะที่ ๑ แล้วเสร็จ อยู่ระหว่างการเปิดให้บริการจริง และมีกฎหมายที่นำร่องรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบแล้วจำนวน ๑๔ ฉบับ จาก ๖ หน่วยงาน มีผู้เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นมากถึง ๒๑,๓๐๐ ครั้ง โดยกฎหมายนำเข้าสู่ระบบกลางฯ เพื่อรับฟังความคิดเห็นล่าสุด ได้แก่

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติทรัพย์สินเพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ (ชุดส่งเสริมตลาดทุนดิจิทัลและเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลตลาดทุน)

(๒) การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ นอกจากนี้ สำนักงานฯ ยังอยู่ระหว่างการศึกษาวิจัยแนวทางการจัดทำฐานข้อมูลกฎหมายของประเทศเพื่อพัฒนาและให้บริการระบบกลางด้านกฎหมาย (Law Portal) ระยะที่ ๒ อีกด้วย

คณะกรรมการเห็นควรติดตาม เร่งรัด เนื่องจากการมีระบบกลางไม่ได้หมายความว่า การบรรลุผลของกิจกรรมนี้สำเร็จแล้ว แต่ระบบกลางดังกล่าวต้องมีลักษณะง่ายต่อการใช้ ง่ายต่อการเข้าถึง และง่ายต่อการเข้าใจด้วย ในส่วนของ Website ที่เปิดรับฟังความคิดเห็นนั้น คณะกรรมการได้เข้าไปทดลองใช้แล้ว และมีความเห็น ดังนี้

๑. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนร่วมทดสอบระบบกลางอาจจะยังไม่มี ความกว้างขวางเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องสำคัญ เมื่อไม่กว้างขวางความคิดเห็นที่ได้อาจไม่พอเพียง ในการนำไปปรับปรุง

๒. การให้แสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ควรมีการสรุปสาระสำคัญ โดยย่อ หรือหลักการสาระสำคัญที่มีการแก้ไขให้เข้าใจง่ายเพื่อประโยชน์ในการแสดงความคิดเห็น

๓. ควรมี Link เชื่อมโยงไปยัง Website ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อประโยชน์ในการค้นหาเพิ่มเติม เพราะสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีข้อมูลที่สมบูรณ์

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๔

คณะกรรมการติดตามกิจกรรมปฏิรูปตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ซึ่งเป็นโครงการที่อยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมด้วย จำนวน ๕ โครงการ ดังนี้

ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัยและเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน

๒.๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ มีกลไกยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่สร้างภาระหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน (Big Rock)

สรุปผลการติดตามความคืบหน้าสำหรับในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ มีกลไกยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่สร้างภาระหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน มีความคืบหน้าในการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอยู่ระหว่างการประมวลผลการรับฟังความคิดเห็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งหากพิจารณาผลการรับฟังแล้ว เห็นควรต้องดำเนินการแก้ไขกฎหมายจะแจ้งผู้รักษาการตามกฎหมายเพื่อพิจารณาต่อไป

(๒) สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. เสนอผลการศึกษาวิเคราะห์ทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกระบวนการงานที่เกี่ยวกับการอนุญาตเพื่อปรับปรุง แก้ไข กระบวนการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตในประเทศไทยต่อคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินธุรกิจของประชาชน ซึ่งเป็นคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน เพื่อปรึกษาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อลดขั้นตอนการดำเนินการและการอนุญาตที่ไม่จำเป็น

๒. ดำเนินการสร้างการรับรู้ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและให้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามผลการศึกษาวิเคราะห์ทบทวนกฎหมาย

๓. ดำเนินการวิเคราะห์ พิจารณา และประเมินผลจากการรายงานความคืบหน้าความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางการจัดทำแผนการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือกระบวนการงานที่เกี่ยวกับการอนุญาตของราชการให้มีความเหมาะสมต่อไป

คณะกรรมการติดตาม เร่งรัดให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนพิจารณาทบทวนกฎหมายให้มากที่สุดเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน โดยควรให้ความสำคัญกับกฎหมายที่มีผลกระทบกับการขออนุญาตประชาชนเป็นสำคัญ และควรมีการจัดลำดับกฎหมาย

ที่จะดำเนินการก่อน – หลัง รวมทั้งเร่งรัดการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญและจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

๒.๒) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย (Big Rock)

สรุปผลการติดตามความคืบหน้าสำหรับในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย มีความคืบหน้าในการดำเนินการ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔

(๒) ปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดให้มีระบบรองรับการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านระบบดิจิทัลและมีระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Initiative) เสร็จเรียบร้อยแล้ว

คณะกรรมการ เห็นควรติดตามให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบังคับใช้กฎหมายต่อไป

ประเด็นปฏิรูปที่ ๗ มีกลไกให้ประชาชนเข้าถึงกฎหมายโดยสะดวกและเข้าใจกฎหมายได้ง่ายรวมทั้งพัฒนาระบบฐานข้อมูลของกฎหมาย คำพิพากษา คำวินิจฉัย หรือการตีความกฎหมายให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก

๒.๓) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ จัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อความสะดวกในการใช้งาน (Big Rock)

สรุปผลการติดตามความคืบหน้าสำหรับในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ จัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อความสะดวกในการใช้งาน พบว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก พ.ศ. เสร็จแล้ว โดยที่รองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม) มีข้อสั่งการโดยให้สำนักงานฯ ไปดำเนินการสร้างความเข้าใจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนก่อนการเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการ เห็นควรติดตาม เร่งรัดให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาโดยเร็ว

ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๐ มีกลไกส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปผลการติดตามความคืบหน้าสำหรับในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒ โครงการ พบว่า

๒.๔) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ จัดให้มีกลไกกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย (Big Rock)

มีความคืบหน้าในการดำเนินการ โดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้เชิญผู้แทนจากกระทรวงยุติธรรมเข้าร่วมการประชุมเพื่อหารือการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย (ฉบับปรับปรุง) ในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ จัดให้มีกลไกกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเป็นกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งหน่วยงานอยู่ระหว่างดำเนินการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการธิการเห็นควรติดตาม เร่งรัดให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายเร่งรัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๒.๕) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ จัดให้มีกลไกทางกฎหมายเพื่อให้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัยเพื่อลดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (Big Rock)

มีความคืบหน้าในการดำเนินการ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอรัฐสภาต่อไป โดยให้แจ้งประธานรัฐสภาทราบด้วยว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ตราขึ้น เพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งรับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรองกรอบระยะเวลาและกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) เสนอ

คณะกรรมการธิการเห็นควรติดตาม เร่งรัดให้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาโดยเร็ว แต่อย่างไรก็ดี ในระหว่างที่กฎหมายฉบับดังกล่าวยังไม่มีผลบังคับใช้ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดทำแนวทางการปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัยโดยละเอียดเพื่อให้หน่วยงานที่จะเสนอร่างกฎหมายมีแนวทางในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวอย่างชัดเจน

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) โครงการหรือกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้านกฎหมายเป็นโครงการที่กำหนดเกี่ยวกับกฎหมายต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศโดยทั่วถึง ซึ่งมีความเหมาะสม โดยที่โครงการหรือกิจกรรมด้านกฎหมาย (Big Rock) ทั้งหมดจะเป็นโครงการกำหนดให้มีกฎหมายและจัดให้มีกลไกกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการ ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศได้ปรับปรุงแผนและยกเลิกโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมไปเป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นได้ว่าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศได้ การติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของคณะกรรมการจึงได้ปรับการประเมินเป็นการประเมินตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับปรับปรุง ซึ่งหากประเมินเฉพาะแผนการปฏิรูปประเทศที่ปรับปรุงใหม่นี้ก็เห็นว่าการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕ ก็มีโอกาสสำเร็จสูง เนื่องจากโครงการส่วนใหญ่ที่กำหนดในแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ฉบับปรับปรุง ได้มีการดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยมีโครงการที่ผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพปานกลาง คือ โครงการจัดให้มีกลไกทางกฎหมายเพื่อให้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัยเพื่อลดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพประชาชนและโครงการที่ผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพน้อย คือ การจัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อความสะดวกในการใช้งาน

ข้อเสนอแนะ และเร่งรัด

คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการติดตามโครงการหรือกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายและตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ผลการดำเนินการจึงถือว่ามีโอกาสสำเร็จสูง อย่างไรก็ตาม การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดไว้ แต่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายควรให้ความสำคัญกับโครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมที่ดำเนินการแล้วเสร็จ คือ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยคณะกรรมการฯ มีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับมาระยะหนึ่งแล้ว แต่การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้บ้างดั่งกล่าวไม่ว่าจะเป็นเรื่องการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย การจัดทำสรุปสาระสำคัญของกฎหมายแต่ละฉบับเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบยังไม่ปรากฏความคืบหน้าเท่าที่ควร

๒. การจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายเชื่อมโยงในลักษณะระบบกลางซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเป็นระบบสารสนเทศที่ใช้ในการเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายให้กับประชาชน รวมถึงใช้ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ทั้งก่อนที่จะมีการออกกฎหมายและภายหลังที่กฎหมายมีผลใช้บังคับแล้วเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายนั้น จากการติดตามพบว่าได้มีการเริ่มใช้ระบบกลางดังกล่าวแล้ว แต่การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนยังไม่ทั่วถึง ทำให้ความคิดเห็นที่ได้อาจไม่พอเพียงในการนำไปปรับปรุงแก้ไขและไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง

๓. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่ได้กำหนดบทลงโทษไว้ ซึ่งอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้หน่วยงานของรัฐหรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายนี้อย่างเคร่งครัดและจริงจัง โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นและยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชนและดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งปัจจุบันพระราชบัญญัตินี้ดั่งกล่าวเป็นแม่บทของการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ที่รับผิดชอบควรเร่งรัดดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต หรือการประกอบอาชีพของประชาชนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

แต่อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานใดมีอุปสรรคหรือข้อขัดข้องประการใดควรมีการหารือ ร่วมกันกับสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) เพื่อร่วมกันหาแนวทางขับเคลื่อนที่เหมาะสม หรือหากมีความจำเป็นอื่นใดที่ไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายได้ ควรชี้แจงต่อคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและคณะกรรมการเพื่อให้ทราบเหตุผลดังกล่าว

๔. กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ได้ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน คณะกรรมาธิการเห็นว่าการแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็น ไม่สอดคล้อง สภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรค ต่อการดำรงชีวิต หรือการประกอบอาชีพของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นต่อการฟื้นฟูภาคเศรษฐกิจด้วย เพราะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุน มาตรการการฟื้นฟูภาคเศรษฐกิจและส่งเสริมการประกอบอาชีพ การค้า และการลงทุนของประชาชนได้ ซึ่งหากหน่วยงาน ภาครัฐยังคงดำเนินการล่าช้าต่อไป การดำเนินการ Regulatory Guillotine ก็ย่อม ล่าช้าตามไปด้วย และความล่าช้าจากการดำเนินการดังกล่าวจะก่อให้เกิดภาระกับประชาชน ดังนั้น จึงเห็นควรเร่งรัดให้ผู้มีหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ ดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นประโยชน์กับประชาชน โดยเร็วที่สุด

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

๒.๔) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๕ ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๑ โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป ซึ่งเป็นโครงการที่อยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม จำนวน ๖ โครงการ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ฉบับเดิม ๒๕๖๑

**ประเด็นปฏิรูปที่ ๘ การปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของ
ข้อเท็จจริงแห่งคดี**

ร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. สรุปผลการติดตามความ คืบหน้าสำหรับในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. พบว่า เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม

ได้มีหนังสือนำเสนอร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ไปยังกระทรวงยุติธรรม เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรมต่อไป

คณะกรรมการ เห็นควรติดตาม เร่งรัดให้กระทรวงยุติธรรมพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ให้แล้วเสร็จ และเสนอเข้าสู่การพิจารณาของ คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาโดยเร็ว

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๔

ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การให้ประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้าขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม (Big Rock) _สรุปผลการติดตามความคืบหน้าสำหรับการดำเนินงานในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า ร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมได้ประชุมหารือเพื่อเตรียมการขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. โดยมีมติให้สอบถามความคืบหน้าของหน่วยงานในการเตรียมการขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เช่น การกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม การเตรียมการระบบสารสนเทศ หรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนจะสามารถเข้าถึงข้อมูลความคืบหน้าของการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวกรวดเร็ว

คณะกรรมการ เห็นควรติดตาม เร่งรัด เนื่องจากการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน จะทำให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า รวมทั้งตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ให้ดำเนินการไปอย่างโปร่งใส อันจะยังประโยชน์ให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยสะดวกและรวดเร็วอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงควรติดตามเร่งรัดให้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมร่วมของรัฐสภาโดยเร็ว

ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาเทคโนโลยีช่วยเหลือและเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม สรุปผลการติดตามความคืบหน้าสำหรับในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒ โครงการ

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การจัดหาทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจให้ครบทุกสถานีทั่วประเทศ มีความคืบหน้าในการดำเนินการ (Big Rock) ดังนี้ (๑) ปัจจุบัน มีทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจ จำนวน ๑๕๐ สถานี ดังนี้ สถานีตำรวจในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๕ สถานี

สถานีตำรวจภูธร จำนวน ๑๑๕ สถานี (๒) เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๔ สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) จัดประชุมเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านกระบวนการยุติธรรม การจัดหาทุนความอาสาประจำสถานีตำรวจ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมซึ่งมีประเด็นในหารือคือ การติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการกิจกรรมปฏิรูป ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมปฏิรูปให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และการดำเนินกิจกรรมการจัดหาทุนความอาสาประจำสถานีตำรวจประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

คณะกรรมการ เห็นควรติดตาม เร่งรัด โดยสถานีที่มีทุนประจำแล้ว ควรประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ประชาชนได้รับ ปัญหาอุปสรรคการดำเนินการ และการขยายโครงการนอกจากจะพิจารณาถึงจำนวนคดีของสถานีตำรวจแต่ละแห่งคณะกรรมการปฏิรูปด้านกระบวนการยุติธรรมควรนำจำนวนประชากรความเจริญของพื้นที่มาพิจารณาในการจัดให้มีทุนความอาสาประจำสถานีตำรวจและควรพิจารณาความคุ้มค่าของโครงการดังกล่าวด้วย และเนื่องจากปัจจุบันเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ควรมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การบันทึกภาพและเสียงในการตรวจค้น จับกุม และการสอบปากคำในการสอบสวน (Big Rock) มีความคืบหน้าในการดำเนินการ โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้วางแนวปฏิบัติ โดยออกคำสั่ง ที่ ๑๓๘/๒๕๖๔ เรื่อง การบันทึกภาพและเสียงในการตรวจค้น จับกุม และการสอบสวนคดีอาญาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการตรวจค้นจับกุม กรณีมีหมาย/ไม่มีหมาย และกำหนดประเภทคดีในการบันทึกภาพและเสียงในการสอบสวน

คณะกรรมการ เห็นควรติดตาม เร่งรัด เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการ ตรวจค้น จับกุม และการสอบปากคำในการสอบสวนมีหลายหน่วยงาน โดยเห็นควรให้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งเป็นกฎหมายกลาง เพื่อให้นำหลักการบันทึกภาพและเสียงในการตรวจค้น จับกุม และการสอบปากคำในการสอบสวนมาใช้ให้ครอบคลุมการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของพนักงานเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น ๆ นอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย

ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ การพัฒนากลไกการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา (Big Rock) สรุปลงผลการติดตามความคืบหน้าสำหรับในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พบว่า ประธานศาลฎีกาได้มีคำแนะนำเกี่ยวกับมาตรฐานกลางสำหรับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยในช่วงเดือนมกราคม –

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีคำร้องขอปล่อยชั่วคราว ๓๗,๖๕๖ คำร้อง มีคำสั่งอนุญาต ๓๔,๓๙๐ คำร้อง คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๓๓ มีผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนี ๕๔๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๙

คณะกรรมการเห็นควรติดตาม เร่งรัด เนื่องจากโครงการนี้ได้ดำเนินการเสร็จแล้ว เมื่อดำเนินโครงการในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินโครงการ

ประเด็นปฏิรูปที่ ๗ การพัฒนาระบบการสอบสวนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การรับแจ้งความร้องทุกข์ต่างท้องที่ (Big Rock) สรุปผลการติดตามความคืบหน้าสำหรับในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การรับแจ้งความร้องทุกข์ต่างท้องที่ มีความคืบหน้าในการดำเนินการ ดังนี้ (๑) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดทำระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยรายงานประจำวันอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ควบคุมไปกับคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๗๗/๒๕๖๔ เรื่อง การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษความผิดอาญานอกเขตอำนาจการสอบสวน เพื่อพัฒนาการแจ้งความร้องทุกข์ต่างท้องที่ให้สามารถดำเนินการผ่านระบบประจำวันอิเล็กทรอนิกส์ได้ (๒) ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ดำเนินการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และอยู่ระหว่างทดลองใช้ระบบดังกล่าว

คณะกรรมการเห็นควรติดตาม เร่งรัด ดังนี้

๑. แม้ว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดทำระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยรายงานประจำวันอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ควบคุมไปกับคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๗๗/๒๕๖๔ เรื่อง การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษความผิดอาญานอกเขตอำนาจการสอบสวนแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติอาจยังขาดความเข้าใจในการปฏิบัติ จึงควรมีการประชุมชี้แจงการปฏิบัติที่ชัดเจน รวมทั้งมีศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำด้วย นอกจากนี้ ควรพิจารณาว่ามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการแจ้งความร้องทุกข์ที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้ทุกท้องที่หรือไม่ และสามารถอำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้มากน้อยเพียงใด

๒. ควรขยายการรับแจ้งความร้องทุกข์ต่างท้องที่ไปยังทุกหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการรับแจ้งความร้องทุกข์ เช่น สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงาน ปปช. และหน่วยงานอื่นด้วย เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

ประเด็นปฏิรูปที่ ๗ การพัฒนาระบบการสอบสวนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ สรุปผลการติดตามความคืบหน้าสำหรับในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. พบว่า อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.

คณะกรรมการเห็นควรติดตาม เร่งรัด เมื่อร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว ควรบังคับใช้ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. สรุปผลการติดตามความคืบหน้าสำหรับในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. พบว่า คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คณะกรรมการการเห็นควรยกเลิกการเสนอร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. ต่อรัฐสภา เนื่องจากเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวไม่ใช่การปฏิรูปตำรวจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม หากมีความจำเป็นต้องบัญญัติกฎหมายควรแก้ไขเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) โครงการหรือกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้านกระบวนการยุติธรรมเป็นโครงการที่กำหนดเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก มีความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว เสมอภาค ทัวถึง เป็นธรรม และปราศจากการเลือกปฏิบัติ ซึ่งมีความเหมาะสม โดยที่ปัญหาของกระบวนการยุติธรรมในปัจจุบัน คือ กระบวนการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมทั้งในแง่ของความล่าช้าในการดำเนินงาน อุปสรรคในการเข้าถึงความเหลื่อมล้ำในการบังคับใช้กฎหมาย และความถูกต้องของการดำเนินงาน สะท้อนให้เกิดความไม่เชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม ซึ่งหากดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) จะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะโครงการให้ประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้าขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมผ่านร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน ในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. จะเป็นการแก้ปัญหากระบวนการทำงานที่ล่าช้าของกระบวนการยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศได้ปรับปรุงแผนและยกเลิกโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมไปเป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นได้ว่าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศได้ การติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของคณะกรรมการจึงได้ปรับการประเมินเป็นการประเมินตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งหากประเมินเฉพาะแผนการปฏิรูปประเทศที่ปรับปรุงใหม่นี้ก็เห็นว่าการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕ ก็มีโอกาสำเร็จสูง เนื่องจากทุกโครงการที่กำหนดในแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ฉบับปรับปรุง ได้มีการดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ส่วนโครงการที่ผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพน้อย คือ โครงการร่าง

พระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งเป็นโครงการที่กำหนดในแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม

ข้อเสนอแนะ และเร่งรัด

คณะกรรมการการได้ดำเนินการติดตามโครงการหรือกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ฉบับปรับปรุง ซึ่งได้ดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ผลการดำเนินการจึงถือมีโอกาสำเร็จสูง โดยเฉพาะโครงการให้ประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้าขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมผ่านร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. จะเป็นการแก้ปัญหากระบวนการทำงานที่ล่าช้าของกระบวนการยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศได้กำหนดไว้ แต่ปัจจุบันปัญหาของกระบวนการยุติธรรมไม่ได้มีเพียงการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม คณะกรรมการมีความเห็น ดังนี้

๑. การดำเนินการโครงการตามประเด็นปฏิรูปที่ ๘ การปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อเท็จจริงแห่งคดี โครงการร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. มีความสำคัญต่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริงแห่งคดีและตรวจสอบการทำหน้าที่ของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม แต่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ฉบับปรับปรุง ดังนั้น จะประเมินว่าสามารถการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญได้หรือไม่ อย่างไร

๒. การดำเนินกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การบันทึกภาพและเสียงในการตรวจค้น จับกุม และการสอบปากคำในการสอบสวน เป็นโครงการที่จะช่วยในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงแห่งคดีอย่างเป็นธรรมกับทุกฝ่าย แต่เนื่องจากยังมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติทั้งในสำนักงานตำรวจแห่งชาติและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการตรวจค้น จับกุม และการสอบปากคำในการสอบสวนที่มีหลายหน่วยงานด้วย ดังนั้น คณะกรรมการปฏิรูปประเทศควรเร่งรัดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติปฏิบัติให้ได้จริง รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งเป็นกฎหมายกลาง เพื่อให้ นำหลักการบันทึกภาพและเสียงในการตรวจค้น จับกุม และการสอบปากคำในการสอบสวนมาใช้ให้ครอบคลุมการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของพนักงานเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น ๆ นอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย

๓. คณะกรรมการเห็นว่าโครงการให้ประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้าขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมผ่านร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. เป็นเรื่องที่สำคัญและจะเป็นการปฏิรูปให้การดำเนินคดีเกิดความโปร่งใส เป็นธรรม โดยไม่ล่าช้า หากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับ จะเป็นการปฏิรูปการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในประเด็นดังกล่าวในอนาคต แต่อย่างไรก็ดี แม้กระบวนการยุติธรรมของไทยจะผ่านการปฏิรูปด้านโครงสร้างกระบวนการทำงาน และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนมาแล้วหลายครั้ง แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายการปฏิรูปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังคงปรากฏข้อวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งในแง่ของความล่าช้าในการดำเนินงาน อุปสรรคในการเข้าถึงความเหลื่อมล้ำในการบังคับใช้กฎหมาย และความถูกต้องของการดำเนินงานอยู่เป็นระยะ ซึ่งนำไปสู่ความไม่เชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรมของประเทศ ทั้งนี้ คณะกรรมการยังเห็นเพิ่มเติมอีกว่านอกจากความเห็นข้อสังเกตจากผลการประเมินตามแผนการปฏิรูปประเทศดังได้กล่าวมาแล้ว ยังเห็นควรให้เพิ่มความสำคัญในการแก้ไขปัญหาและวางระบบการจัดการคดีค้างมากค้างนานในกระบวนการยุติธรรมที่เป็นปัญหาสำคัญในปัจจุบันเพื่อช่วยเสริมให้เป้าหมายการปฏิรูปด้านกระบวนการยุติธรรมเกิดผลสัมฤทธิ์ได้มากขึ้นด้วย

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม

๒.๕) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป มีจำนวนโครงการทั้งหมด ๑,๘๑๔ โครงการ เลือกติดตามโครงการ ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๙๑ โครงการ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

กิจกรรมปฏิรูปประเทศ (BIG ROCK)	การติดตาม (จำนวนโครงการ)	คณะกรรมการการสามัญ ผู้สนับสนุนข้อมูล
กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๑ (BIG ROCK) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง	๒๖ โครงการ	คณะกรรมการการเกษตร และสหกรณ์
กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๒ (BIG ROCK) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง	๒๙ โครงการ	คณะกรรมการการท่องเที่ยว
กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๓ (BIG ROCK) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและ ขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย	๕ โครงการ	คณะกรรมการการพาณิชย์ และอุตสาหกรรม
กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๔ (BIG ROCK) การเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนของไทย ในภูมิภาค	๒๕ โครงการ	คณะกรรมการการพาณิชย์ และอุตสาหกรรม คณะกรรมการการคมนาคม
กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๕ (BIG ROCK) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจ	๑ โครงการ	คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม

ผลการดำเนินงาน

จากการติดตามผลการดำเนินงานแต่ละโครงการตามข้อ ๒ พบว่า ผลการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการมีแนวโน้มในการบรรลุเป้าหมายอยู่ใน “ระดับน้อย” และผลการดำเนินงานของหน่วยงานส่วนใหญ่ “มีความล่าช้ากว่าแผนงาน” เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ระลอกใหม่ ตั้งแต่ช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ทำให้การดำเนินกิจกรรมที่ต้องมีการรวมกลุ่มต้องเลื่อนออกไปจนกว่าสถานการณ์จะปกติ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามแผนได้ รวมทั้งหน่วยงานได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ล่าช้า จึงทำให้ขับเคลื่อนการดำเนินงานบางโครงการมีความล่าช้าด้วย ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นว่า ควรมีคณะกรรมการกำกับดูแลขับเคลื่อน เพื่อการแก้ไขปัญหาในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อไป

กิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ เกษตรสร้างมูลค่า ได้แก่

เป้าหมายย่อย ๑ มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการทำเกษตรมูลค่าต่ำ และไม่เหมาะสมกับพื้นที่ไปสู่การปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์ และประมงที่มีมูลค่าสูง มีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากโครงการที่อยู่ในแผนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ระบุเพียง โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ (smart farmer) บนพื้นที่สูง ซึ่งยังไม่ครอบคลุมตลอดทั้งกระบวนการที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายได้ ซึ่งใช้การปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการทำเกษตรมูลค่าต่ำและไม่เหมาะสมกับพื้นที่ต้องใช้ Agri-map เป็นกลไกขับเคลื่อน โดยเน้นการปรับเปลี่ยนพืช/กิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสม ให้ผลตอบแทนสูง **ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นว่า** ควรเร่งดำเนินการให้มีหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละเป้าหมายย่อยเพื่อให้สามารถผลักดันโครงการที่ครอบคลุมตลอดทั้งกระบวนการที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายเกษตรสร้างมูลค่าได้

เป้าหมายย่อย ๒ มีการสนับสนุนการทำการเกษตรแบบรวมผลิตรวมจำหน่าย มีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโครงการที่อยู่ในแผนการขับเคลื่อนส่วนใหญ่เป็นโครงการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ซึ่งสนับสนุนการทำการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่ ด้านการผลิต การแปรรูป เทคโนโลยีการเกษตร มาตรฐานสินค้าเกษตร และการตลาด **ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นว่า** (๑) กรณีใช้แปลงใหญ่เป็นกลไกในการขับเคลื่อน อาจพิจารณาขับเคลื่อนเป็นเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับจังหวัด เพื่อให้เกิดการบูรณาการแผนงาน/โครงการ และงบประมาณ โดยเชื่อมโยงกับทุกเป้าหมายย่อยเพื่อครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถพัฒนาภาคการเกษตร ตลอดห่วงโซ่การผลิตอย่างแท้จริง (๒) กรณีแปลงใหญ่ที่ได้รับส่งเสริมจนประสบความสำเร็จ โดยให้เป็นไปตามขั้นตอน วิธีการของแนวคิดเรื่องแปลงใหญ่ หากสามารถพัฒนาให้จัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทจำกัด รัฐควรมีกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาและต่อยอดของแปลงใหญ่ที่ประสบความสำเร็จต่อไป (๓) คัดเลือกพื้นที่หรือสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยการทำวิจัยในเชิงลึก เพื่อพัฒนาและต่อยอดสินค้าเกษตรนั้น โดยให้ Smart Farmer และ Young Smart Farmer เป็นกลไกที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกษตรสมัยใหม่ในพื้นที่ โดยเฉพาะทุกกลุ่มแปลงใหญ่ โดยรัฐเข้าไปสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงกับภาคเอกชนเพื่อให้ผลิตสินค้าตรงตามความต้องการของตลาด (๔) ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หน่วยงานควรปรับวิธีการทำงานรูปแบบใหม่ (New Normal) เช่น จัดอบรมออนไลน์ จัดประชุมออนไลน์ และการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่สามารถดำเนินการทดแทน รวมถึงการจัดทำระบบ/มาตรการรองรับการทำงานในรูปแบบ WFH ของหน่วยงาน

เป้าหมายย่อย ๓ มีการขยายพื้นที่ชลประทานให้เกษตรกรมีน้ำใช้สำหรับการผลิตสินค้าเกษตรอย่างเหมาะสมเพียงพอ ทัวถึง และเป็นธรรม มีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากโครงการที่อยู่ในแผนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock คือ โครงการบริหารจัดการน้ำพัฒนาแหล่งน้ำ

และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เนื่องจากข้อจำกัดจากสภาพพื้นที่และการทำประโยชน์ในที่ดินของราษฎร เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทำให้มีการแก้ไขแบบ รวมทั้งระเบียบกฎหมายในการพัฒนาแหล่งน้ำ มีความซับซ้อน หลายขั้นตอน และใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน เช่น การขออนุญาตเข้าใช้พื้นที่ป่าไม้/พื้นที่อุทยาน **ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นว่า**

๑. ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบกฎหมายในการพัฒนาแหล่งน้ำ มีความซับซ้อน หลายขั้นตอน และใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน ควรต้องมีการทบทวนให้ครบถ้วนอีกครั้ง

๒. ปัญหาการขยายพื้นที่ชลประทานภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอ ซึ่งที่ผ่านมาจากข้อจำกัดในหลายด้านทำให้ไม่สามารถขยายพื้นที่ชลประทานได้ตามเป้าหมายได้

๓. ปัญหาด้านการสนับสนุนการปลูกพืชที่ใช้น้ำมาก เปลี่ยนเป็นพืชที่ใช้น้ำน้อย แต่ให้ผลตอบแทนและมีมูลค่าสูงสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เห็นควรใช้ Agri-map เป็นกลไกขับเคลื่อน

เป้าหมายย่อย ๔ พัฒนาคัลเจอร์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และส่งเสริมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร มีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากโครงการที่อยู่ในแผนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock คือ **โครงการผลิตและขยายสัตว์น้ำพันธุ์ดี** โดยมีความล่าช้ากว่าแผนงานเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ทำให้การดำเนินการล่าช้า และ**โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร (กิจกรรมผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต)** ซึ่งจะเริ่มโครงการในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ เนื่องจากการดำเนินการพัฒนาพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ มีระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยค่อนข้างนาน จึงอาจไม่ทันและไม่สอดคล้องกับแผนงานที่ดำเนินงานในระยะเร่งด่วน **ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นว่า** หน่วยงานควรร่วมมือกับมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้เกษตรกรมีพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์คุณภาพดี มีความหลากหลาย รวมทั้งควรบริหารหน่วยงานด้านการผลิตและขยายพันธุ์พืชของหน่วยงานระดับกรมที่เกี่ยวข้องทุกกรมให้เพียงพอกับความต้องการใช้ในการทำการเกษตรมูลค่าสูง และขยายผลไปสู่เกษตรกรในเชิงพาณิชย์ต่อไป ทั้งนี้ หน่วยงานควรเริ่มต้นดำเนินโครงการตั้งแต่เดือนตุลาคมของปีงบประมาณและมีคณะกรรมการกำกับดูแลเร่งรัดแก้ไข ปัญหาของการปฏิบัติงาน

เป้าหมายย่อย ๕ พัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็งและส่งเสริมให้เกิดผู้ให้บริการด้านการจัดการสมัยใหม่ เนื่องจากโครงการที่อยู่ในแผนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock คือ **โครงการ DGT Farm : ตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์** เนื่องจากไม่มีข้อมูลการรายงานในระบบ eMENS CR ไตรมาสที่ ๑ และไตรมาสที่ ๒ ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ความสำเร็จได้ และเมื่อพิจารณาโครงการที่อยู่ในแผนยังขาดความชัดเจน และงบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัด **ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นว่า** เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนได้จริง หน่วยงานควรจัดทำโครงการเพื่อให้เกิดการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง โดยเน้นสหกรณ์ในโครงการส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อน

และขับเคลื่อนอย่างมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการผลิตทั้งระบบ รวมทั้งควรมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการเพื่อการติดตามและประเมินผลได้อย่างครบถ้วนต่อไป **และรายงานในระบบ eMENSRC ตามกำหนดต่อไป**

เป้าหมายย่อย ๒ สร้างผู้ประกอบการเกษตร (Smart Farmer) มีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากโครงการที่อยู่ในแผนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock คือ **โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (ด้านปศุสัตว์)** และ**โครงการส่งเสริมอาชีพประมง** เมื่อพิจารณาจากโครงการ/การดำเนินงานในการขับเคลื่อนยังไม่สามารถพัฒนา Smart Farmer ได้อย่างแท้จริง โดยรูปแบบโครงการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้น เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของโครงการยังขาดหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลัก รูปแบบการดำเนินงานมีลักษณะดำเนินการตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน ยังไม่มีการบูรณาการในเชิงพื้นที่ทำให้ไม่สามารถขับเคลื่อนให้ประสบความสำเร็จได้อย่างแท้จริง รวมทั้งโครงการพัฒนาเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นการอบรมให้ความรู้ ซึ่งใช้งบประมาณจำนวนมากควรปรับเปลี่ยนวิธีการโดยการใช้ศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของชุมชนเป็นผู้ให้ความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่ **ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นว่า** หน่วยงานควรมองสถานการณ์และผลกระทบ covid-19 เป็นโอกาสที่สำคัญ เนื่องจากภาคเกษตรอาจได้รับผลกระทบจาก Covid - 19 ไม่มากเท่ากับภาคบริการหรือภาคการท่องเที่ยว ทำให้แรงงานรุ่นใหม่เดินทางกลับบ้าน ซึ่งถือเป็นโอกาสครั้งสำคัญของรัฐบาล และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการดำเนินนโยบายจูงใจให้เกษตรกรรุ่นใหม่เดินทางมาทำการเกษตร โดยเร่งเสริมสร้างองค์ความรู้ หนุนเสริมให้เกิดนวัตกรรมทางการเกษตร และพัฒนาทักษะทางธุรกิจ และดิจิทัลให้เกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อให้มูลค่า/รายได้จากภาคเกษตรจะเป็นรายได้หลักที่มั่นคงของครัวเรือนเกษตร และตอบสนองเป้าหมายการเพิ่มมูลค่าภาคเกษตรตามยุทธศาสตร์ชาติได้ นอกจากนี้ การพัฒนา Smart Farmer จะต้องมีความชัดเจนต่อยอดกันระหว่างหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนเรื่องนี้ รวมทั้งควรมีหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการบูรณาการกิจกรรมต่าง ๆ ของทุกหน่วยงาน และขับเคลื่อนไปด้วยกันทั้งระบบ มีการติดตามประเมินผลและรายงานเป็นระยะ ๆ ต่อเนื่อง

เป้าหมายย่อย ๓ ส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถเข้าถึงข้อมูล Big Data ด้านการเกษตร และใช้ประโยชน์จากดิจิทัลแพลตฟอร์ม มีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากโครงการที่อยู่ในแผนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock คือ **โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลของรัฐ** ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เนื่องจากมีการอุทธรณ์จากประกาศผู้ชนะการประกวดราคา เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๔ และมีผู้ยื่นอุทธรณ์ผลการพิจารณาประกวดราคา เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔ และ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รายงานพิจารณาผลการอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการอุทธรณ์และข้อร้องเรียน กรมบัญชีกลางเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ซึ่งคาดว่าจะทราบผลการพิจารณา และลงนามสัญญาจ้างได้ประมาณต้นเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ จึงทำให้

แผนการใช้จ่ายงบประมาณอยู่ในไตรมาส ๓ - ๔ **ซึ่งคณะกรรมการธิการมีความเห็นว่า** หน่วยงานควรเร่งดำเนินการให้เกิดการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลของรัฐ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้ระบบภูมิสารสนเทศ เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตร สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการตัดสินใจและกำหนดนโยบายต่าง ๆ

เป้าหมายย่อย ๔ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรไปสู่อุตสาหกรรมอาหาร และเศรษฐกิจชีวภาพตามแนวทาง BCG มีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากโครงการที่อยู่ในแผนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock คือ **โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน และโครงการส่งเสริมตลาดสินค้าอินทรีย์** เมื่อพิจารณาจากโครงการ/การดำเนินงานยังไม่สอดคล้องกับเป้าหมายย่อยไปสู่อุตสาหกรรมอาหาร และเศรษฐกิจชีวภาพตามแนวทาง BCG เพื่อนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร **ซึ่งคณะกรรมการธิการมีความเห็นว่า** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรผลักดันการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร อาหาร และผลิตภัณฑ์ที่มีโอกาสสูงในตลาด จากสถานการณ์ Covid-19 เป็นตัวเร่งให้ผู้บริโภคทั่วโลกให้ความสำคัญกับสินค้า อาหาร และผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพมากขึ้น โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งดูแลการผลิตส่วนต้นน้ำเป็นหลักควรเร่งวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการของตลาดสินค้าที่มีโอกาสสูงเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรทำการผลิต เช่น สมุนไพรไทยหลายชนิดที่มีคุณสมบัติเฉพาะที่เหมาะสมและมีการแปรรูปเป็นสินค้าอาหารสมุนไพร ยาสมุนไพร สินค้ากลุ่มเวชภัณฑ์ เวชสำอางที่ได้รับการพัฒนาตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG โดยควรหารือกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชนที่ดำเนินกิจกรรมส่วนกลางน้ำและปลายน้ำ เพื่อให้ได้ข้อมูลสินค้าและคุณลักษณะจำเพาะของสินค้าต่าง ๆ ที่แสดงถึงคุณภาพและมาตรฐานที่ต้องการ มากำหนดเป็นเป้าหมายส่งเสริมแนะนำเกษตรกรให้ทำการผลิตสอดคล้องกับความต้องการของตลาดต่อไป

กิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง ได้แก่

เป้าหมายย่อยที่ ๑ การขับเคลื่อน Happy Model มีผลการดำเนินงานที่ล่าช้าจากการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ซึ่งเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยววิถีเกษตรและโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อยกระดับชุมชนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน จึงเสนอให้มีการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน : มีการอบรมต่อยอด การใช้สมุนไพรพื้นถิ่น มาเป็นจุดขายของแต่ที่ด้วยการนำมาประกอบอาหาร การทำเป็นสมุนไพรป้องกันโรค หรือการบำบัดนวดผ่อนคลาย นอกจากนี้ โครงการที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม เช่น โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อยกระดับผู้ประกอบการเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน และ โครงการพัฒนาระดับมาตรฐานการให้บริการของบุคลากรการท่องเที่ยวไทยเพื่อรองรับการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) **คณะกรรมการธิการมีข้อเสนอแนะว่า** ควรปรับเปลี่ยนวิธีการจัดอบรมหรือฝึกอบรมบุคลากรการท่องเที่ยวให้เป็นรูปแบบการอบรมออนไลน์ ผ่านแอปพลิเคชันการประชุมออนไลน์ เช่น โปรแกรม Zoom โปรแกรม Cisco Webex

โปรแกรม GoToWebinar/GotoMeeting โปรแกรม Skype of Business โปรแกรม Microsoft Teams โปรแกรม Google Meet - การอบรมมัคคุเทศก์ควรเน้นอบรมภาษาอื่น ๆ นอกเหนือภาษาหลักเพิ่มเติม เนื่องจากมัคคุเทศก์ในภาษาอื่น เช่น ภาษาสเปน มีความเชี่ยวชาญน้อย เพื่อรองรับการเปิดประเทศ ในอนาคตหลังการระบาดจากโรคโควิด-๑๙ คลี่คลาย

เป้าหมายย่อยที่ ๒ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ยังไม่มีการรายงานในระบบ โดยโครงการต่าง ๆ จะเริ่มดำเนินการในเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป **ซึ่งคณะกรรมการธิการมีความเห็นว่า** ในอนาคตจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาพักของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ภาครัฐจึงควรมีนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเพื่อให้ลดความซ้ำซ้อนเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจให้ผู้ประกอบการผลักดันให้มีการวางมาตรฐานธุรกิจบริการเพื่อสุขภาพเพื่อยกระดับการให้บริการ แบบครบวงจร

เป้าหมายย่อยที่ ๓ ส่งเสริมด้านที่พัก มีโครงการที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการส่งเสริมและยกระดับที่พักนักท่องเที่ยว (Home Lodge) ซึ่งยังไม่สามารถดำเนินโครงการได้และล่าช้าจากการระบาดของโรคโควิด-๑๙ **ซึ่งคณะกรรมการธิการมีความเห็นว่า** ในระหว่างที่ยังไม่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติ ให้ทำการศึกษาความเหมาะสมในการหาแนวทางหรือมาตรการรองรับธุรกิจเกี่ยวกับเศรษฐกิจแบ่งปัน (Sharing Economy) จากดิจิทัลแพลตฟอร์ม

เป้าหมายย่อยที่ ๔ เพิ่มขีดความสามารถด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีโครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการพัฒนาทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่การสร้างสรรคตราสัญลักษณ์ (Storytelling To branding) (ล่าช้าจากการระบาดของโรคโควิด-๑๙) **ซึ่งคณะกรรมการธิการมีความเห็นว่า** ควรเร่งสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดทำ Co-Production Treaty ให้เกิดระบบการผลิตร่วม (Co-Production) ทบทวนจัดทำเอกสารสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าและสิทธิอื่น ๆ ให้เป็นสากล เร่งแก้ไขปัญหาคาถละเมิดลิขสิทธิ์อย่างจริงจัง โดยกำหนดหน้าที่การปราบปรามของหน่วยงานรัฐให้ชัดเจน

เป้าหมายย่อยที่ ๕ สนับสนุนการท่องเที่ยวเรือสำราญทางน้ำ มีการผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย ในส่วนของการปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับเรือสำราญและกิงฟา ตามประเภท ๓ (ค) ภาค ๔ ของที่ได้รับการยกเว้นอากร โดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่นักท่องเที่ยวซึ่งนำเรือยอร์ชเข้ามาในราชอาณาจักร ด้านการขยายระยะการจอดเรือ **โดยมีข้อเสนอแนะเร่งรัด ได้แก่** (๑) การออกประกาศ ๒ ฉบับ เป็นการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับความต้องการผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และยังเป็นส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำ ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ได้เป็นอย่างดี **แต่ต้องดำเนินการปรับแก้กฎหมายหลักให้เป็นการถาวรต่อไป** (๒) ควรมีการประชาสัมพันธ์การออกประกาศหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้รับทราบข้อมูล ประกอบการวางแผนและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้

ความเห็นของคณะกรรมการ ในช่วงที่ไม่มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศหรือไม่สามารถดำเนินการในโครงการที่เป็นการจัดอบรมได้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด เห็นว่า ควรจะให้ความสำคัญกับเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) การพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟู ยุกระดับมาตรฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว (๒) การจัดทำฐานข้อมูล นำ Big Data ที่เป็นข้อมูลเชิงลึก มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวและพัฒนาสินค้าและบริการที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายหลังจากผ่อนคลายมาตรการจำกัดการเดินทาง (๓) ทำเว็บไซต์ท่องเที่ยวแบบ Virtual หรือสร้าง Platform ให้ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเข้ามาขายสินค้าที่ระลึกที่เป็นอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

กิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทั่วโลกที่รุนแรง ต่อเนื่องและยาวนาน เกิดผลกระทบต่อทั้งระบบเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของประชากรโลก โดยเฉพาะในประเทศไทยมีการบังคับใช้มาตรการระยะห่างทางสังคม และมาตรการ Lockdown ทำให้ไม่สามารถเดินทางข้ามจังหวัด และรวมกลุ่มเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ ได้ตามปกติ นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของของโควิด ๑๙ ยังส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการปฏิรูปของประเทศไทยในการเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย เนื่องจากห่วงโซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรมและบริการในตลาดต่างประเทศและตลาดภายในประเทศชะงักงัน ต่อเนื่อง ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อสูงมีจำนวนลดลง ส่งผลให้ผู้ประกอบการ SME ขนาดสภาพคล่องและล้มเล็กกิจการจำนวนมาก ประเด็นท้าทายสำคัญจึงต้องเร่งให้การช่วยเหลือและบรรเทาปัญหาขนาดสภาพคล่องให้ SMEs ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง อาทิ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยว กลุ่มธุรกิจโรงแรม และกลุ่ม SMEs ที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่คุณค่า ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มตามศักยภาพเป็นรายกรณี (Tailor Made) เพื่อให้ SME สามารถอยู่รอดและฟื้นตัวในปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ ได้

เป้าหมายย่อยที่ ๑ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SME โครงการส่วนใหญ่อยู่ระหว่างดำเนินการซึ่งมีความคืบหน้าเป็นไปตามแผนและโครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น โครงการ soft loan โครงการ DR BIZ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ลูกหนี้ธุรกิจที่มีเจ้าหนี้หลายราย โครงการค้ำประกันสินเชื่อ Portfolio Guarantee Scheme ระยะที่ ๙ (PGS 9) โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) – รายเล็ก Extra cash ระยะที่ ๒ ซึ่งคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเร่งรัด ดังนี้ (๑) เร่งรัดดำเนินการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาปัญหาขนาดสภาพคล่องให้ SMEs ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID – 19 โดยนำหลักเกณฑ์ตามพระราชกำหนดให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ปรับปรุงใหม่ (๒) เร่งสร้างการรับรู้และความเข้าใจกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ แก่หน่วยงานภาครัฐและ SME ในวงกว้าง (๓) ปรับเปลี่ยนกลไก/วิธีการดำเนินงานเป็นรูปแบบออนไลน์ (๔) กำกับติดตามการดำเนินการอย่างใกล้ชิด เพื่อให้แล้วเสร็จตามแผน และกรอบเวลาที่กำหนด

เป้าหมายย่อยที่ ๒ เพิ่มผลผลิตหรือประสิทธิภาพของธุรกิจ SME ด้วยเทคโนโลยี และดิจิทัล บางโครงการยังไม่มี การดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ เนื่องจากเริ่มดำเนินโครงการ ในปี ๒๕๖๕ แต่บางโครงการมีผลการดำเนินงานมีความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด เช่น โครงการยกระดับสมรรถนะกำลังคนสู่ผู้ประกอบการมืออาชีพ (From Professional to MSME) โครงการยกระดับศักยภาพ SME โดยพัฒนาระบบผู้ให้บริการทางธุรกิจ (Service Provider) ซึ่งคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะว่า เห็นควรให้กำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน และกรอบระยะเวลาที่กำหนด และปรับปรุงแบบการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์

เป้าหมายย่อยที่ ๓ การพัฒนาระบบนิเวศสำหรับผู้ประกอบการ Startup มีแนวโน้มที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากจะเริ่มต้นโครงการในเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ มีซึ่งคณะกรรมการ ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสตาร์ทอัพใน ๔ ด้านสำคัญ คือ ๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ และมาตรการสนับสนุนสตาร์ทอัพของภาครัฐอย่างทั่วถึง ๒. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ผู้ก่อตั้ง (Founder) จะนำมาพิจารณาในการเลือกประเทศในการจัดตั้งสตาร์ทอัพ ซึ่งสิ่งที่ผู้ก่อตั้งพิจารณาเป็นหลักคือ ความสะดวกในการจัดตั้งและการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการลงทุนในประเทศนั้น ๆ ดังนั้น หากประเทศไทยต้องการเป็นศูนย์กลางการลงทุนของวิสาหกิจเริ่มต้นในภูมิภาค เอเชีย ภาครัฐจำเป็นต้องส่งเสริม และช่วยเหลือให้การประกอบกิจการวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศนั้น เป็นไปอย่างราบรื่น ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมาย นโยบาย และมาตรการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการดำเนิน ธุรกิจ และดึงดูดผู้ก่อตั้งรวมถึงนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในประเทศ นอกจากนี้ การดำเนินการเพื่อออกกฎหมาย นโยบาย และมาตรการดังกล่าวควรมีเป็นไปอย่างจริงจัง รวดเร็วและต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และเพื่อให้ภาคเอกชนเกิดความเชื่อมั่นในความตั้งใจและการให้ความสำคัญ แก่วิสาหกิจเริ่มต้นของภาครัฐ โดยสิ่งที่ภาครัฐสามารถดำเนินการได้ เช่น การจัดตั้งศูนย์บริการ หรือ หน่วยงานแบบ One-Stop-Service การแก้กฎหมายที่เอื้อต่อการลงทุน (Investment) และการให้ สิทธิประโยชน์ด้านภาษี (Tax Reduction or Exemption) เป็นต้น ๓. มีการรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (Ecosystem Facilitation) เพื่อให้สตาร์ทอัพมีความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลและบริการของภาครัฐ (Single Point of Contact) และควรมีการจัดทำแหล่งความรู้กลาง Common Pool of Knowledge ที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจวิสาหกิจเริ่มต้น ที่มีอยู่กระจัดกระจายในปัจจุบันไว้ในที่เดียวกัน และ ๔. การสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะสูง (Talent & Workforce Enhancement) อย่าง ต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่ม Developers และ Programmers ซึ่งเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญของระบบนิเวศ

วิสาหกิจเริ่มต้น เนื่องจากบุคลากรเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาธุรกิจด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยปัจจุบันแม้ว่าประเทศไทยจะมีบุคลากรในกลุ่มนี้อยู่จำนวนหนึ่ง แต่ก็ยังไม่สามารถเทียบเคียงต่างประเทศได้ในแง่คุณภาพ และประสบการณ์ จึงทำให้บุคลากรเหล่านี้ยังเป็นที่ต้องการของวิสาหกิจเริ่มต้นไทย

เป้าหมายย่อยที่ ๔ การเพิ่มขึ้นของสัดส่วนการซื้อสินค้าและบริการของภาครัฐจาก SME มีการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการสนับสนุนให้ SME เข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐโครงการการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเรื่องอุปกรณ์ทางการจราจรและอำนวยความสะดวกทางถนนที่ผลิตจากยางพาราเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานภาครัฐ โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งคณะกรรมการการมีข้อเสนอแนะเร่งรัด ดังนี้ ๑) เร่งสร้างการรับรู้และความเข้าใจกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ แก่หน่วยงานภาครัฐและ SME ในวงกว้าง ๒) ปรับเปลี่ยนกลไก/วิธีการดำเนินงานเป็นรูปแบบออนไลน์ เช่น การให้คำแนะนำและตรวจประเมินระยะไกล (remote audit) เป็นต้น ๓) กำกับติดตามการดำเนินการอย่างใกล้ชิด เพื่อให้แล้วเสร็จตามแผนและกรอบเวลาที่กำหนด

เป้าหมายย่อยที่ ๕ การพัฒนาระบบนิเวศสำหรับ SME มีความคืบหน้าโครงการตามเป้าหมาย เช่น โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน โครงการสร้างคุณค่าสินค้าไทย (Value Creation) จากฐานเศรษฐกิจท้องถิ่น โครงการปรับตัวสู่วิกฤตด้วย E-Commerce ชุมชนอัจฉริยะออนไลน์ (Digital Village by DBD) โครงการเพิ่มศักยภาพในการประกอบธุรกิจให้กับผู้ประกอบการรายย่อยซึ่งคณะกรรมการการมีข้อเสนอแนะว่า ปรับเปลี่ยนกลไก/วิธีการดำเนินงานเป็นรูปแบบออนไลน์ รวมทั้ง กำกับติดตามการดำเนินการอย่างใกล้ชิด เพื่อให้แล้วเสร็จตามแผนและกรอบเวลาที่กำหนด

กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๔ การเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด ๑๙ ที่ทั่วโลกที่รุนแรง ต่อเนื่องและยาวนาน เกิดผลกระทบต่อทั้งระบบเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของประชากรโลก โดยเฉพาะในประเทศไทยมีการบังคับใช้มาตรการระยะห่างทางสังคม และมาตรการ Lockdown ทำให้ไม่สามารถเดินทางข้ามจังหวัดและรวมกลุ่มเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ ได้ตามปกติ นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของโควิด ๑๙ ยังส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการปฏิรูปของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางด้านการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ในภูมิภาคโดยตรง เนื่องจากภาคการค้าการลงทุนชะลอตัว ภาคการส่งออกและการค้าชายแดนผ่านแดนไม่สามารถดำเนินการได้ตามปกติจากการปิดประเทศและปิดด้านการค้า

และมาตรการกีดกันทางการค้าของประเทศคู่ค้าที่เข้มข้นขึ้น นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยด้านแรงงาน และด้านสาธารณสุขที่เป็นตัวแปรสำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจให้กลับมาเข้มแข็งตามเดิม

เป้าหมายย่อยที่ ๑ การพัฒนาด้านโลจิสติกส์เพื่อสร้างความเชื่อมโยง (Connectivity)

โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงขอนแก่น - หนองคาย ผลการดำเนินงานล่าช้ากว่าแผนงาน เนื่องจากยังไม่ได้เริ่มประมูลโครงการ โดยมีข้อเสนอแนะให้**ควรดำเนินการต่อเนื่องให้แล้วเสร็จตามแผน** โดยเร่งรัดการอนุมัติโครงการนี้ ให้เป็นโครงการที่มีลำดับความสำคัญลำดับต้นในโครงการระยะที่ ๒ และควรเร่งรัดการก่อสร้างย่านกองเก็บตู้สินค้าคอนเทนเนอร์นาทา (CY) ซึ่งมีงบประมาณในการก่อสร้างรวมอยู่ในโครงการนี้แล้ว โดยมีทางเลือกที่เห็นว่าจะดำเนินการได้รวดเร็วที่สุด ดังนี้ทางเลือกที่ ๑ แยกงานก่อสร้างย่านกองเก็บตู้สินค้าฯ ออกจากโครงการนี้ เพื่อให้มีการประมูลหาผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างได้ทันที เพราะไม่ต้องรอการเวนคืนที่ดินคาดว่าจะใช้เวลาในการประมูลและก่อสร้างที่ไม่มากนัก ทำให้สามารถเปิดใช้งานย่านกองเก็บตู้สินค้าฯ ได้เร็วกว่าการรอประมูลโครงการนี้ทางเลือกที่ ๒ รวมงานก่อสร้างย่านกองเก็บตู้สินค้าฯ ไว้กับโครงการนี้ และให้มีกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ (Key Date) เฉพาะงานก่อสร้างก่อสร้างย่านกองเก็บตู้สินค้าฯ ให้ผู้รับจ้างลงมือก่อสร้างทันทีหลังทำสัญญาจ้าง โดยมีการกำหนดระยะแล้วเสร็จของย่านกองเก็บตู้สินค้าฯ และส่งมอบก่อนงานอื่น ๆ

โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงมาบะเบา - ชุมทางถนนจิระ ผลการดำเนินงานล่าช้ากว่าแผนงาน เนื่องจากรูปแบบการก่อสร้างสัญญาที่ ๒ ที่ได้ออกแบบไว้ ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ จึงต้องดำเนินการออกแบบใหม่ และต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง เช่น สศช. และคณะรัฐมนตรี ที่จะต้องอนุมัติรูปแบบและงบประมาณอีกครั้ง จึงอาจจะส่งผลโครงการส่วนนี้ล่าช้าออกไป และจะกระทบกับการขนส่งทางรางไปถึงหนองคาย (อีสานเหนือ) อีกด้วย **ข้อเสนอแนะ ควรดำเนินการต่อเนื่อง ให้แล้วเสร็จตามแผน** โดยเร่งรัดการดำเนินการโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงมาบะเบา - ชุมทางถนนจิระ โดยเฉพาะสัญญาที่ ๒ การก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงคลองขนานจิตร-ชุมทางถนนจิระ (กม.๑๙๙+๖๐๐-กม.๒๖๘+๑๓๖) เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา missing link ของโครงข่าย ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าทางรางในด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และประเทศเพื่อนบ้าน (สปป.ลาว/จีน) ที่จะเปิดให้บริการ ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

โครงการการบริหารจัดการและการพัฒนาการนำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาใช้ ในการบริหารราชการแผ่นดินตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงาน ปัจจุบันโครงการดังกล่าวสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว โดยรับมอบงานในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ **ข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มโครงการพัฒนาชุดข้อมูล** เนื่องจากรายงานโครงการเดิมประกอบด้วยข้อมูลตอบสนองตัวชี้วัดตามแผนเท่านั้น

ควรเพิ่มชุดข้อมูลให้ครอบคลุมการใช้ประโยชน์ที่มากขึ้น ดังนี้ (๑) ข้อมูลการจัดการขนส่งอัจฉริยะ (๒) ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจนโยบายสาธารณะ (๓) ข้อมูลสนับสนุนการให้บริการประชาชน และธุรกิจดิจิทัลโลจิสติกส์สตาร์ทอัพ

โครงการเสนอเพิ่มเติมให้บรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ โครงการ ดังนี้

๑) **โครงการพัฒนาองเรือแห่งชาติและท่าเรือ เพื่อแก้ปัญหาวิกฤติขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์** จากปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ การปิดประเทศในช่วงแรกทำให้เกิดการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ทั่วโลก รวมทั้งขาดเรือสินค้าในบางเส้นทางโดยเฉพาะระยะใกล้ และส่งผลให้ค่าระวางสูงขึ้นมากและเกิดความแออัดที่ท่าเรือ เป็นวิกฤติระยะสั้นที่คาดว่าจะมีการคลี่คลายในไม่ช้า อย่างไรก็ตามทำให้เห็นจุดอ่อนและปัญหาด้านพาณิชย์นาวีของไทยทั้งกองเรือและท่าเรือ **ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย** แนวทางแก้ปัญหาทั้งในภาวะวิกฤติและเมื่อกลับมาสู่ภาวะปกติแล้ว ดังนี้ ๑) ควรพัฒนาองเรือแห่งชาติโดยเพิ่มความร่วมมือกันในการบริหารเรือและการบริหารตู้คอนเทนเนอร์ ๒) ควรพัฒนาประสิทธิภาพการขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์ที่ท่าเรือ

๒) **โครงการศึกษาการพัฒนาาระบบการจราจรและขนส่งอัจฉริยะ (Intelligent Transport System : ITS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการจราจรและการขนส่งในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง** ที่ไม่ได้รับงบประมาณโครงการปี พ.ศ. ๒๕๖๕ อย่างไรก็ตามโครงการดังกล่าวมีความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่จะช่วยลดต้นทุนการขนส่งสินค้า สนับสนุนเป็นศูนย์กลางการผ่านแดนถ่ายลำในภูมิภาคอาเซียน เพิ่มระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยตามวัดประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (Logistics Performance Index : LPI) ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ **ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย** จึงเห็นควรสนับสนุนงบประมาณให้โครงการสามารถดำเนินการได้ตามแผนเดิมที่กำหนดไว้ในปี ๒๕๖๕

๓) **โครงการสนับสนุนสายการบินของไทยภายใต้นโยบายการเปิดน่านฟ้าเสรี** จากการเจรจาต่อรองเกี่ยวกับการเปิดสิทธิทางการบินระหว่างรัฐต่าง ๆ ตามข้อตกลงระหว่างประเทศทั้งระดับพหุภาคี รวมทั้งในระดับทวิภาคี ที่เรียกว่าเสรีภาพทางอากาศ **ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย** การจัดการความเหมาะสม การจัดสรรเส้นทางการบิน และการจัดสรรเวลาการบินของไทย ปัจจุบันในภาพรวม รวมทั้งดำเนินการแก้ไขผลกระทบจากการเจรจาสิทธิทางการบิน และความตกลงที่มีต่อความสามารถทางการแข่งขันของสายการบินของไทย ตลอดจนผลักดันให้มีมาตรการสนับสนุนสายการบินของไทย เพื่อเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันทางการบิน

เป้าหมายย่อยที่ ๒ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนในภูมิภาค สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด ๑๙ ที่รุนแรงต่อเนื่องและยาวนาน ส่งผลให้มีการบังคับใช้มาตรการ Lockdown และไม่สามารถเดินทางและรวมกลุ่มเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามปกติ

จึงส่งผลให้ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการประชุมออนไลน์แทนการเดินทางเพื่อเจรจาธุรกิจ เช่น โครงการการประชุมเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) นอกจากนั้น ยังมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงกฎหมายที่สำคัญ เช่น โครงการการปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนให้เทียบเท่าประเทศคู่แข่ง โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบการให้บริการของหน่วยงานของรัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ โครงการการทบทวนประเภทธุรกิจตามบัญชีแนบท้าย พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ **ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นว่า** ควรปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานเป็นรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสามารถดำเนินโครงการต่อไปได้ รวมทั้ง กำกับติดตามการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะโครงการในลักษณะจัดจ้างที่ปรึกษาดำเนินการ เพื่อให้แล้วเสร็จตามวงจางานและกรอบเวลาที่กำหนด

เป้าหมายย่อยที่ ๓ การกำหนดนโยบายและมาตรการดึงดูดผู้เชี่ยวชาญ/นักลงทุนต่างชาติเข้ามาในประเทศไทย มีการดำเนินงานโครงการสำคัญ ได้แก่ โครงการการกำหนดมาตรการจูงใจให้ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มสตาร์ทอัพ และนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาทำงานและพักอาศัยในประเทศไทย โดยเห็นควรเร่งติดตามความคืบหน้าให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด การเพื่อให้มีซ่าประเภทพิเศษ “SMART Visa” และสนับสนุนให้มีผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศเข้ามาทำงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งเพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ

เป้าหมายย่อยที่ ๔ การอำนวยความสะดวกให้แก่ธุรกิจการเงิน การประกันภัย และการบริการ มีประเด็นสำคัญที่ควรให้ความสนใจ ได้แก่ โครงการปรับปรุงพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ ให้รองรับ digital securities โดยได้ดำเนินการร่างกฎหมายตามหลักการที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. แล้วเสร็จ อยู่ระหว่างจัดให้มีการรับฟังความเห็นเป็นการทั่วไป (public hearing) จนถึงวันที่ ๒๓ ส.ค. ๖๔ และโครงการการศึกษาออกแบบและจัดทำต้นแบบของระบบการค้าดิจิทัลแพลตฟอร์มแห่งชาติ (National Digital Trade Platform) โดยเห็นควรเร่งรัดการดำเนินการและปรับเปลี่ยนรูปแบบหรือวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมสำหรับการศึกษาฯ การจัดกิจกรรม หรือการจัดประชุมต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๕ การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเป้าหมายย่อย ออกแบบหลักสูตรปริญญาและประกาศนียบัตร (Degree & Non Degree) ในการสร้างผู้ประกอบการและแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต (ประกอบด้วย ๑ โครงการ) มีโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นนี้ คือ โครงการการพัฒนารายวิชาเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และหลักการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เพื่อการขับเคลื่อนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ซึ่งปรากฏผลการดำเนินงานมีความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

โดยได้ดำเนินการวางแผน ติดต่อประสานงานขอข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลจากการประเมินกิจกรรม และแก้ไขสาระรายวิชา เพื่อพัฒนารายวิชาและกรณีศึกษา เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และหลักการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างการดำเนินการในขั้นตอนสรุปและประเมินผลต่อไป ทั้งนี้ เห็นควรให้หน่วยงานรับผิดชอบโครงการ กำกับ ติดตามการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) การใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป ควรพัฒนาฐานระบบการติดตาม eMENSCR ให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน และปรับปรุงระบบฐานข้อมูลให้มีความเสถียรและสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และควรแยกโครงการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ออกมาต่างหาก เพื่อให้สามารถสืบค้นข้อมูลได้ง่าย ด้านการขับเคลื่อนโดยการคัดเลือกโครงการ อาจไม่มีความเหมาะสมเนื่องจากเกิดการกระจายงบประมาณไปขับเคลื่อนโครงการขนาดเล็กที่มีจำนวนมาก อาจทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายประเด็นขับเคลื่อนในภาพรวมได้ ซึ่งปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากการขับเคลื่อนงบประมาณและวิธีการดำเนินการ กล่าวคือ การจัดสรรงบประมาณตามภารกิจทั้งในมิติของหน้าที่หรือฟังก์ชัน มิติของพื้นที่ และมิติแนวทงนโยบายทำให้แต่ละกระทรวงต่างเสนอโครงการที่คาดว่าจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย เพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณโดยเฉพาะมิติหน้าที่ของหน่วยงาน นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดด้านการบูรณาการในระดับหน่วยงานและงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การสร้างเกษตรมูลค่าสูง พบว่า โครงการและงบประมาณที่อยู่ในเป้าหมายการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศ (Big Rock) ในบางโครงการไม่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายย่อย ส่วนใหญ่เป็นโครงการและงบประมาณเดิมที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องหลายปี และน่าจะใช้การนำโครงการที่เกี่ยวข้องเข้าไปบรรจุให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ ประกอบกับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานมีความล่าช้ากว่าแผนงาน หากไม่ปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินการโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕ อาจไม่ปฏิบัติตามเป้าหมาย

(๒) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง พบว่า โครงการส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย เนื่องจากเกิดความล่าช้าจากการแพร่ระบาด

ของโรคติดเชื้อโคโรนา ๒๐๑๙ อย่างไรก็ดี คาดหวังว่าโครงการต่าง ๆ จะดำเนินการต่อไปได้ในเดือน ๒๕๖๔ ดังนั้น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาซึ่งเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ควรมีการประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อเป้าหมายการท่องเที่ยวตามหน้าที่และอำนาจของแต่ละหน่วยงาน จะทำให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมีโอกาสประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายภายในกรอบระยะเวลาได้

(๓) โครงการในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย เป็นโครงการที่เพิ่มโอกาส/ขยายระยะเวลาในการบริหารจัดการวงเงินกู้ยืม อบรม/สัมมนา/ให้ความรู้ รวมทั้งจัดทำระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรม แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด ๑๙ ผลการดำเนินการจึงยังไม่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศที่ชัดเจน

(๔) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค ควรเร่งรัดโครงการที่เป็นการพัฒนาระบบบริการดิจิทัลต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน รวมทั้งควรเร่งรัดโครงการที่เป็นการปรับปรุง/แก้ไขกฎระเบียบกฎหมายภาครัฐเอื้อต่อภาคธุรกิจและผู้ประกอบการไทย เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันและศักยภาพของไทยในระดับภูมิภาคและระดับโลก

(๕) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ควรเร่งรัดออกแบบหลักสูตรปริญญาและประกาศนียบัตร (Degree และ non degree) ในการสร้างผู้ประกอบการและแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต (Demand Oriented Education) และส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีสำหรับสถานศึกษาในกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกแห่งออกแบบการพัฒนาทักษะกำลังคน (Up Skill Re Skill and New Skill)สำหรับคนที่ออกจากระบบการศึกษามาแล้วเพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ และสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ สังคม ชุมชน สถาบันการศึกษา และเอกชนในการสร้างกลุ่มภาคีการศึกษาและทำงาน สำหรับภาคการผลิตและบริการอย่างยั่งยืน

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ ได้แก่

(๑) ควรพิจารณาปรับรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ COVID-19 เช่น ปรับวิธีการส่งเสริมการลงทุน โดยคัดเลือกนักลงทุนรายสำคัญให้เข้ามาเจรจาธุรกิจในพื้นที่ที่กำหนดให้ โดยมีลักษณะเป็น Limited Quarantine (LQ) + Screen Safe Zone กล่าวคือ ควรเพิ่มศูนย์คัดกรองและจัดตั้งโรงพยาบาลสนามครบวงจรของ ปตท. (PTT) เป็น Model เพื่อช่วยให้แต่ละภาค

การผลิตในพื้นที่ EEC สามารถดำเนินการขับเคลื่อนภาคการผลิตต่อไปได้ (การกำหนดพื้นที่ Screen Safe Zone ขยายผลจากระดับโรงงาน ไปสู่ระดับนิคมอุตสาหกรรม และระดับพื้นที่ EEC โดยในพื้นที่ จัดให้มีชุดตรวจ ATK วัคซีน ยาฟาวิพิราเวียร์ เต็ม/โรงพยาบาลสนามในพื้นที่ภาคการผลิต/โรงพยาบาล ปกติ รวมถึงที่อยู่อาศัยในพื้นที่ภาคการผลิต/โรงงาน เป็นต้น) เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในการเข้ามาลงทุนในพื้นที่

(๒) โครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ (Phuket Sandbox) สถานการณ์โครงการตั้งแต่วันที่ ๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาจาก ๕ สัญชาติหลักคือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร อิสราเอล เยอรมัน และฝรั่งเศส สามารถทำให้ภูเก็ตมีรายได้จากการท่องเที่ยวอยู่ที่จำนวน ๘๒๙ ล้านบาท แยกเป็น ค่าที่พัก จำนวน ๒๘๒ ล้านบาท ค่าซื้อสินค้าและบริการท่องเที่ยว จำนวน ๑๙๔ ล้านบาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน ๑๗๕ ล้านบาท บริการทางการแพทย์/สุขภาพ จำนวน ๑๒๔ ล้านบาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จำนวน ๕๔ ล้านบาท โดยปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อโครงการหลัก ๆ คือ การติดเชื้อโควิด-๑๙ เพิ่มจำนวนหลักหมื่นคนต่อวันของประเทศไทย โดยประเทศในยุโรป บางประเทศ และสหรัฐอเมริกา ออกประกาศเตือนนักท่องเที่ยวให้ระงับการเดินทางมาไทย และกรณีนักท่องเที่ยวชาวสวีเดนแลนด์เสียชีวิตทำให้เกิดความไม่เชื่อมั่นต่อความปลอดภัยในการเดินทางมาท่องเที่ยว อีกทั้งเรื่องการงดการเดินทางด้วยการบินเป็นอุปสรรคเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่วนหนึ่งเข้ามาภูเก็ตแล้ววางแผนว่า เมื่ออยู่ภูเก็ตครบ ๑๔ วันแล้วเดินทางไปเที่ยวต่อจังหวัดอื่น ปัญหาต่าง ๆ มีผลต่อการตัดสินใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว จากปัญหาดังกล่าว หากต้องการให้โครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ สามารถดำเนินการต่อไปจนเป็นตัวโครงการนำร่องในการเปิดการท่องเที่ยว ในจังหวัดอื่น ๆ ควรเร่งแก้ไขปัญหา โดยจะต้องสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้เป็นอย่างดี ตลอดจนเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ ควรมีการจัดระเบียบโรงแรมเพื่อให้เข้าสู่ระบบ ซึ่งเป็นการจัดระเบียบการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ช่วยในการบริหารจัดการโดยประเด็นสำคัญทั้งหมดที่จะต้องดำเนินการนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของจังหวัดภูเก็ต ซึ่งควรมีแนวทาง การแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม อย่างจริงจัง และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

๒.๖) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เรง่รัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๖ ประเด็นปฏิรูป และแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๓ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศรวมจำนวน ๒๑ โครงการ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ ด้านทรัพยากรทางบก

แผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

กิจกรรมที่ ๑ เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย

ได้ติดตามกิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูป ประเด็นปฏิรูปประเทศที่ ๑ ด้านทรัพยากรทางบก จำนวน ๑ ประเด็นปฏิรูป โดยเลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๖ โครงการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตระหนักถึงความสำคัญของป่าไม้และสัตว์ป่า โดยเร่งดำเนินการเพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย แต่ทั้งนี้ ยังคงมีสาเหตุหลายประการที่ทำให้การดำเนินการเกิดความล่าช้า ดังนั้น เห็นควรให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถดำเนินการให้ได้ตามเป้าหมายต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเร่งรัด

๑) ควรเร่งรัดการตราอนุบัญญัติให้แล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หากไม่สามารถดำเนินการได้ทันภายในกรอบระยะเวลาดังกล่าว หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องดำเนินการรายงานหรือแจ้งให้รัฐมนตรีทราบและรายงานต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้านทรัพยากรป่าไม้ ป่าชายเลน ศูนย์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ค่ายเยาวชนที่มีใบประกาศ โดยร่วมกับชุมชน สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมเรียนรู้ถึงการมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้กับสังคมส่วนรวม

๓) ควรสนับสนุนและพัฒนาในเรื่องของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสำรวจพื้นที่ป่าไม้ที่มีความทันสมัยให้มีอยู่อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งพัฒนาบุคลากรในการวิเคราะห์ข้อมูลและความเชื่อมโยงของข้อมูลไปยังผู้ปฏิบัติหรือผู้เกี่ยวข้องอย่างทันท่วงที

๔) ควรกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่ร่วมกับภาคเอกชนในการขอใช้พื้นที่เพื่อปลูกสร้างป่าไม้มีค่า หรือไม้เศรษฐกิจในพื้นที่ป่าไม้ที่ไม่มีสภาพป่า

๕) ส่งเสริมและเร่งรัดให้มีการเพาะกล้าไม้ที่มีคุณภาพและมีความเหมาะสมกับพื้นที่ โดยใช้งบประมาณภาครัฐและภาคเอกชน

๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านทรัพยากรน้ำ

ได้ติดตามกิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูป ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านทรัพยากรน้ำ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ จำนวน ๑ ประเด็นปฏิรูป โดยเลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๓ โครงการ มีข้อเสนอแนะเร่งรัด ดังนี้

ข้อเสนอแนะเร่งรัด

(๑) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ควรมีการเร่งรัดการดำเนินงานตราอนุบัญญัติ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่

(๒) กระทรวงมหาดไทย ควรมีการศึกษา วางแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการถ่ายโอนอำนาจ

(๓) สำนักงานประมาณการเร่งรัดจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการขับเคลื่อนโครงการให้เป็นไปตามแผนงานขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ (BIG ROCK)

๓) ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

แผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

กิจกรรมที่ ๒ การบริหารจัดการเขตทางทะเล และชายฝั่งรายจังหวัด

ได้ติดตามกิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูป ที่เกี่ยวข้องกับความอนุกรมมาธิการทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน ๑ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ ๒ การบริหารจัดการเขตทางทะเล และชายฝั่งรายจังหวัด ซึ่งมีผลการติดตามสรุปว่า อยู่ในระหว่างจัดทำร่างพระราชบัญญัติการกำหนดและปรับปรุงพื้นที่เขตการปกครองของจังหวัดทางทะเล พ.ศ. โดยเริ่มจากการจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างคู่จังหวัดทางทะเล จำนวน ๒๑ คู่จังหวัด และการจัดทำร่างแผนที่เขตการปกครองของจังหวัดทางทะเล ๒๒ จังหวัด และกรุงเทพฯ ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒๐ คู่จังหวัด และจัดทำร่างแผนที่ฯ แล้ว จำนวน ๒๐ จังหวัด และกรุงเทพฯ

ข้อเสนอแนะเร่งรัด

๑) กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) ควรเร่งรัดจัดการประชุมคู่จังหวัด เพื่อหาข้อยุติคำพิถัดของคู่จังหวัดที่ยังไม่สามารถตกลงกันได้ และจัดทำบันทึกข้อตกลง

๒) กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) ควรเร่งรัดจัดประชุมหารือร่วมกับ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ และกรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ ทบพวนการ ระบุค่าพิกัดขอบเขตทะเลอาณาเขตของไทยในแผนที่แนบท้ายพระราชบัญญัติ โดยอาจส่งผลต่อการ จำกัดการอ้างสิทธิสูงสุดของทะเลอาณาเขตของไทย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การเจรจาแบ่งเขตทางทะเล ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ระหว่างการดำเนินการได้ ทั้งนี้ ควรได้นำพิกัดที่ไทยเคยได้ ประกาศไว้แล้วมาใช้เป็นหลักในการพิจารณาด้วย

๓) สำนักงบประมาณควรเร่งรัดจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการขับเคลื่อนโครงการให้เป็นไปตามแผนงานขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ (BIG ROCK)

๔) ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ได้มีการติดตามกิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูป ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน ๑ ประเด็นปฏิรูป โดยเลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๒ โครงการ โดยมีข้อเสนอแนะเร่งรัด ดังนี้

๑) เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (๑๙) จึงไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงาน ดังนั้น จึงควรปรับแผนการดำเนินงาน เพื่อให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ปัจจุบัน

๒) ควรเผยแพร่ข้อมูลทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทยที่ได้รับจากการปฏิรูประบบข้อมูล ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไปยังประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าว ซึ่งมีหลายกลุ่ม อาทิ กลุ่มผู้บริหาร ซึ่งสามารถนำข้อมูลไปจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการความหลากหลายทาง ชีวภาพของประเทศไทยด้วยข้อมูลขนาดใหญ่ นักอนุรักษ์ และผู้ดูแลกฎหมาย สามารถมีข้อมูลเพื่อพิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพให้ยั่งยืน เกษตรกรมีข้อมูลที่สนับสนุนการเพิ่มผลผลิตทางด้านการ เกษตร สำหรับนักวิจัยสามารถติดตามข้อมูลงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยในอนาคต ผู้ประกอบการ สามารถมีข้อมูลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพได้ ชุมชนสามารถมี เครื่องมือที่ดีในการจัดเก็บ ดูแล ปกป้องรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และสามารถเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ เพื่อสร้างเศรษฐกิจและรายได้

๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ ด้านสิ่งแวดล้อม

(๑) แผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชน อย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

กิจกรรมที่ ๔ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษ มาบตาพุด ได้มีการติดตามโครงการประเมินผลเพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษตามแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งได้มีการเสนอขอตั้งงบประมาณปี ๒๕๖๕ โดยเป้าหมายของโครงการคือมีเป้าหมายเพื่อจัดทำ

๑) ข้อเสนอพื้นที่ที่สมควรยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ ๒) ข้อเสนอการปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกาศหรือยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ ๓) ข้อเสนอมาตรการการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในพื้นที่ควบคุมมลพิษ แทนการประกาศเขตควบคุมมลพิษ ๔) ข้อเสนอการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานเขตควบคุมมลพิษ

การประกาศเขตควบคุมมลพิษเป็นมาตรการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่เพื่อแก้ไขและลดผลกระทบจากมลพิษ โดยใช้มาตรการพิเศษเพื่อควบคุม ลด และขจัดมลพิษจากแหล่งกำเนิด รวมถึงมลพิษเดิมที่ตกค้างสะสมในสภาพแวดล้อมในเขตพื้นที่ให้อยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและคุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังเป็นการประกาศเพื่อป้องกันล่วงหน้าเพื่อมิให้เกิดผลกระทบในภายหลัง

ข้อเสนอแนะเร่งรัด

ในการประเมินผลเพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษต้องมีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและสถานการณ์ปัญหามลพิษในพื้นที่ที่อยู่ในเขตการประกาศยกเลิกเป็นเขตควบคุมมลพิษ ซึ่งต้องมีการรวบรวมข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ และสภาพปัญหามลพิษในท้องที่ เพื่อพิจารณาเบื้องต้นว่าสมควรประกาศยกเลิกเป็นเขตควบคุมมลพิษหรือไม่ และเพื่อนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณา ซึ่งข้อมูลที่ควรรวบรวม เพื่อประกอบการพิจารณาการประเมินผลยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ ประกอบด้วย ๑) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลสภาพทั่วไปของพื้นที่ข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร์ ข้อมูลประชากรแฝง ข้อมูลนักท่องเที่ยว ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๒) ข้อมูลโรงงานที่มีลักษณะกิจกรรมอันอาจก่อให้เกิดปัญหามลพิษ ประกอบด้วย รายชื่อโรงงาน ประเภทกิจการ ที่อยู่โรงงาน ลักษณะปัญหามลพิษของแต่ละโรงงาน จำนวนและรายชื่อโรงงานที่มีปัญหาร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของโรงงาน ทั้งนี้ข้อมูลส่วนใหญ่ท้องถิ่นสามารถรวบรวมได้เองโดยอาจขอได้ที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ๓) ข้อมูลสถานประกอบการ (ที่มีใช้โรงงานอุตสาหกรรม) บางประเภทและบางขนาดที่ต้องถูกควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคาร ๔) ข้อมูลยานพาหนะและการจราจร ซึ่งท้องถิ่นควรรวบรวมข้อมูลยานพาหนะที่ใช้งานในท้องถิ่นเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการประเมินปริมาณมลพิษทางอากาศและเสียงรบกวนที่ปลดปล่อยออกจากยานพาหนะที่ใช้งานในท้องถิ่นนั้น และ ๕) ข้อมูลสาธารณสุขที่เกี่ยวกับภาวะมลพิษ ประกอบด้วย จำนวนผู้ป่วยและอัตราป่วย ด้วยโรคที่มีน้ำและอาหารเป็นสื่อ จำนวนผู้ป่วยและอัตราการป่วยด้วยโรคที่คาดว่ามิสาเหตุจากมลพิษทางอากาศ และสถิติการร้องเรียนเรื่องเหตุรำคาญด้านต่าง ๆ เช่น กลิ่นเหม็นรบกวน เขม่าควัน และเสียงรบกวน

(๒) การติดตามโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย สิ่งแวดล้อมยั่งยืน มีข้อเสนอแนะเร่งรัด ดังนี้

ข้อเสนอแนะเร่งรัด

๑) เนื่องจากประเทศไทยอยู่ในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid - ๑๙) การสนับสนุนการดำเนินงาน การจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย และขยะติดเชื้อ ต้องใช้ความระมัดระวังในการจัดเก็บขยะเป็นพิเศษ และต้องมีการแยกขยะติดเชื้อออกจากขยะทั่วไป

๒) ปรับรูปแบบการประสานงานและการประชุมต่าง ๆ โดยประชุมเป็นระบบ Video Conference ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อาทิ แอปพลิเคชัน การประชุมออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับลักษณะการประชุม และเป็นไปตามประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

๓) ควรประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๔) สนับสนุนให้มีระบบกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยให้กระทรวงอุตสาหกรรมปรับปรุงแผนการจัดการให้มีสถานที่กำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนมากขึ้น

๕) รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจการค้าแยกขยะและนำขยะไปรีไซเคิล ให้มีการนำทรัพยากรกลับมาใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ จัดหาตลาดและโรงงานรับซื้อ มีมาตรฐานราคา ประกันราคา สามารถลดหย่อนภาษีให้กับผู้ประกอบการธุรกิจรีไซเคิล มีการออกอนุบัญญัติ ข้อบังคับที่จำเป็นให้มีความเหมาะสม

(๓) การติดตามโครงการติดตามตรวจสอบและบังคับการกับแหล่งกำเนิดมลพิษ และการจัดการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ มีข้อเสนอแนะเร่งรัด ดังนี้

หน่วยงานภูมิภาค หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ยังคงมีขีดจำกัดด้านศักยภาพในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม และข้อจำกัดในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ และหน่วยงานในพื้นที่ยังไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ดังนั้น ควรกำหนดนโยบายระดับกระทรวงและผลักดันให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) เป็นหลักในการดำเนินการติดตามตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายเพิ่มมากขึ้น

๖) ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ ด้านระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ได้มีการติดตามกิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูป ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปฏิรูปที่ ๖ ด้านระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวน ๑ ประเด็นปฏิรูป โดยเลือกติดตามโครงการมีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๒ โครงการ มีข้อเสนอแนะเร่งรัด ดังนี้ (๑) ควรสนับสนุนให้มีอุตสาหกรรมให้บริการกำจัดและบำบัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และให้มีบริการแก่ผู้ก่อให้เกิดกากอุตสาหกรรมมากที่สุด รวมทั้งในการให้บริการนั้น ให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และมาตรฐานการให้บริการบำบัด/กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว (๒) ควรเร่งรัดการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้ถูกต้อง ซึ่งเป็นการจัดการของเสียอันตรายชุมชนประเภทหนึ่ง และแยกออกจากการจัดการขยะมูลฝอยทั่วไป

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock)

กิจกรรมที่ ๑ เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย (รหัส BR๐๖๐๑) และ กิจกรรมที่ ๓ การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน (รหัส BR๐๖๐๓) การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) มีความเหมาะสม เพราะจะเป็นเรื่องที่ผลกระทบอย่างสูงกับประชาชน และเป็นเรื่องที่ต้องประเดิมกับความต้องการของประชาชน ซึ่งการที่จะขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นที่หน่วยที่จะต้องมีความเข้าใจและได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน อย่างจริงจัง แต่ควรปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงาน การลงข้อมูลสำหรับการติดตามโครงการกิจกรรม Big Rock ให้สอดคล้องกับการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ครั้งที่ ๑๑ (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔) เนื่องจากเมื่อได้รับรายงานความคืบหน้าดังกล่าวแล้ว การจัดทำแบบรายงานการวิเคราะห์ผลการ ตสร. จะต้องใช้ข้อมูลความคืบหน้า และสถานะการดำเนินโครงการของกิจกรรมการปฏิรูป (Big Rock) แต่ไม่ปรากฏข้อมูลสถานะโครงการ จึงส่งผลให้การวิเคราะห์ผลการ ตสร. อาจเกิดความคลาดเคลื่อนในการวิเคราะห์ข้อมูลได้

กิจกรรมที่ ๒ การบริหารจัดการเขตทางทะเล และชายฝั่งรายจังหวัด (รหัส BR๐๖๐๒) การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) มีความเหมาะสมเพราะจะเป็นเรื่องที่ผลกระทบอย่างสูงกับประชาชนและเป็นเรื่องที่ต้องประเดิมกับความต้องการของประชาชน ซึ่งการที่จะขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นที่หน่วยที่จะต้องมีความเข้าใจและได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างจริงจัง

กิจกรรมที่ ๔ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษ มาบตาพุด (รหัส BR๐๖๐๔) การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ยังคงขาดหน่วยงานร่วมดำเนินงานอีกสองหน่วยงานคือ กรมควบคุมโรค และกรมอนามัย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการที่จะร่วมดำเนินการจัดทำกิจกรรม/โครงการ เพื่อประเมินผลข้อมูลปัญหาด้านสุขภาพและปัญหามลพิษที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ประกาศเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุดและโดยรอบ ซึ่งหากมีกรมควบคุมโรค

และกรมอนามัยร่วมดำเนินจัดทำกิจกรรม/โครงการ จะทำให้ภาพรวมของการประเมินผลเพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษตามแผนการปฏิรูปประเทศมีความสมบูรณ์ และเป็นการพิจารณาอย่างครอบคลุมทุกด้าน

ความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป

(๑) เนื่องจากการแก้ไขปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินการ รูปแบบการรายงาน การใช้งานระบบติดตามและประเมินแห่งชาติ (eMENSCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock ได้เริ่มดำเนินการครั้งนี้เป็นครั้งแรก น่าจะยังไม่สามารถประเมินผลได้ เนื่องจากอยู่ระหว่างการแก้ไขและปรับปรุงระบบ ดังนั้น ควรดำเนินการประเมินหลังจากได้ใช้งานไปแล้วเป็นระยะเวลาหนึ่ง อย่างไรก็ตามหากได้มีการแก้ไขปรับปรุงระบบติดตามและประเมินแห่งชาติ (eMENSCR) เสร็จแล้ว จะทำให้การทำงานของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้องและมีประโยชน์ในการนำไปใช้งาน

(๒) หากปรับปรุงระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) แล้วเสร็จในการลงระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ครั้งต่อไป ควรแยกส่งข้อมูลระหว่างโครงการ/กิจกรรม ที่เป็น Big Rock และโครงการทั่วไปในแต่ละด้านการปฏิรูปประเทศ

(๓) ควรมีการลงความก้าวหน้าการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) โดยแยกเป็นข้อมูลสำหรับการติดตามกฎหมายปฏิรูปประเทศเป็นการเฉพาะ

(๔) ควรจัดทำระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ในระยะต่อไปแยกเป็นโครงการในแต่ละปีงบประมาณ และในแต่ละด้านของแผนปฏิรูปประเทศ

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

กิจกรรมที่ ๑ เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย (รหัส BR๐๖๐๑) และ กิจกรรมที่ ๓ การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน (รหัส BR๐๖๐๓) การดำเนินการตามเป้าหมายอาจจะล่าช้า เนื่องจากเกิดปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19) ที่ยังคงทวีความรุนแรง ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานราชการ และความเป็นอยู่ของประชาชน

กิจกรรมที่ ๒ การบริหารจัดการเขตทางทะเล และชายฝั่งรายจังหวัด (รหัส BR๐๖๐๒)

กิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูปที่ ๒.การบริหารจัดการเขตทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งรายจังหวัด มีโอกาสสูงที่จะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเพราะเป้าหมายย่อยของกิจกรรมยังคงมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามแผนงาน อันจะส่งผลให้เป้าหมาย

ในภาพรวมของการปฏิรูปประเทศของแผนปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง สามารถบรรลุผลภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้

กิจกรรมที่ ๔ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษ มาบตาพุด (รหัส BR๐๖๐๔) โครงการประเมินผลเพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษตามแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งได้มีการเสนอขอตั้งงบประมาณปี ๒๕๖๕ โดยมีเป้าหมายของโครงการคือเพื่อจัดทำ ๑) ข้อเสนอพื้นที่ ที่สมควรยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ ๒) ข้อเสนอการปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกาศหรือยกเลิกเขต ควบคุมมลพิษ ๓) ข้อเสนอมาตรการการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในพื้นที่ควบคุมมลพิษ แทนการ ประกาศเขตควบคุมมลพิษ ๔) ข้อเสนอการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานเขตควบคุมมลพิษ เนื่องจากเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19) ได้ส่งผลทำให้ไม่สามารถ ลงพื้นที่เพื่อทำการติดตามประเมินผล และสำรวจข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอเพื่อยกเลิกเขต ควบคุมมลพิษได้ ซึ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ของแผนการปฏิรูป ประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

นอกจากนี้ยังพบว่าหลายโครงการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ ๔ ปฏิรูประบบการบริหาร จัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด ไม่สามารถเสนอขอตั้งงบประมาณในปี ๒๕๖๕ ได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด อาทิ โครงการพัฒนากฎหมาย มาตรฐาน มาตรการแก้ไขปัญหา สาร VOCs (Volatile Organic Compounds : VOCs) ในอากาศ โครงการศึกษาความเหมาะสมในการ พิจารณาประกาศยกเลิกเขตควบคุมมลพิษทุกพื้นที่ (นำร่องเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด)

ประเด็นอื่น ๆ

๑) โครงการที่อยู่ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๔ กิจกรรม ควรมีการ จัดทำค่าของประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๕ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ เกิดผลสัมฤทธิ์ และบรรลุเป้าหมายตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๒) ควรมีสร้างการรับรู้ให้กับประชาชน โดยการประชาสัมพันธ์โครงการที่อยู่ภายใต้ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับจาก การปฏิรูปประเทศ

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภา ให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อ ประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock)

กิจกรรมที่ ๑ เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย (รหัส BR๐๖๐๑) การ กำหนดกิจกรรมปฏิรูปที่อยู่ในประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ ครอบคลุมถึงการดำเนินงานตาม

แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ในประเด็นปฏิรูปที่ ๑ เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เร่งดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้เพิ่มมากขึ้น ราษฎรสามารถอยู่กับป่าได้ โดยไม่ทำลายป่าไม้ เกิดความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืนต่อไป

กิจกรรมที่ ๓ การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน (รหัส BR๐๖๐๓) การกำหนดกิจกรรมปฏิรูปครอบคลุมถึงการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ทรัพยากรน้ำ ในประเด็นการบริหารเชิงพื้นที่ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นกิจกรรมที่จะต้องมีการรายงานความคืบหน้า และคาดว่าจะต้องดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมายย่อยที่ ๑ และเป้าหมายย่อยที่ ๒ ในระหว่างเดือนมกราคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

กิจกรรมที่ ๔ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษ มาบตาพุด (รหัส BR๐๖๐๔) การกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) กิจกรรมที่ ๔ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักคือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีหน่วยงานร่วมดำเนินการจำนวน ๑๓ หน่วยงาน ได้แก่ ๑) กรมควบคุมมลพิษ ๒) กรมโรงงานอุตสาหกรรม ๓) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ๔) องค์การจัดการน้ำเสีย ๕) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง ๖) กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง ๗) สำนักงานขนส่งจังหวัดระยอง ๘) สำนักงานจังหวัดระยอง ๙) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓ (ชลบุรี) ๑๐) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง ๑๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ๑๒) เทศบาลเมืองมาบตาพุด ๑๓) เทศบาลตำบลบ้านฉาง โดยมีเป้าหมายของกิจกรรมคือ ประกาศยกเลิกเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด ซึ่งจะเห็นได้ว่าหน่วยงานร่วมดำเนินการยังคงขาดกรมควบคุมโรคและกรมอนามัย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการร่วมดำเนินการจัดทำกิจกรรม/โครงการ เพื่อประเมินผลข้อมูลปัญหา ด้านสุขภาพและปัญหามลพิษที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ประกาศเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุดและโดยรอบ ซึ่งจะหากมีกรมควบคุมโรคและกรมอนามัยเป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการจะช่วยให้ภาพรวมของการประเมินผลเพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษตามแผนการปฏิรูปประเทศมีความสมบูรณ์ และเป็นการพิจารณาอย่างครอบคลุมทุกด้าน

๑๑.๒) ความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ในการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ครั้งที่ ๑๑ (เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔)

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจ เป็นพิเศษยังคงขาดการรายงานความคืบหน้าของการรายงานบัญชีซึ่งออกตามความใน

- (๑) พระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘
- (๒) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๓) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๔) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๕) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑
- (๖) พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘

ซึ่งควรมีการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เกี่ยวกับความคืบหน้าในการออกบัญชี และการจัดทำกฎหมายปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรอบรายงาน ๓ เดือน

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๗) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๒ ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๒ โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป มีจำนวนโครงการทั้งหมด ๖๕ โครงการ เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๓ โครงการ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม ๒๕๖๑ ติดตามกิจกรรมปฏิรูป/ประเด็น ปฏิรูป จำนวน ๒ ประเด็นปฏิรูป ติดตามพันธกิจ จำนวน ๒ พันธกิจ มีจำนวนโครงการทั้งหมด ๒๔๗ โครงการเลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๒ โครงการ

๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศสุขภาพ : โครงการส่งเสริมการใช้ระบบทะเบียนสุขภาพอิเล็กทรอนิกส์ส่วนบุคคลสำหรับประชาชน (Healthcare Solution) พบว่าผลการดำเนินงานสอดคล้องโครงการ/ความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้อง สนับสนุนวัตถุประสงค์/เป้าหมาย ของโครงการอย่างมาก และมีความจำเป็นเร่งด่วนมาก มีผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิผลในระดับปานกลาง และบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการทั้งหมด แต่บรรลุเป้าหมายประเด็นปฏิรูปและแผนปฏิรูปบางส่วน ทั้งนี้ การดำเนินการตามโครงการดังกล่าว มีผลสัมฤทธิ์ส่งผลกระทบในทางที่ดีขึ้นอย่างมาก (วงกว้างระดับประเทศ) กล่าวคือ มีมาตรฐานการรวบรวมข้อมูล และมีระบบดูแลสุขภาพผู้ป่วยกลุ่มโรค NCDs ซึ่งข้อมูลทะเบียนสุขภาพ (PHR Personal Health Record) จะทำให้รัฐบาลสามารถลดค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของประชาชน คนไทยมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีเพิ่มขึ้น นำไปสู่การที่สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ดังนั้น การดำเนินโครงการดังกล่าวจึงส่งผลต่อความสำเร็จในระยะยาวอย่างมาก ในเรื่องการรวบรวมข้อมูลมิติอื่น ๆ เพื่อผลักดันข้อมูลทะเบียนสุขภาพ (PHR Personal Health Record) ให้มีความสมบูรณ์ ฉะนั้น จึงเป็นโครงการที่ควรดำเนินการต่อเนื่อง

๑.๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ระบบบริการปฐมภูมิ : โครงการพัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ กำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยให้เกิดผลในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งในประเด็น ข. ด้านอื่น ๆ (๕) กำหนดให้มีระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม ดังนั้น ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ระบบบริการปฐมภูมิ จึงเป็นประเด็นปฏิรูปที่มีความสำคัญ และการดำเนินการส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งมีโอกาสประสบความสำเร็จในระดับสูง โครงการที่จัดทำและดำเนินการมีความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนฯ และมีผลการดำเนินงานที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวโน้มในการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใดในระดับมาก รวมทั้งบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ เป้าหมายประเด็นปฏิรูปและแผนปฏิรูปทั้งหมด กล่าวคือ จากการติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔) พบว่า มีหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิที่ขึ้นทะเบียนแล้วจำนวน ๒,๕๐๔ หน่วย และอยู่ในระหว่างการผลิตและพัฒนาบุคลากรแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยบริการเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิเพิ่มขึ้น โดยจะมีแพทย์

ที่จบการศึกษาและขึ้นทะเบียนได้ในช่วงปลายปีการศึกษา ๒๕๖๔ ดังนั้น การดำเนินโครงการดังกล่าวจึงส่งผลต่อความสำเร็จในระยะยาวอย่างมากและเป็นโครงการที่ควรให้ความสำคัญในการดำเนินการต่อเนื่อง

ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้มีการติดตามกิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๓ กิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูป ซึ่งมีทั้งหมด ๕ กิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูป โดยเลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๑ โครงการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนในด้านสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ จำนวน ๗ โครงการ

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ (BR0701) การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ จำนวน ๗ โครงการ

(๑) โครงการพัฒนาระบบสนับสนุนการบริหารจัดการวัคซีน

(๒) โครงการจัดหาวัคซีน ยา เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

(๓) โครงการยกระดับการจัดการภาวะฉุกเฉิน ด้านสาธารณสุขที่มีความรุนแรงในระดับที่สูง

(๔) โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังโรคติดต่ออันตราย โรคระบาดหรือโรคติดต่ออันตรายร้ายแรง ฉบับที่ ...

(๕) โครงการจัดทำแผนบูรณาการเพื่อยกระดับศักยภาพโครงสร้างพื้นฐาน และจัดทำแผนปรับปรุงโครงสร้างการทำงานความมั่นคงด้านสุขภาพ และการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข

(๖) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๗) โครงการพัฒนาระบบรับมือปรับตัวต่อโรคติดต่ออุบัติใหม่อุบัติซ้ำและภัยสุขภาพ

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ (BR0704) การปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพและกองทุนที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นเอกภาพ บูรณาการเป็นธรรม ทัวถึง เพียงพอและยั่งยืนด้านการเงินการคลัง จำนวน ๑ โครงการ

- โครงการนำร่องการจัดบริการแบบเน้นคุณค่า (Value-Based Healthcare) ในพื้นที่เขตสุขภาพ

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ (BR0705) การปฏิรูปเขตสุขภาพให้มีระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ คล่องตัว และการร่วมรับผิดชอบด้านสุขภาพระหว่างหน่วยงานและท้องถิ่น จำนวน ๓ โครงการ

(๑) โครงการจัดทำกลไกการบริหารจัดการและบริการแบบบูรณาการในเขตพื้นที่เขตสุขภาพนำร่อง

(๒) โครงการศึกษากระบวนการดำเนินงาน และการบรรลุผลสำเร็จของโครงการสำคัญตามนโยบายการปฏิรูปการบริหารจัดการเขตสุขภาพสู่การเป็นเขตพัฒนาพิเศษด้านสุขภาพและประเด็นมุ่งเน้นของเขตสุขภาพที่ ๙ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

(๓) โครงการพัฒนาระบบระเบียบสุขภาพอิเล็กทรอนิกส์ส่วนบุคคล (Personal Health Record : PHR) เชื่อมต่อโปรแกรมการจัดการข้อมูลวัคซีนโควิด-19 (Line Official Account หมอพร้อม) ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ ๙

การติดตามผลการดำเนินการตามกิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัด (Big Rock) ซึ่งปรากฏเป็นโครงการข้างต้น จำนวน ๑๑ กิจกรรมปฏิรูป พบว่า ทุกโครงการมีความคืบหน้าในการดำเนินการ โดยขณะนี้ทุกหน่วยงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการอยู่ระหว่างดำเนินการ และขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งจากการติดตามเห็นว่า การดำเนินการโครงการต่าง ๆ ในขณะนี้มีความคืบหน้าในการบรรลุเป้าหมายในระดับปานกลาง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ แต่ทั้งนี้ หน่วยงานผู้รับผิดชอบได้ให้ความสำคัญที่จะปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ และระยะเวลาที่กำหนด โดยปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขสำเร็จตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ ตามระยะเวลาที่กำหนด คือ การได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารในระดับนโยบาย งบประมาณ และความเข้าใจของผู้ปฏิบัติ ซึ่งทั้งหมดจะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขเกิดการขับเคลื่อนและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน ดังนั้น การดำเนินโครงการดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลต่อความสำเร็จในระยะยาวต่อการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขในห้วงระยะเวลา ๒ ปีนี้อย่างมาก และเป็นโครงการที่ควรให้ความสำคัญในการดำเนินการอย่าง

ข้อเสนอแนะเร่งรัดในภาพรวม

๑) กระบวนการแปลงแผนการปฏิรูปประเทศไปเป็นแผนปฏิบัติราชการเป็นการดำเนินการที่สำคัญของส่วนราชการซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินการตามกิจกรรม/ประเด็น

ปฏิรูปประเทศที่เกิดขึ้นจริงอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศอย่างแท้จริงไม่ได้เป็นเพียงการนำโครงการประจำของส่วนราชการมาเพิ่มเติมให้เป็นการดำเนินการตามประเด็นของแผนปฏิรูปประเทศ

๒) กลไกงบประมาณเป็นเรื่องสำคัญ ควรมีการพิจารณาทบทวนและกำหนดรูปแบบและวิธีการพิจารณางบประมาณใหม่เพื่อสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนตามแผนการปฏิรูปประเทศได้อย่างแท้จริง โดยอาจพิจารณาเพิ่มงบ Agenda เพื่อทำให้เกิดการขับเคลื่อนของแผนต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ควรเสนอให้มีการบรรจุวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีทุกครั้งเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้รัฐมนตรีประจำกระทรวง ประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน และปลัดกระทรวงเข้าร่วมประชุม เพื่อนำเสนอประเด็นความคืบหน้า และนำเสนอปัญหาที่จะเกิดจากการดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการอย่างจริงจัง และกระตุ้นให้เกิดการดำเนินการของหน่วยงานที่เป็นไปตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น โดยถือเป็นการตรวจสอบถ่วงดุล (Balance and check) และป้อนข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ต่อรัฐบาล

สรุปประเด็นข้อเสนอแนะต่อการบรรลุเป้าหมายในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข ประเด็นสำคัญที่คณะกรรมการดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ดังนี้

๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑๓ ประเด็นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี ประกอบด้วย ๕ แผนย่อย ดังนี้

๑.๑) แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ

๑.๒) แผนย่อยการใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี

๑.๓) แผนย่อยการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี

๑.๔) แผนย่อยการกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

๑.๕) แผนย่อยการพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ทั้งนี้ ประเด็นที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขของประเทศอย่างยิ่ง ในขณะนี้ซึ่งควรมีการเร่งรัดให้เกิดการปฏิรูปอย่างเร่งด่วนมากที่สุดตามลำดับ ดังนี้

(๑) ประเด็นแผนย่อยที่ ๑.๕ การพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีความสอดคล้องกับประเด็นปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข (ฉบับปรับปรุง) คือ กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัด (Big Rock) BR0701 การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ และมีความสอดคล้องกับข้อเสนอการทบทวนและปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข ของคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ที่ได้มีการเสนอประเด็นการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด (Big Rock) ไว้แล้ว โดยเป็นประเด็นนำเสนอใหม่และไม่ปรากฏในแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข (ฉบับเดิม) คือ ประเด็นการปฏิรูประบบความมั่นคงด้านสุขภาพเพื่อรับมือกับโรคอุบัติใหม่และโรคติดต่ออันตราย

(๒) ประเด็นแผนย่อยที่ ๑.๓ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี มีความสอดคล้องกับประเด็นปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข (ฉบับปรับปรุง) คือ กิจกรรมสำคัญ ที่ควรเร่งรัด (Big Rock) BR0703 การปฏิรูปเขตสุขภาพให้มีระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการคล่องตัว และการร่วมรับผิดชอบด้านสุขภาพระหว่างหน่วยงานและท้องถิ่น และมีความสอดคล้องกับเป้าหมายย่อยที่ ๔ มีการนำร่องการจัดบริการแบบเน้นคุณค่า (Value-Based Healthcare) ในพื้นที่เขตสุขภาพ ของกิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัด (Big Rock) BR0704 การปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพ และกองทุนที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นเอกภาพ บูรณาการ เป็นธรรม ทั่วถึง เพียงพอ และยั่งยืนด้านการเงินการคลัง และมีความสอดคล้องกับประเด็นปฏิรูป ๑ ระบบบริหารจัดการด้านสุขภาพ ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข (ฉบับเดิม)

(๓) ประเด็นแผนย่อยที่ ๑.๑ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกัน และควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ มีความสอดคล้องกับประเด็นปฏิรูปที่ ๘ : ความรอบรู้ด้านสุขภาพ ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข (ฉบับเดิม)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑๑ ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ประเด็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินการของแผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ฝ่ายนโยบายตั้งแต่รัฐมนตรี ว่ากระทรวงสาธารณสุข และฝ่ายบริหารของกรมต่าง ๆ ต้องให้ความสำคัญกับแผนขับเคลื่อนการดำเนินการที่กำหนดไว้อย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย และระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุข โดยผู้บริหารควรกำกับกับการดำเนินตามกิจกรรมปฏิรูปของหน่วยงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ (จ. ๓) อย่างใกล้ชิด และเป็นหน้าที่ของ ปยป. ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจภายในกระทรวงสาธารณสุขทั้งในส่วนของข้าราชการและภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศให้สัมฤทธิ์ผลไม่สามารถดำเนินการได้เพียงหน่วยงานเดียว กระทรวงสาธารณสุขต้องการความร่วมมือจากหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้การปฏิรูปประเทศเป็นไปตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำให้เกิดการบูรณาการภายนอกกระทรวงในหลายมิติ ซึ่งการดำเนินการจะสำเร็จได้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ ฉะนั้น แผนปฏิบัติการของกระทรวงสาธารณสุขอาจเพิ่มเติมประเด็นการบูรณาการ สำหรับสำนักงบประมาณ ควรพิจารณาให้ครบถ้วนเนื่องจากงบประมาณมีจำกัด ทั้งนี้ ท้องถิ่นเป็นส่วนสำคัญในทุกประเด็น เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับประชาชน

ความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป การดำเนินการของระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ขณะนี้ยังไม่มีความสมบูรณ์เนื่องจากอยู่ระหว่างการปรับปรุงและการนำเข้าข้อมูลของหน่วยงานตามแผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีพบว่า การนำเข้าโครงการของหน่วยงานเป็นการดำเนินการในลักษณะต่างฝ่ายต่างดำเนินการ ไม่มีการบูรณาการความเชื่อมโยงของประเด็นปฏิรูปของแต่ละหน่วยงาน และมีโครงการที่ นำเข้าสู่ระบบไม่สอดคล้องหรือเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นจากแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขอย่างแท้จริง ซึ่งเมื่อพิจารณาจึงเห็นว่า การนำเข้าโครงการเช่นนี้ไม่ใช่วัตถุประสงค์ของระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ดังนั้น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติควรมีบทบาทในการกำกับติดตามการนำเข้าข้อมูลในระบบดังกล่าวที่มีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่ควรให้เป็นหน้าที่ของระบบ AI ในการพิจารณา/คัดกรองโครงการในระบบว่าโครงการใดสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ของแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕ การดำเนินการในประเด็นกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพและกองทุนที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นเอกภาพ บูรณาการ เป็นธรรม ทัวถึง เพียงพอ และยั่งยืนด้านการเงิน การคลัง และกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การปฏิรูปเขตสุขภาพให้มีระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการคล่องตัว และการร่วมรับผิดชอบด้านสุขภาพระหว่างหน่วยงานและท้องถิ่น มีโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศประเทศด้านสาธารณสุขในระดับสูง เนื่องจากได้รับการสนับสนุนการดำเนินการจากระดับนโยบาย และผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุข และ สปสช. จึงมีความเป็นไปได้ที่การดำเนินการจะเป็นไปตามกรอบระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่กำหนดไว้

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) การกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสาธารณสุขของประเทศและประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) คือ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพและกองทุนที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นเอกภาพ บูรณาการ เป็นธรรม ทัวถึง เพียงพอ และยั่งยืนด้านการเงินการคลัง และกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การปฏิรูปเขตสุขภาพให้มีระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการคล่องตัว และการร่วมรับผิดชอบด้านสุขภาพระหว่างหน่วยงานและท้องถิ่น ซึ่งหน่วยงานผู้รับผิดชอบควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนให้การดำเนินการตามโครงการภายใต้กิจกรรมปฏิรูปดังกล่าวดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญในการดำเนินการตามแผนปฏิรูปด้านสาธารณสุข (ฉบับเดิม) คือ ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ระบบบริการปฐมภูมิ : โครงการพัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงโดยตรงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ซึ่งกำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยให้เกิดผลในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งในประเด็น ข. ด้านอื่น ๆ (๕) กำหนดให้มีระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม ดังนั้น ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ระบบบริการปฐมภูมิ จึงเป็นประเด็นปฏิรูปที่มีความสำคัญ และส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ (BR0701) การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ โดยเฉพาะเรื่องของโครงสร้างการบริหารระบบสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานคร และการทบทวนโครงสร้างการควบคุมโรค เนื่องจากขณะนี้ประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงเห็นควรที่ต้องมีการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดในประเด็นดังกล่าวอย่างเร่งด่วน

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

๒.๘) สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๓ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๔ โครงการ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การพัฒนาระบบคลังข้อมูลข่าวสารเพื่อการ ประชาสัมพันธ์เชิงรุกและการจัดการ Fake

๒) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การกำกับดูแลสื่อออนไลน์

๓) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การยกระดับการรู้เท่าทันสื่อ

โดยที่แต่ละกิจกรรม Big Rock ได้กำหนดเป้าหมายของกิจกรรม และเป้าหมายย่อยให้สอดคล้องเหมาะสมกับการที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ

ตามสมควรแล้ว หากแต่คณะกรรมการยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับโครงการที่ได้กำหนดไว้เพื่อรองรับกับเป้าหมายย่อย ในประเด็น ดังนี้

- ๑) ในบางเป้าหมายย่อย ยังไม่ได้กำหนดโครงการ
- ๒) โครงการตามเป้าหมายย่อยต่าง ๆ มีจำนวนน้อย ซึ่งอาจไม่เพียงพอที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของกิจกรรมได้
- ๓) ไม่มีตัวชี้วัดหรือเกณฑ์การประเมินที่จะใช้วัดความสำเร็จหรือการบรรลุเป้าหมายที่ชัดเจน
- ๔) บางโครงการที่ถูกกำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนกิจกรรม (Big Rock) ยังเป็นลักษณะของงานประจำ และมีบางโครงการที่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

- ๑) ควรเร่งรัดกำหนดโครงการเพื่อรองรับตามเป้าหมายย่อยที่ได้ตั้งไว้แล้ว โดยเร็ว และโครงการที่กำหนดขึ้นควรที่จะสอดคล้องและเพียงพอที่จะสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้
- ๒) ควรกำหนดตัวชี้วัดหรือเกณฑ์การประเมินที่จะใช้วัดความสำเร็จหรือการบรรลุเป้าหมายให้ชัดเจน
- ๓) ควรแยกโครงการที่มีลักษณะเป็นงานประจำออกจากโครงการตามแผนขับเคลื่อนกิจกรรม (Big Rock)

ประเด็นหรือกิจกรรมปฏิรูปประเทศตามแผนฉบับเดิมที่คณะกรรมการเห็นควรให้รายงานความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติม (นอกเหนือจาก Big Rock)

- ๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อ กลยุทธ์ที่ ๒.๓ นำเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อ ต่อฝ่ายนิติบัญญัติ พิจารณาตามกระบวนการของรัฐธรรมนูญ ควรเร่งรัดดำเนินการและรายงานความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง
- ๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ การปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ กลยุทธ์ที่ ๔ พิจารณาจัดตั้งโครงข่ายแห่งชาติ เพื่อบริหารจัดการโครงข่ายวิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคม ทั้งโครงข่าย เคเบิล โครงข่ายดาวเทียม และโครงข่าย ภาคพื้นดิน เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่แล้วให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะเป็นการลดภาระผู้ประกอบการอุตสาหกรรมวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งควรติดตามความคืบหน้าการดำเนินกิจการของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ซึ่งจะดำเนินการเกี่ยวกับการเป็นโครงข่ายแห่งชาติต่อไป

๓) ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ การปฏิรูปการบริหารจัดการความปลอดภัยไซเบอร์/ กิจการอวกาศและระบบเครื่องมือด้านการสื่อสารมวลชน และโทรคมนาคม เพื่อสนับสนุนภารกิจ การป้องกันบรรเทาสาธารณภัยฯ

กลยุทธ์ที่ ๕.๑ ผลักดันร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้มีผลบังคับใช้ ควรเร่งรัดการ ประกาศรายชื่อคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้มีผลสมบูรณ์โดยเร็ว

กลยุทธ์ที่ ๕.๓ กำกับดูแล ติดตามทุกหน่วยงานในการดำเนินการตาม แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฯ ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ในมิติความมั่นคงของชาติ ด้านความ ปลอดภัยสาธารณะภัยธรรมชาติ และภาวะวิกฤต ควรรายงานและติดตามการดำเนินการตาม แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ อย่างต่อเนื่อง

ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุง กฎหมาย

กฎหมายตามแผนปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน ยังคงสถานะเดิมตาม รายงานรอบที่ผ่านมา กล่าวคือ ยังไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ควรเร่งรัดเพิ่มเติมโครงการตามแผน ขับเคลื่อนโดยด่วน เพื่อวุฒิสภาจะได้ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญได้ อย่างรวดเร็ว

ความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ยังคงมีสภาพเหมือนหลายรอบรายงานที่ผ่านมา กล่าวคือ ข้อมูลไม่สมบูรณ์

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕ สืบเนื่องจากข้อมูลตามแผน ขับเคลื่อนยังไม่ชัดเจน จึงยังไม่สามารถประเมินได้

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่ รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ สืบเนื่องจากข้อมูลตามแผนขับเคลื่อนยังไม่ชัดเจน จึงยังไม่สามารถ ประเมินได้

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๙) สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๙ โครงการ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

สถานการณ์ และประเด็นท้าทายที่มีผลต่อการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้าน สังคม ได้แก่ สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและประชาชน วิฤติเศรษฐกิจ สถานะการเงินการคลังของประเทศ และวิถีชีวิตของประชาชนในระยะยาว จึงอาจส่งผลต่อการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศไม่บรรลุตามเป้าหมายภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การมีระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันรายได้หลังวัยเกษียณที่เพียงพอและครอบคลุมในกลุ่มแรงงานทั้งในและนอกระบบ โดยมีความคืบหน้าการดำเนินงานของการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. การพิจารณาแก้ไขกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับกองทุนการออมแห่งชาติ และโครงการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุเข้าทำงานกับสำนักงานประกันสังคมต่อเนื่องในปี ๒๕๖๔ เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการมีงานทำและสร้างรายได้ต่อผู้สูงอายุ

คณะกรรมการได้ติดตามและเร่งรัดการดำเนินโครงการ (๑)

โครงการร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. (๒) โครงการการผลักดันข้อเสนอการปรับปรุงระเบียบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของ กอช. และ (๓) โครงการแผนงานรองรับการจ้างงานและบริการผู้เกษียณ ซึ่งมีความคืบหน้าการดำเนินงานและมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของกิจกรรม

โดยการขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมีข้อเสนอแนะและเร่งรัด
เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ดังนี้ (๑) กระทรวงการคลังและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. ควรพิจารณาและรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่ได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ ประกอบกับสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันของประเทศอย่างรอบด้าน (๒) การบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงการคลัง และกระทรวงแรงงาน โดยมุ่งเน้นให้กลุ่มแรงงานนอกระบบได้มีระบบการออมเพื่อการชราภาพทั้งในรูปแบบเงินบำนาญและเงินบำเหน็จให้ชัดเจนโดยไม่ตัดสิทธิทางใดทางหนึ่ง จะช่วยให้กลุ่มแรงงานนอกระบบได้มีสวัสดิการและหลักประกันรายได้วัยเกษียณ ซึ่งจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายกองทุนการออมแห่งชาติ (๓) สถาบันอุดมศึกษาต้องมีส่วนในการให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องการเงินส่วนบุคคลอย่างเร่งด่วน เพื่อส่งเสริมการสร้างวินัยการออม และการลงทุน เป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม (๔) การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน/องค์กร/เครือข่ายต่าง ๆ จะช่วย กอช. ประชาสัมพันธ์และเพิ่มจำนวนสมาชิก กอช. ในระดับพื้นที่ให้มากขึ้น ซึ่งสามารถนำโครงการดังกล่าวไปผนวกกับการทำงานประจำของท้องถิ่นเพื่อต่อยอดงานด้านสวัสดิการสังคมได้ (๕) สำนักงานประกันสังคมควรมีบทบาทในการขับเคลื่อนและขยายฐานการจ้างงานผู้สูงอายุโดยร่วมมือกับกรมการจัดหางานเพื่อจัดส่งผู้สูงอายุที่ต้องการทำงานไปยังสถานที่ราชการและสถานประกอบการประเภทต่าง ๆ โดยอาจนำมาตรการเดียวกันกับการจ้างงานผู้พิการมาใช้กับกรณีการจ้างงานผู้สูงอายุ และปรับรูปแบบการจัดเก็บเงินสมทบสำหรับลูกจ้างสูงอายุโดยเพิ่มสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลและกรณีบาดเจ็บหรือเสียชีวิตระหว่างการทำงาน

(๒) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๒ ผลักดันให้มีฐานข้อมูลทางสังคมและคลังความรู้ในระดับพื้นที่ เพื่อให้สามารถจัดสวัสดิการและสร้างโอกาส ในการประกอบอาชีพที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีความคืบหน้า สศช. ร่วมกับ NECTEC ได้พัฒนาระบบ Big Data เพื่อการแก้ปัญหาความยากจน TPMAP (Thai People Map and Analytics

Platform) และกระทรวงมหาดไทยจัดทำโครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการและโครงการพัฒนาระบบข้อมูลตำบลในจังหวัด ซึ่งได้มีการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลชุมชน สถานที่สำคัญของหมู่บ้าน และข้อมูลด้านสาธารณสุข และได้เริ่มดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลรายตำบลจำนวน ๒๐ ตำบล **สำหรับกรณีโอกาสสำเร็จปานกลาง** เพราะโครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการและโครงการพัฒนาระบบข้อมูลตำบลในจังหวัด ในส่วนของกระบวนการจัดเก็บข้อมูลตำบลเพื่อทำเป็นฐานข้อมูลตำบลควรใช้กระบวนการการวิจัยชุมชน (RECAP) เป็นตัวตั้ง ควบคู่กับวิธีการพัฒนาระบบข้อมูลตำบล (TCNAP) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ และควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลกลาง

คณะกรรมการได้ติดตามและเร่งรัดการดำเนินโครงการ (๑) โครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการ และ (๒) โครงการพัฒนาระบบข้อมูลตำบลในจังหวัด ซึ่งมีความคืบหน้าการดำเนินงานและมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของกิจกรรม

โดยการขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น มีข้อเสนอแนะและเร่งรัดเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ดังนี้ (๑) การจัดเก็บข้อมูลตำบลเพื่อทำเป็นฐานข้อมูลตำบลควรใช้กระบวนการการวิจัยชุมชน (RECAP) เป็นตัวตั้ง ควบคู่กับวิธีการพัฒนาระบบข้อมูลตำบล (TCNAP) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ และควรขยายผลการดำเนินงานของ สสส. ให้ครอบคลุมทุกตำบล (๒) ควรให้ชาวบ้านและชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทันสถานการณ์ (๓) ควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลกลาง ซึ่งปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่จัดทำข้อมูล เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ แต่การเข้าถึงข้อมูลอาจไม่ครอบคลุมทุกเรื่อง

(๓) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ การปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิสวัสดิการและความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง โดยมีความคืบหน้ากรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งคณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์และความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนพิการ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพิการฯ กำหนดกรอบปรับปรุงประกาศ ระเบียบ และคู่มือประเมินความพิการที่มีความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนพิการ เพื่อให้เข้าถึงสิทธิการออกบัตรประจำตัวคนพิการพิจารณาทบทวนระเบียบคณะกรรมการฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอขึ้นทะเบียนคนพิการ และการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนคนพิการ การกำหนดสิทธิ หรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิของคนพิการ และการขอสละสิทธิของคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ พัฒนาระบบฐานข้อมูลคนพิการ และเตรียมการเชื่อมโยง

ระบบฐานข้อมูลคนพิการกับหน่วยงานต่าง ๆ สำหรับกรณีโอกาสสำเร็จปานกลาง เพราะจากการติดตามมาตรการช่วยเหลือคนพิการจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ พบปัญหาการไม่สามารถบูรณาการฐานข้อมูลคนพิการเพื่อนำไปใช้ในการจัดทำนโยบายและการบริหารจัดการช่วยเหลือคนพิการได้

คณะกรรมการการได้ติดตามและเร่งรัดการดำเนินโครงการกิจกรรม
ปฏิรูปการเข้าถึงสิทธิเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งมีความคืบหน้าการดำเนินงานและมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของกิจกรรม

โดยการขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น มีข้อเสนอแนะและเร่งรัดเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ดังนี้ (๑) ระบบฐานข้อมูลและการบริหารจัดการที่ดีจะส่งผลให้คนพิการเข้าถึงสิทธิและได้รับการคุ้มครองที่รวดเร็วและมีคุณภาพ แต่ยังมีปัญหาการไม่สามารถบูรณาการฐานข้อมูลคนพิการเพื่อนำไปใช้ในการจัดทำนโยบาย และการบริหารจัดการช่วยเหลือคนพิการได้ เช่น ไม่สามารถหาฐานข้อมูลคนพิการกับฐานข้อมูลหมอพร้อม (๒) แต่ละหน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลควรมีการกำหนดความเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เปิดเผยไม่ได้เป็นลำดับขั้น และกำหนดความรับผิดชอบข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของตนเอง เพื่อไม่ให้เป็นการอุปสรรคต่อการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

(๔) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๔ การสร้างกลไกที่เอื้อให้เกิดชุมชนเมืองจัดการตนเอง โดยมีความคืบหน้าการดำเนินงานได้มีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ และระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ความสำคัญของการดำเนินงานอยู่ที่การขับเคลื่อนงานในพื้นที่เป็นการดำเนินงานที่ประชา+รัฐ = ประชาชนร่วม ประชาสังคม เอกชน ท้องถิ่น ท้องที่ โดยมีหน่วยงานรัฐหนุนเสริม ซึ่งเป็นฐานของการสร้างชุมชนเข้มแข็ง

คณะกรรมการการได้ติดตามและเร่งรัดการดำเนินโครงการ (๑) โครงการ
การจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. (๒) โครงการ
การแก้ไขระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ.ซึ่งมีความคืบหน้าการดำเนินงานและมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของกิจกรรม

โดยการขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น มีข้อเสนอแนะและเร่งรัดเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ดังนี้ (๑) รัฐโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรหาแนวทางให้เกิดการมีส่วนร่วมทั้ง ๔ ระดับ (จุดพลัง) เพื่อเป็นหุ้นส่วนสังคมพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งได้แก่ ท้องถิ่น ท้องที่ ภาคประชาสังคม และหน่วยงานอื่น ๆ (๒) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้กลไกชุมชนมีการจัดตั้งเป็นนิติบุคคล (วิสาหกิจ/กองทุน) เพื่อให้ชุมชนสามารถขอรับเงินอุดหนุนและระดม

ทรัพยากรที่จำเป็นได้จากหน่วยงาน/องค์กรต่าง ๆ (๓) ควรมีกระบวนการเสริมศักยภาพให้แก่หน่วยงานระดับท้องถิ่นเพื่อให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ (๔) การติดตามการจัดตั้งชุมชนและการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวข้างต้นต่อไป เพื่อให้การดำเนินงานมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

(๕) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๕ การสร้างมูลค่าให้กับที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน โดยมีความคืบหน้าการดำเนินงานโครงการถนนสภาพนิคมสร้างตนเอง ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์การประกาศสันสภาพนิคมสร้างตนเอง จัดทำแผนถนนสภาพนิคมสร้างตนเองเป็น ๔ ระยะ (๑๘ ปี) จำนวน ๔๓ นิคม และกรอบแนวทางการถนนสภาพนิคมสร้างตนเอง ตามแผนระยะที่ ๑ - ๔ ทั้งนี้ นิคมสร้างตนเองอยู่ระหว่างดำเนินการจัดเก็บข้อมูลที่ดินและสมาชิกฯ เพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการถนนสภาพนิคมสร้างตนเอง

คณะกรรมการได้ติดตามและเร่งรัดการดำเนินโครงการถนนสภาพนิคมสร้างตนเองซึ่งมีความคืบหน้าการดำเนินงานและมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของกิจกรรม

โดยการขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น มีข้อเสนอแนะและเร่งรัดเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ดังนี้ (๑) ควรกำหนดให้ที่ดินในนิคมสร้างตนเองไม่สามารถซื้อ-ขาย หรือให้ ยกเว้นการยกที่ดินให้แก่ทายาทโดยธรรม เพื่อให้ประชาชนมีที่ดินทำกิน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ (๒) หน่วยงานรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเข้าดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาอาชีพ รายได้ และคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ที่สันสภาพนิคมสร้างตนเองอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock)

(๑) การพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งของกลไกในระดับพื้นที่ ผ่านการเชื่อมโยงกับกลไกคณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หากประเด็นงานใดที่เกี่ยวข้องกับภารกิจระดับพื้นที่ ควรมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่ในการกำกับ บูรณาการ และประสานงานในการดำเนินการ ต่อการทำหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับประเด็นปฏิรูป ตลอดจนกระบวนการในการติดตามประเมินผลที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความเข้มแข็งของกลไกในระดับพื้นที่ได้อย่างดี และที่สำคัญคือสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนในจังหวัด เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกรับเป็นเจ้าของ และการเข้ามามีส่วนร่วมในที่สุด ซึ่งจะเป็นผลงานที่สำคัญ ที่รัฐบาลสามารถแถลงต่อสาธารณชนได้ว่าประชาชนได้ประโยชน์อะไรจากการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศนี้

(๒) ในบางกิจกรรมได้ดำเนินการสำเร็จตามแผนกิจกรรม แต่เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมบรรลุตามเป้าหมายและมีความยั่งยืน จึงควรมีการพิจารณาติดตาม เร่งรัด และขยายผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม เช่น การเร่งรัดการออกกฎหมายลำดับรอง และการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศบรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมาย และการติดตามการตราพระราชบัญญัติตามที่กำหนดไว้ในแผนฯ การขยายผลกิจกรรมที่ดำเนินการสำเร็จแล้ว เป็นต้น เพื่อเท่าทันต่อสถานการณ์ของสังคมและประโยชน์ของประชาชน

(๓) ให้ความสำคัญกับการจัดทำฐานข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายและข้อมูลทางสังคมของชุมชนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนได้นำไปใช้แก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ให้ตรงกับความต้องการของประชาชน ซึ่งแผนชุมชนดังกล่าวและ One Plan ควรมีความสอดคล้องกันและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์และบริบทของสังคมแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๔) การให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างชุมชน/ตำบลเข้มแข็งให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ โดยการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็งด้วยจุดพลัง ประกอบด้วย ท้องที่ ท้องถิ่น ประชาสังคม และหน่วยงานอื่น ๆ ในชุมชน เพื่อให้เกิดการสานพลังจากภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

(๕) ในชุมชนที่หน่วยงานรัฐไม่สามารถเข้าถึงการให้บริการสวัสดิการสังคมได้อย่างทั่วถึง กลไกในระดับชุมชนเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะสนับสนุนภาครัฐดูแล พัฒนา และให้บริการสวัสดิการสังคมแก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) เป็นหนึ่งในกลไกระดับพื้นที่ที่มีคุณภาพ จึงควรใช้กลไกดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครในชุมชน หรือการขยายผลวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีวัตถุประสงค์การให้บริการทางสังคม

ความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR)

สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป ในส่วนของระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) มีความเหมาะสมสำหรับการติดตามการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ แต่ควรปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินการ การลงข้อมูลสำหรับการติดตามโครงการกิจกรรม Big Rock ให้สอดคล้องกับการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ เนื่องจากเมื่อได้รับรายงานความคืบหน้าฯ ดังกล่าวแล้ว การจัดทำแบบรายงานการวิเคราะห์ผลการ ตสร. จะต้องใช้ข้อมูลความคืบหน้าสถานะการดำเนินโครงการของกิจกรรมการ

ปฏิรูป (Big Rock) แต่ไม่ปรากฏข้อมูลสถานะโครงการ จึงส่งผลให้การวิเคราะห์ผลการ ตสร. อาจเกิดความคลาดเคลื่อนในการวิเคราะห์ข้อมูลได้

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและประชาชน เศรษฐกิจ สถานะการเงินการคลังของประเทศ และวิถีชีวิตของประชาชนในระยะยาว จึงอาจส่งผลต่อการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศไม่บรรลุตามเป้าหมายภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ การกำหนดกิจกรรม Big Rock ในแต่ละประเด็นปฏิรูปมีความชัดเจน ส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการและให้ความสำคัญดำเนินการเป็นลำดับแรก แต่ยังมีโครงการ/กิจกรรมที่ไม่ได้ถูกกำหนดเป็น Big Rock ซึ่งคณะกรรมการการได้ให้ความสนใจ และเห็นควรเร่งรัดดำเนินการ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ซึ่งไม่ควรนำร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มารวมกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. เนื่องจากกฎหมายมีเจตนารมณ์ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการสานพลังจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งองค์กรภาคประชาสังคมและภาคประชาชนให้ไปสู่การสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง สนับสนุนหน่วยงานรัฐในการดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนและสังคมให้มีความอยู่ดีมีสุข

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ

ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

๒.๑๐) สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน

แผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ฉบับเดิม ติดตามประเด็นปฏิรูป จำนวน ๑๑ ประเด็นปฏิรูป มีจำนวนกิจกรรมทั้งหมด ๑๗ ประเด็นปฏิรูป เลือกติดตามกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๑ ประเด็นปฏิรูป (เนื่องจากประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ ประเด็นปฏิรูปที่ ๗ ประเด็นปฏิรูปที่ ๘ และประเด็นปฏิรูปที่ ๑๕ ปรับเปลี่ยนเป็นกิจกรรมปฏิรูปตามแผนปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๑๑๓ โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

สถานการณ์ และประเด็นท้าทายที่มีผลต่อการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ส่งผลต่อปริมาณความต้องการใช้พลังงานของประชาชน และทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศชะลอลง นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่กระทบต่อปริมาณการใช้พลังงานของประเทศโดยตรง เช่น ราคาน้ำมันดิบตลาดโลก หรือมาตรการในการป้องกันโควิด - ๑๙ ทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น

แผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง

๑) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๑ ศูนย์อนุมัติเบ็ดเสร็จ One Stop Service ด้านกิจการไฟฟ้าที่แท้จริง มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคืบหน้าคือ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๔ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้มีมติเห็นชอบในหลักการปรับปรุงขั้นตอนการแจ้งยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตสำหรับกรณีขนาดกำลังการผลิตติดตั้งต่ำกว่า ๒.๐ kVA แล้ว นอกจากนี้ ได้มีการหารือเพื่อเตรียมการลงนาม MOU ระหว่างกรรมการกำกับกิจการพลังงานกับกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับ ๑) การกำกับดูแลด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงไฟฟ้า และ ๒) แนวทางและขั้นตอนการอนุญาตปลูกสร้างอาคารและการอื่นเพื่อประกอบกิจการพลังงานให้กับกระทรวงมหาดไทย

๒) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๒ การพัฒนาศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคืบหน้าคือ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานได้มีการจัดทำ Roadmap และ Action plan สำหรับศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติแล้ว และเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ จัดตั้งเป็นหน่วยงานภายในลักษณะกองเฝ้าโดยมีคำสั่งมอบหมายให้ข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔ และมีการจัดทำเว็บไซต์

เพื่อเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้ ได้เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานสังกัดกระทรวงพลังงาน และมีการจัดทำ MOU เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอก ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพาณิชย์ และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นต้น

๓) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๓ การใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคืบหน้าคือ พพ. จัดทำร่างระเบียบการใช้มาตรการ ESCO สำหรับหน่วยงานภาครัฐ จัดทำร่างสัญญาพลังงาน (Energy Performance Contract –EPC) และเอกสารประกอบสัญญา สำหรับการดำเนินงานขั้นตอนต่อไป พพ. จะทำหนังสือสอบถามกรมบัญชีกลางใน ๒ ประเด็น คือ การจัดทำระเบียบการจ้างบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) และการทำสัญญาจ้างบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) และจะเข้าหารือกับสำนักงานประมาณ ในส่วนของการเพิ่ม คำจำกัดความ “ค่าสาธารณูปโภค” ให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านการจัดการพลังงานสำหรับบริษัทจัดการพลังงาน

๔) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๔ พัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ ๔ มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย และมีความคืบหน้า สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานได้ว่าจ้างสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (Petroleum institute of Thailand : PTIT) ศึกษากรอบแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ ๔ ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกและพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคต ซึ่งปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จและส่งผลการศึกษาให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานพิจารณา

๕) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๕ ปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและธุรกิจก๊าซธรรมชาติเพื่อเพิ่มการแข่งขัน กิจกรรมย่อยที่ ๓ มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย และมีความคืบหน้าคือ กระทรวงพลังงาน ได้มีการจัดทำแผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติระยะยาว (Gas Plan) ทั้งนี้ ในส่วนของการจัดหาก๊าซธรรมชาติจากแหล่งในประเทศ กระทรวงพลังงานโดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ดำเนินการเปิดประมูลกลุ่มแหล่งก๊าซธรรมชาติที่สัมปทานจะสิ้นสุดอายุในปี ๒๕๖๕ แต่การดำเนินงานตามแผนงานปฏิรูปยังคงเป็นการดำเนินงานในลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำ จึงยังไม่นำไปสู่การปฏิรูปประเทศได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเร่งรัด

๑) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๑ ศูนย์อนุมัติเบ็ดเสร็จ One Stop Service ด้านกิจการไฟฟ้าที่แท้จริง สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ควรดำเนินการดังนี้ (๑) ควรเร่งการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

และสิ่งแวดล้อมและกระทรวงมหาดไทย เพื่อลดขั้นตอนการขออนุญาตจัดตั้งโรงไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งควรกำหนดการวางระบบกระบวนการปฏิบัติงาน และการเตรียมความพร้อมบุคลากร ในการปฏิบัติเพื่อรองรับการปรับกระบวนการอนุญาตตามแนวทางการอนุญาตการประกอบกิจการ พลังงานแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (OSS) (๒) ควรเร่งการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบกิจการ พลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการจัดตั้งการบริการเบ็ดเสร็จ ๑ จุดเดียว (One Stop Service : OSS) สำหรับการสร้างโรงไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ

๒) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๒ การพัฒนาศูนย์สารสนเทศพลังงาน แห่งชาติ กระทรวงพลังงานควรเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านบุคลากร เนื่องจาก สนพ. เป็นองค์กรขนาดเล็กจำนวนบุคลากร จึงไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน NEIC รวมทั้งยังขาดบุคลากรที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของ NEIC เช่น วิศวกรข้อมูล (Data Engineer) นักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Scientist) ผู้เชี่ยวชาญ

ด้านวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Expert) และผู้เชี่ยวชาญ ด้านโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ (T Infrastructure Expert) เป็นต้น ดังนั้น การดำเนินการในช่วงแรก ควรจ้างบุคลากรภายนอก (Outsource) เพื่อมาติดตั้งระบบ จากนั้นควรเร่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านสำหรับการดำเนินงานของการพัฒนาศูนย์สารสนเทศพลังงาน แห่งชาติต่อไป

ด้านงบประมาณ ควรเร่งเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณจาก กองทุนพัฒนาไฟฟ้าเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ จำนวน ๒ โครงการคือ โครงการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานเชื่อมโยงข้อมูลพลังงานของประเทศ และโครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และระบบการวิเคราะห์ ข้อมูล (Data analytics) สำหรับศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีระยะเวลาในการพิจารณาซึ่งอาจส่งผลให้การดำเนินงานล่าช้ากว่าแผน ที่กำหนดไว้

การเชื่อมโยงข้อมูล ควรหารือรายละเอียดในแต่ละชนิดข้อมูล ของหน่วยงานภายในกระทรวงพลังงานและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลัก ธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) รวมทั้งรูปแบบและเทคโนโลยีที่ใช้ที่ต้องสอดคล้องกันทั้ง หน่วยงานเจ้าของข้อมูลและ NEIC เพื่อให้การเชื่อมโยงข้อมูลเป็นแบบอัตโนมัติให้มากที่สุด

๓) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๓ การใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

๓.๑) กระทรวงพลังงาน โดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) ควรเร่งรัดดำเนินการจัดทำระเบียบวิธีปฏิบัติกลางเพื่อขับเคลื่อนกลไก ESCO ในหน่วยงานภาครัฐ และรูปแบบสัญญาของ ESCO เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศใช้เป็นหลักเกณฑ์อย่างเป็นทางการต่อไป

๓.๒) กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางควรเร่งรัดพิจารณาทบทวนร่างระเบียบที่เกี่ยวข้อง (ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างฯ) เพื่อให้ได้ข้อสรุปและจัดให้มีการประชุมเพื่อหารือร่วมกับกระทรวงพลังงาน และสำนักงบประมาณ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว

๓.๓) สำนักงบประมาณ ควรเร่งรัดดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายประกอบการพิจารณางบประมาณรายจ่ายที่เบิกจ่าย ในลักษณะค่าตอบแทนใช้สอย วัสดุ และค่าสาธารณูปโภค (ธันวาคม ๒๕๖๒) โดยการเพิ่มคำจำกัดความของคำว่า “ค่าสาธารณูปโภค” ให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านการจัดการพลังงานสำหรับบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) ด้วย และกำหนดแนวทางปฏิบัติการการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับค่าจัดการพลังงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดตามแผนฯ

๓.๔) พพ. ควรเร่งรัดเสนอหลักการและแนวทางการดำเนินงานของธุรกิจบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) ต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็วซึ่งตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน (ฉบับปรับปรุง) เป้าหมายย่อยที่ ๑.๒ (MS๑.๒) กำหนดให้ต้องเสนอภายในเดือน มิถุนายน ๒๕๖๔

๔) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๔ พัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ ๔ ดังนี้

๔.๑) การมีส่วนร่วมของเอกชนไทย ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ยังคงมีอยู่อย่างจำกัด ควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีให้มากขึ้น

๔.๒) ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพในประเทศไทยที่มีราคาแพง จะสามารถแข่งขันทางการตลาดกับประเทศอื่น ๆ ได้อย่างไร

๔.๓) การใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นการนำมาใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ ร่วมกับผลิตภัณฑ์จากปิโตรเคมี จะส่งผลต่อปริมาณการจัดหาวัตถุดิบขั้นต้นจากปิโตรเลียมในแหล่งพื้นที่อ้างสิทธิไหล่ทวีปทับซ้อนไทย-กัมพูชาไปโดยปริยายหรือไม่ ซึ่งควรพิจารณาการจัดหาวัตถุดิบขั้นต้นในการผลิตจากพื้นที่ TCOCA ควบคู่ไปกับการนำเข้าแฉพทา เพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าในการจัดหาวัตถุดิบ

๔.๔) ควรส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสำหรับต่อ ยอดการนำปาล์มน้ำมัน เอทานอล มาเป็นวัตถุดิบขั้นต้นสำหรับอุตสาหกรรมใหญ่ คลัสเตอร์ปิโตรเลียม/ปิโตรเคมี - ปาล์มน้ำมัน - Methyl ester B100- ไบโอดีเซลและโอเลโอเคมีคอล (Oleo chemicals) เนื่องจากการใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีอยู่ในประเทศมาสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมได้มากกว่าการนำมาเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพที่ประโยชน์ทางเศรษฐกิจไม่ได้ไปสู่เกษตรกรอย่างแท้จริง อีกทั้งยังเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG หรือการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy Model)

๔.๕) การดำเนินการการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ ๔ ยังคงเป็นเพียงขั้นตอนการศึกษาแผนที่นำทาง (road map) เท่านั้น ซึ่งการพัฒนาประเทศโดยใช้ปิโตรเคมีเป็นอุตสาหกรรมหลักในการผลักดันการพัฒนาประเทศภายในระยะเวลา ๓๐ ปี เป็นงานที่ดำเนินการใช้ระยะเวลายาวนาน การศึกษากรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ ๔ ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกและพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคต ยังไม่ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรม โครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนยังไม่มีผล การศึกษาและพัฒนาการนำปาล์มน้ำมัน เอทานอล มาเป็นวัตถุดิบขั้นต้นสำหรับอุตสาหกรรมใหญ่ คลัสเตอร์ปิโตรเลียม/ปิโตรเคมี - ปาล์มน้ำมัน - Methyl ester B100 ซึ่งยังไม่มี ความคืบหน้าในการดำเนินงาน หากเห็นว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ ๔ เป็นเป็น กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ควรกำหนดระยะเวลา ในการดำเนินงานในแผนงานแต่ละขั้นตอนให้มีระยะเวลาการดำเนินงานที่กระชับและรวดเร็วขึ้นกว่า แผนเดิมที่กำหนดไว้ เพื่อให้การปฏิรูปประเทศมีผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมในระยะเวลาอันรวดเร็ว การกำหนดกรอบการพัฒนาประเทศโดยใช้อุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ ๔ ในการผลักดันภายใน ระยะเวลา ๓๐ ปี เป็นการกำหนดกรอบเวลาที่ล่าช้า ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี

๕) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๕ ปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและธุรกิจ ก๊าซธรรมชาติเพื่อเพิ่มการแข่งขัน กิจกรรมย่อยที่ ๓ การพัฒนาอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติ ดังนี้

๕.๑) การจัดหาก๊าซธรรมชาติ ให้มีความต่อเนื่องและไม่เกิดการหยุดชะงัก (๑) ในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากผู้รับสัมปทานรายเดิมไปสู่ผู้รับสัญญารายใหม่ ยังคงมีปัญหา ในการเข้าพื้นที่เพื่อเตรียมการผลิต และส่งผลให้การผลิตก๊าซที่มีแนวโน้มว่าจะลดลง แต่อย่างไรก็ตาม จึงมีการจัดหาก๊าซจากต่างประเทศและการผลิตจากแหล่งอื่นมาเพิ่มเติม ซึ่งก็เกิดความต่อเนื่องได้ ระดับหนึ่งเพื่อรักษาความมั่นคงทางระบบพลังงานได้ จึงมีแนวโน้มการดำเนินงานในระดับปานกลาง (๒) การพัฒนาพื้นที่อ่างสิทธิไหล่ทวีปทัชชั่น ไทย กัมพูชา (TCOCA) ยังไม่มีความคืบหน้าในการ

ดำเนินการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของกระทรวงการต่างประเทศ กองทัพเรือ ยังไม่มีการบูรณาการร่วมกันในการดำเนินงาน เห็นควรต้องเร่งดำเนินการให้มีการเจรจากันระหว่างไทย กัมพูชา เพื่อร่วมกันพัฒนาพื้นที่อ้างสิทธิ์ดังกล่าว เนื่องจากมีความจำเป็นในการจัดหาก๊าซธรรมชาติจากแหล่งดังกล่าว เพื่อเป็นแหล่งวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ ๔ เพื่อลดต้นทุนในการดำเนินงาน

๕.๒) การแข่งขันเสรี (๑) ผู้ประกอบการที่เป็นผู้รับใบอนุญาตนำเข้า ก๊าซ LNG ยังคงจำกัดอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่เพียงไม่กี่ราย ส่วนผู้ประกอบการขนาดเล็กที่มีความพร้อมและมีศักยภาพในการดำเนินงานกลับไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมเท่าที่ควร เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนของการขอรับใบอนุญาต สำหรับกลุ่มลูกค้าที่เป็นผู้ใช้ LNG ในกิจกรรมอื่นๆ เช่น ในกลุ่มภาคขนส่ง หรือภาคอุตสาหกรรม ที่อาจมีปริมาณการใช้งานน้อยและไม่สามารถเข้าสู่ระบบแนวท่อส่งก๊าซ ควรมีมาตรการ กฎ ระเบียบที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำ LNG ไปใช้งานเพิ่มมากขึ้น (๒) การดำเนินงานของระบบโครงสร้างพื้นฐานทั้งท่าเรือ ท่อและคลังก๊าซ LNG ที่มาบตาพุด หนองแปน อยู่ภายใต้วิสัยกิจของรัฐรายใหญ่ที่เป็นผู้ประกอบการรายเดียวในประเทศไทย ตามนโยบายของภาครัฐ เพื่อความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ หรือ gas plan ดังนั้น ในกรณีที่รัฐต้องการสนับสนุนให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการค้า LNG ในระดับภูมิภาคอย่างแท้จริง ภาครัฐ ควรเปิดโอกาสให้เอกชนพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานคู่ขนาน (๓) ภาครัฐควรมีความชัดเจนในนโยบายที่เกี่ยวข้อง ทั้งการขอรับใบอนุญาต แนวทางในการจัดจำหน่าย มาตรการทางกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๕.๓) การส่งเสริม Regional LNG Trading Hub การดำเนินการกิจด้าน LNG Hub ในปัจจุบันเห็นว่า มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายค่อนข้างยาก หากกระทรวงพลังงานยังคงพิจารณาเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวมีความจำเป็นเร่งด่วน และเป็นประเด็นกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ควรเร่งดำเนินการให้มีการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนรายอื่นสามารถเข้าใช้โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน (Third Party Access) เพื่อทดสอบการดำเนินงานในรูปแบบ LNG Hub อย่างเท่าเทียม หากภาครัฐ ประเมินโครงการ LNG Hub แล้วพบว่า สภาวะการณ์ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมต่อการพัฒนา LNG Hub ที่มีผู้ประกอบการเอกชนรายอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วม ก็อาจพิจารณายกเลิกโครงการดังกล่าวจากประเด็นกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ในโอกาสต่อไป

แผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ฉบับ ๒๕๖๑

๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูปองค์กรด้านพลังงาน

กิจกรรมที่ ๑ การปรับโครงสร้างตั้งกองบริหารสัญญาระบบแบ่งปันผลผลิต (Production Sharing Contract : PSC) มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย และมีความคืบหน้า คือ กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้มีการตั้งกอง PSC เป็นการภายในแล้ว และอยู่ระหว่างการออกแบบระบบการบริหารจัดการสัญญาแบ่งปันผลผลิต โดยมีการศึกษาวิเคราะห์ถึงรูปแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในการกำกับดูแล (Regulator) และการดำเนินงาน (Operation) เพื่อคัดเลือกรูปแบบของหน่วยงานที่เหมาะสมในการกำกับดูแลและการดำเนินงาน รวมถึงออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน (Flowcharts) และระเบียบวิธีปฏิบัติ (Procedure) ที่ครอบคลุมการบริหารจัดการสัญญาแบ่งปันผลผลิต รวมถึงอยู่ระหว่างการจัดระบบโครงสร้างองค์กรและแบ่งส่วนราชการใหม่ให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้น โดยศึกษาและออกแบบระบบการบริหารจัดการสัญญาแบ่งปันผลผลิตร่วมกับบริษัทที่ปรึกษา

กิจกรรมที่ ๒ สร้างกติกา (Code of Conduct) เพื่อกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานนโยบาย-กำกับ-ปฏิบัติมีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมาก และมีความคืบหน้าคือ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานให้ความเห็นชอบ Code of conduct และหน่วยงานนำไปปฏิบัติแล้ว

กิจกรรมที่ ๓ ปรับลดระยะเวลาการอนุมัติ/อนุญาต มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมาก และมีความคืบหน้าคือ สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานโดยประสานไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน SEA ซึ่งอยู่ระหว่างจัดทำร่างระเบียบว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว

๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ปฏิรูปการสร้างธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน

กิจกรรมที่ ๑ ปฏิรูปให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐอย่างเป็นทางการในรูปคณะที่ปรึกษาหรือแต่งตั้งคณะกรรมการของภาคประชาสังคม และกิจกรรมที่ ๔ ส่งเสริมและสร้างระบบธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกองค์กรมีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมาก และมีความคืบหน้าคือ จากการดำเนินงานโดยสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานได้มีการเสนอหลักการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานให้ความเห็นชอบและลงนามนำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการภาคประชาสังคมแล้ว และมีการประกาศรับสมัครกรรมการ

ภาคประชาสังคม (ขยาย ๒ รอบ หมวดเขต ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๔) และมีผู้สมัคร ๖ คน ซึ่งไม่ครบจำนวน คณะกรรมการสรรหา จึงมีมติให้แจ้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศพิจารณาต่อไป

๓) ประเด็นปฏิรูปที่ ๙ ระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิงชีวมวลไม้โตเร็ว สำหรับโรงไฟฟ้าชีวมวล

กิจกรรมที่ ๒ กำหนดพื้นที่สำหรับปลูกไม้โตเร็ว (ระยะแรกพิจารณาพื้นที่ปลูกใกล้โรงไฟฟ้าเดิมที่มีเชื้อเพลิงไม่เพียงพอก่อน) มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากตามแผนปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดให้มีพื้นที่ที่เหมาะสมและมีความพร้อมในการส่งเสริมให้ปลูกไม้โตเร็วให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๒ แต่ความคืบหน้า คือ พพ. ได้สำรวจรวบรวมข้อมูลความต้องการใช้ไม้สับเพิ่มเติมของโรงไฟฟ้าชีวมวลปัจจุบัน ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จ และได้ส่งข้อมูลจากการสำรวจความต้องการไม้สับดังกล่าวไปยังองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และกรมป่าไม้ เพื่อใช้ประกอบในการส่งเสริมปลูกไม้โตเร็วในพื้นที่ใกล้เคียงกับโรงไฟฟ้าชีวมวล ซึ่งเป็นแต่เพียงขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลความต้องการใช้วัตถุดิบ/เชื้อเพลิง ยังไม่มีการดำเนินการกำหนดพื้นที่เป้าหมาย (Zoning) เพื่อส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็วอย่างเป็นรูปธรรม

กิจกรรมที่ ๖ กำหนดมาตรฐานและราคากลางของเชื้อเพลิงชีวมวลไม้โตเร็ว มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากแผนปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน กำหนดให้มีมาตรฐานเชื้อเพลิงและตลาดกลางเชื้อเพลิงชีวมวลภายในปี ๒๕๖๓ แต่ความคืบหน้าปัจจุบัน คือ หน่วยงานภาครัฐอยู่ในขั้นตอนของการศึกษา (ศึกษาแล้วเสร็จ) เท่านั้น ยังไม่มีการจัดทำมาตรฐานเชื้อเพลิงอย่างเป็นรูปธรรม ถือว่าล่าช้ากว่าแผนฯ มาก

๔) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๐ แนวทางส่งเสริมและจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า

กิจกรรมที่ ๑ ภาครัฐ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มพื้นที่เร่งด่วนที่มีศักยภาพในการนำขยะเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้ามีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมาก ความคืบหน้า คือ กระทรวงพลังงาน ได้ดำเนินงานในส่วนของข้อกำหนดเป้าหมายการรับซื้อไฟฟ้าจากขยะชุมชนไว้ในแผน AEDP 2018 โดยได้กำหนดเป้าหมายจากเดิม 500 MW เพิ่มขึ้นอีก 400 MW รวมเป็น 900 MW ขณะนี้มีโครงการกำจัดขยะด้วยการนำมาผลิตไฟฟ้าของ อปท. ที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว จำนวน ๒๓ แห่ง กำลังผลิตติดตั้งรวม ๒๓๔.๗ MW และยังมีโครงการฯ ที่ยังอยู่ในการพิจารณาอีกจำนวน ๑๓ โครงการ กำลังผลิตติดตั้งรวม ๑๑๑.๖ MW

๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๑ ออกระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมกิจการโซลาร์รูฟเสรี

กิจกรรมที่ ๑ - ๕ มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย และมีความคืบหน้า คือ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๔๗/๒๕๖๒ (ครั้งที่ ๖๐๙) โดยได้พิจารณาระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมกิจการโซลาร์รูฟเสรีแล้ว เห็นว่าการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ยังไม่มีความชัดเจนของภาคนโยบายจึงอาจไม่สอดคล้องกับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าของประเทศไทยในปัจจุบัน จึงควรมีการกำหนดนโยบายให้ชัดเจนก่อน ซึ่งถือว่าล่าช้ากว่าแผนมาก

๖) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๒ ปฏิรูปพลังงานภาคขนส่ง ระยะ ๒๐ ปี

มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับน้อย และมีความคืบหน้าคือ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานได้นำเสนอทิศทางของแผนพลังงานชาติและแนวทางการขับเคลื่อนต่อผู้บริหารกระทรวงพลังงานแล้ว และ คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานมีมติเห็นชอบกรอบแผนพลังงานชาติ (National Energy Plan) โดยกำหนดเป้าหมายมุ่งสู่พลังงานสะอาด และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ภายในปี ๒๕๘๐ มีทิศทางนโยบาย (Policy Direction) ๕ ด้าน ได้แก่ (๑) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงาน (๒) ลงทุนพลังงานสีเขียว (๓) ดำเนินนโยบาย 4D1E เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคพลังงาน (๔) เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน และ (๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการเปลี่ยนผ่านด้านเทคโนโลยี ครอบคลุมการขับเคลื่อนพลังงานทั้งด้านไฟฟ้า ก๊าซธรรมชาติ น้ำมัน เชื้อเพลิง พลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดเพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติพิจารณาการดำเนินงานต่อไป รอผลการจัดทำแผนพลังงานชาติ และจะมีการจัดทำ Oil plan ต่อไป

๗) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๔ การใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้าน

พลังงาน (Building Energy Code: BEC) กิจกรรมที่ ๑ - ๒ มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายในระดับมาก และมีความคืบหน้า คือ กฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ขั้นตอนต่อไปคือการบังคับใช้กฎกระทรวงฯ กับการก่อสร้างอาคารใหม่ โดยคณะกรรมการควบคุมอาคารต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำกฎกระทรวงฯ ดังกล่าวมาใช้ในการควบคุมอาคารด้วย หน่วยงานปฏิบัติจึงจะสามารถบังคับใช้กฎกระทรวงฯ ได้จริง

๘) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๖ การส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย

มีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมาก และมีความคืบหน้าคือ คณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติได้มีการประชุมไปแล้ว ๒ ครั้ง (๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ และ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔) มีมติเห็นชอบกำหนดนโยบายภายใต้แนวคิด ๓๐@๓๐ โดยตั้งเป้าหมายว่าภายในปี ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) จะมีสัดส่วนของการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าอยู่ที่ร้อยละ ๓๐ เทียบจากกำลังการผลิตยานยนต์ของทั้งประเทศที่ประมาณ ๒,๕๐๐,๐๐๐ คัน โดยเป็นการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าประเภทรถยนต์นั่งและรถกระบะทั้งสิ้น ๗๒๕,๐๐๐ คัน ประเภทจักรยานยนต์จะมีการผลิตทั้งสิ้น ๖๗๕,๐๐๐ คัน และประเภทบัส/รถบรรทุกจะมีการผลิตทั้งสิ้น ๓๔,๐๐๐ คัน คณะกรรมการฯ ได้เห็นชอบกรอบแนวทางการส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและชิ้นส่วน โดยมุ่งเน้นให้ประเทศเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและชิ้นส่วน ทั้งนี้ได้พิจารณามาตรการด้านภาษี การส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานรองรับยานยนต์ไฟฟ้า มาตรการส่งเสริมแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้า พร้อมทั้งสนับสนุนการทดสอบมาตรฐานกับหน่วยตรวจหรือศูนย์ทดสอบภายในประเทศและจะมีการออกกฎระเบียบแนวทางการนโยบายมาตรการด้านแบตเตอรี่ที่ใช้แล้ว เป็นต้น

๙) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๗ การส่งเสริมเทคโนโลยีระบบกักเก็บพลังงาน

มีแนวโน้มในการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับปานกลาง มีความคืบหน้า คือ กิจกรรมที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) ได้จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมเทคโนโลยีระบบการกักเก็บพลังงานแล้ว และคณะกรรมการฯ ดังกล่าวได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ (ครั้งที่ ๑) เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยได้เห็นชอบกรอบแนวทางการส่งเสริม ประกอบด้วย ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) การส่งเสริมการใช้ (๒) การส่งเสริมการผลิต (๓) การพัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ (๔) การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาและสร้างบุคลากร และให้จัดทำรายละเอียดเป้าหมายการส่งเสริมเทคโนโลยีระบบกักเก็บพลังงาน เพื่อเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาต่อไป เมื่อได้เป้าหมายที่ชัดเจนแล้วจึงดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการต่อไป ปัจจุบันมีจำนวนโครงการภายใต้ ERC Sandbox ที่กรรมการกำกับกิจการพลังงานเห็นชอบแผนปฏิบัติการ (Action Plan) โดยอยู่ระหว่างการรอลงนามในหนังสือยืนยันทั้งสิ้น ๑๒ โครงการ เป็นโครงการประเภท Battery Storage system จำนวน ๓ โครงการ นอกจากนี้ การส่งเสริมเทคโนโลยีระบบกักเก็บพลังงานได้ดำเนินการควบคู่ไปกับการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าภายใต้คณะกรรมการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและแบตเตอรี่เพื่อรองรับยานยนต์ไฟฟ้าที่อยู่ระหว่างการเสนอแนวทางการส่งเสริมด้านการจัดหาและการใช้ระบบ ESS

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด

๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูปองค์กรด้านพลังงาน

กิจกรรมที่ ๑ การปรับโครงสร้างตั้งกองบริหารสัญญาระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต (Production Sharing Contract : PSC) (๑) ควรริเริ่มการจัดตั้งหน่วยงาน ให้สามารถทำหน้าที่ แทนกองบริหารสัญญา PSC เพื่อทำหน้าที่ในบริหารงานได้อย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปสู่การกำกับดูแลในชั้นปลายน้ำ เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการบริหารจัดการสัญญาทั้งสามรูปแบบ (สัมปทาน แบ่งปันผลผลิต จ้างบริการ) และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้เพิ่มมากขึ้น โดยเป็นหน่วยงานที่สามารถทำการจัดซื้อ จัดจ้าง ในสัญญาที่มีมูลค่าสูงได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น มีกฎ ระเบียบ ที่เอื้อต่อการดำเนินงานตลอดจนเป็นหน่วยงานที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและตรวจสอบได้ (๒) หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามข้อ (๑) ควรเป็นหน่วยงานที่สามารถคัดเลือกหน่วยงานอื่น หรือทำการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อเข้าไปดำเนินงานภายใต้หลักการร่วมลงทุนของรัฐ (State Participation) หรือเป็นหน่วยงานนำร่องในการทดสอบการดำเนินงานในหลักการร่วมลงทุน และเป็นหน่วยงานที่จะเข้าร่วมการบริหารจัดการพื้นที่อ่างสีหิโหลทวิปทัชซ้อน ไทย กัมพูชา ตลอดจนพัฒนาไปสู่การบริหารจัดการภายใต้ระบบจ้างบริการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ (๓) สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจการปิโตรเลียมของประเทศ

กิจกรรมที่ ๒ สร้างกติกา (Code of Conduct) เพื่อกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยนโยบาย-กำกับ-ปฏิบัติ กระทรวงพลังงานต้องกำหนด KPI เพื่อติดตามทางการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยนโยบาย หน่วยกำกับและหน่วยปฏิบัติของกระทรวงพลังงานเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านพลังงานมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการพิจารณาโครงสร้าง บทบาท อำนาจ และภารกิจการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อสร้างความชัดเจน และลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมที่ ๓ ปรับลดระยะเวลาการอนุมัติ/อนุญาตกระทรวงพลังงาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรร่วมหารือดังนี้(๑) การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำ SEA EIA EHIA ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ (๒) การจัดตั้งหน่วยงานอิสระเพื่อให้เกิดการยอมรับในทุกภาคส่วนเกี่ยวกับการจัดทำ SEA EIA EHIA

๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ปฏิรูปการสร้างธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน

กิจกรรมที่ ๑ ปฏิรูปให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐอย่างเป็นทางการในรูปคณะที่ปรึกษาหรือแต่งตั้งคณะกรรมการของภาคประชาสังคม และกิจกรรมที่ ๔ ส่งเสริมและสร้างระบบธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกองค์กรกระทรวงพลังงาน

ควรดำเนินการ ดังนี้ (๑) ควรประชาสัมพันธ์การคัดเลือกและคุณสมบัติเกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการภาคประชาสังคมให้ประชาชนทั่วไปปรับทราบเพิ่มเติม (๒) ควรทบทวนหลักเกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครคณะกรรมการภาคประชาสังคมเพิ่มเติม

๓) ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิงชีวมวลไม้โตเร็ว

สำหรับโรงไฟฟ้าชีวมวล (๑) ควรเร่งรัดคณะทำงานจัดทำแนวทางสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่เกษตรกรด้วยโรงไฟฟ้าชุมชนชีวมวล จัดทำข้อมูลกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการปลูกไม้โตเร็วให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และควรกำหนดแผนงาน (Action Plan) ให้ชัดเจน (๒) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก (พพ. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันการเงิน และโรงไฟฟ้า) ควรเร่งรัดจัดทำมาตรฐานและราคากลางของเชื้อเพลิงชีวมวลไม้โตเร็วให้แล้วเสร็จและใช้เป็นมาตรฐานกลาง (๓) รัฐบาลควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบสัญญาซื้อขายไฟฟ้า เพื่อให้สอดคล้องตามแผนปฏิรูปประเทศที่กำหนด ให้มีการออกมาตรการและระเบียบเพื่อสนับสนุนให้โรงไฟฟ้าแบบ Non-Firm เปลี่ยนไปจ่ายไฟฟ้าแบบ Firm (กิจกรรมที่ ๗) เพื่อที่สำนักงาน กพพ. จะได้เร่งรัดจัดทำระเบียบการเปลี่ยนรูปแบบสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแบบ Non-firm มาเป็นแบบ Firm อย่างไรก็ตาม หากรัฐบาลมีความกังวลเกี่ยวกับศักยภาพเชื้อเพลิงภายในชุมชน ก็ควรขับเคลื่อนในเบื้องต้นโดยควรนำร่องเปลี่ยนแปลงจากสัญญาแบบ Non-firm เป็น Semi - Firm (๔) พพ. ควรพิจารณาดำเนินการควบคู่ไปกับโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนฯ ดังนี้ (๑) กำหนดพื้นที่เป้าหมาย (Zoning) สำหรับปลูกไม้โตเร็ว และพืชพลังงานอื่น ๆ (๒) ควรพิจารณาให้โรงไฟฟ้าเดิมที่มีความให้มีสิทธิ์ขอเปลี่ยนมาเป็นโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากได้ (๓) ควรพิจารณากำหนดให้ค่า FIT Premium สำหรับโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนที่มีการสนับสนุนรับซื้อเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากเกษตรกรมาเป็นเชื้อเพลิงด้วย เพราะถือเป็นการช่วยลดการเผาทำลายที่ก่อให้เกิดมลพิษ ทางอากาศ อันเป็นการช่วยลดภาวะของ PM ๒.๕ ด้วย โดยการแบ่งเป็นพื้นที่รายภาค (๔) กรณีการกำหนดเกี่ยวกับสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต้องไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ครัวเรือน) ควรใช้เกณฑ์ของพื้นที่ที่มีศักยภาพของวัตถุดิบที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้าเป็นหลัก

๔) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๐ แนวทางส่งเสริมและจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า (๑) กระทรวงมหาดไทยควรกระจายอำนาจในการบริหารจัดการขยะให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อความคล่องตัวและรวดเร็ว และควรจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มพื้นที่เร่งด่วนที่มีศักยภาพในการนำขยะเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้าให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม (๒) กระทรวงพลังงานควรเร่งประสานกับสำนักงาน กกพ. เพื่อกำหนดขั้นตอน หลักเกณฑ์/เงื่อนไข และอัตราการรับซื้อไฟฟ้า จากขยะให้ชัดเจน (๓) ควรกำหนดอัตราค่ากำจัดขยะให้ชัดเจน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๑ ออกระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมกิจการโซลาร์รูฟเสรี (๑) สำนักงาน กกพ. ควรเร่งรัดดำเนินการเสนอเรื่องการส่งเสริมการติดตั้งโซลาร์รูฟอย่างเสรีต่อคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติ (กบง.) เพื่อให้มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน และสามารถดำเนินการออกระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไปได้ รวมทั้งประสานและสนับสนุนให้หน่วยงานขออนุญาตดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านพลังงานอย่างเป็นทางการต่อไป (๒) ควรให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการศึกษาปรับปรุงและแก้ไขระเบียบต่าง ๆ ให้สามารถเอื้ออำนวยต่อการซื้อขาย ระหว่างเอกชนด้วยกัน (Third Party Access: TPA) และเพื่อให้ประชาชนที่ติดตั้งโซลาร์รูฟเสรี สามารถนำไฟฟ้าส่วนที่เหลือมาขายให้กับผู้รับซื้อที่เป็นเอกชนด้วยกันได้ (๓) ควรเร่งรัดการดำเนินการ ERC Sandbox ที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งผลการศึกษาจาก ERC Sandbox ดังกล่าว จะเป็นส่วนประกอบสำคัญ ในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับการสนับสนุนการติดตั้งโซลาร์รูฟเสรีต่อไป (๔) กระทรวงพลังงาน ควรเร่งรัดทบทวนตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง ในประเด็นที่ว่า **“ปัจจุบันหน่วยงานสามารถดำเนินการได้โดยไม่มีข้อจำกัดของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง”** ให้มีข้อยุติที่ชัดเจน และหากได้ข้อยุติอย่างไรควรประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนได้รับทราบ

๖) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๒ ปฏิรูปพลังงานภาคขนส่ง ระยะ ๒๐ ปี (๑) สำหรับกรอบแผนพลังงานชาติ (National Energy Plan) โดยกำหนดเป้าหมายมุ่งสู่พลังงานสะอาด และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ภายในปี ๒๕๘๐ เห็นว่า ในกรณีที่มีการตั้งเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ควรกำหนดสัดส่วนการใช้ระบบการขนส่งแต่ละประเภทเพื่อกำหนดชนิดเชื้อเพลิง เพื่อให้มีการกำหนดค่าเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานได้เป็นรูปธรรมควรเร่งพัฒนาให้แผนงานสำเร็จโดยเร็ว เพื่อให้การปฏิรูปบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ (๒) การดำเนินงานยังขาดการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกระทรวงคมนาคม ส่งผลให้การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานไม่มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การกำหนด

รูปแบบการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ กับการกำหนดชนิดเชื้อเพลิงและการจัดหาเชื้อเพลิง ที่อยู่ภายใต้ภารกิจของหน่วยงานอื่น ๆ ส่งผลให้ขาดเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน

๓) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๔ การใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code: BEC) (๑) กระทรวงมหาดไทย โดยคณะกรรมการควบคุมอาคารควรเร่งรัดพิจารณาให้ความเห็นชอบกฎกระทรวงฯ โดยเร็ว เพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติสามารถบังคับใช้ได้จริง ปัจจุบัน แม้กฎกระทรวงฯ มีผลบังคับใช้แล้วเมื่อ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๔ แต่ไม่สามารถบังคับใช้ได้จริง (เนื่องจากคณะกรรมการควบคุมอาคารยังไม่พิจารณาให้ความเห็นชอบ) ซึ่งหากคณะกรรมการควบคุมอาคารมีความกังวลในประเด็นใด เช่น บทลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารไม่เหมาะสมกับ BEC หรือ ประเด็นเกี่ยวกับมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงานตามหมวดที่ ๒ ของกฎกระทรวง เป็นต้น ก็สามารถทำเป็นข้อสังเกตเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาต่อไปได้ (๒) กระทรวงมหาดไทย ควรอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐) ที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วยอีกหนึ่งกระทรวง ประกอบมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น ในการยึดโยงการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร เพื่อดำเนินการออกเป็นประกาศกระทรวงเพื่อรองรับกฎกระทรวง BEC และเห็นว่าบทลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีความรุนแรง ไม่เหมาะสมกับการบังคับใช้กับการอนุรักษ์พลังงาน ดังนั้น มท. ควรออกประกาศ/มีหนังสือเวียนไปยังหน่วยงานท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อออกเป็นข้อเทศบัญญัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อกำหนดบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่อง BEC โดยเฉพาะให้มีความเหมาะสมตามเจตจำนงของกฎกระทรวง BEC

๔) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๖ การส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย คณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งดำเนินการตามกรอบแนวทางการส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนในประเทศไทย และแผนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้า เช่น ด้านมาตรการทางภาษีด้านการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านมาตรการส่งเสริมแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้า ด้านการศึกษาและวิจัย เป็นต้น

๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๗ การส่งเสริมเทคโนโลยีระบบกักเก็บพลังงาน (๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สนพ.) ควรเร่งรัดจัดทำแผนการปฏิบัติงาน (Action Plan) ตามกรอบแนวทางการส่งเสริมทั้ง ๔ ด้าน ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมเทคโนโลยีระบบกักเก็บพลังงานพิจารณาตามขั้นตอนโดยเร็วต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการส่งเสริมระบบกักเก็บพลังงานในระดับอุตสาหกรรมภายในประเทศ (๒) ควรเร่งรัดโครงการ ERC Sandbox ที่เกี่ยวข้องกับ ESS

และ สนพ. ควรต้องติดตามสถานะของโครงการดังกล่าวกับสำนักงาน กกพ. อย่างใกล้ชิดว่าการดำเนินงานของบริษัทเอกชนที่รับผิดชอบโครงการฯ จะประสบความสำเร็จหรือไม่ และมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข/หาแนวทางที่เป็นไปได้ต่อไป (๓) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ควรกำหนดกรอบเวลาในการจัดทำแผนให้ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและการเติบโตของเมืองที่ทำให้ใช้ชีวิตแบบสังคมเมืองมากขึ้น ปัจจัยดังกล่าวนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค ภาคพลังงานของไทยต้องปรับตัวในการดำเนินการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงต้องเตรียมความพร้อมระบบพลังงานของประเทศ โดยเริ่มตั้งแต่ปฏิรูปวิธีการทำการจัดทำแผนบริหารจัดการพลังงานของประเทศ ปรับปรุงวิธีการจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ (Power Development Plan: PDP) ที่ต้องนำปัจจัยด้านการพัฒนาเทคโนโลยี การสนับสนุนพลังงานทดแทน การอนุรักษ์พลังงาน และแนวทางการพัฒนาโครงสร้างกิจการไฟฟ้าในอนาคต มาร่วมพิจารณาตั้งแต่การจัดทำแผน เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานระบบไฟฟ้าของประเทศอย่างเต็มประสิทธิภาพ

การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ควรมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่เป้าหมายระยะสั้นก่อนคือ การปรับปรุงการบริหารจัดการพลังงาน ส่งเสริมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานและกำหนดทิศทางการพัฒนาและการลงทุนเทคโนโลยีใหม่ของประเทศ การสร้างศูนย์อนุมัติอนุญาตเบ็ดเสร็จ One-Stop-Service โรงไฟฟ้าที่แท้จริง สร้างศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ ศึกษาแนวทางปรับโครงสร้างบริหารกิจการไฟฟ้า และศึกษาโอกาสพัฒนาเป็น Regional LNG Trading Hub เป็นต้น

ความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป ควรพัฒนาฐานระบบการติดตาม eMENSCR ให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลให้มีความเสถียรและสามารถเข้าถึงสืบค้นข้อมูลได้ง่ายขึ้น

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕ การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ควรมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่เป้าหมายระยะสั้นก่อน เช่น การดำเนินการเกี่ยวกับการใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO)

สำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ประเด็น Big Rock) อาจมีหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน อาทิ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กรมบัญชีกลาง และสำนักงานประมาณ ซึ่งมีโอกาสที่จะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ได้ตามแผนฯ หากทั้ง ๓ หน่วยงานประสานร่วมมือกันเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานของธุรกิจบริษัทจัดการพลังงานให้มีความชัดเจนอย่างจริงจัง ทุกหน่วยงานต้องถือว่าภารกิจดังกล่าวเป็นหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการร่วมกัน และที่สำคัญต้องคำนึงถึงเป้าหมายย่อยที่แต่ละหน่วยงานต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามแผนฯ

โดยต้องคำนึงถึงสถานการณ์และแนวโน้มด้านพลังงานในอนาคตมาประกอบการกำหนดการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) เช่น ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด -19 ทำให้ห่วงโซ่การค้าเงินธุรกิจได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความต้องการใช้พลังงานและการเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศหยุดชะงัก เป็นต้น

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้านพลังงาน มี ๕ กิจกรรมปฏิรูปประเทศ ได้แก่ กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๑ ศูนย์อนุมัติเบ็ดเสร็จ One Stop Service ด้านกิจการไฟฟ้าที่แท้จริง กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๒ การพัฒนาศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๓ การใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๔ การพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ ๔ เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสร้างฐานทางเศรษฐกิจใหม่ (New S-Curve) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๕ ปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและธุรกิจก๊าซธรรมชาติเพื่อเพิ่มการแข่งขัน ทั้งนี้ การกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศมีความเหมาะสมแล้ว และคาดว่าจะสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ภายในปี ๒๕๖๕ คือ ยกกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านพลังงานของประเทศได้

ความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษตามแผนปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน (ฉบับเดิม) ที่น่าสนใจและมีผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่โดยตรง ดังนี้

ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๒ ปฏิรูปโครงสร้างการใช้พลังงานภาคขนส่งระยะ ๒๐ ปี โดยกำหนดกรอบแผนพลังงานชาติ (National Energy Plan) นั้น เป็นการนำแผนพลังงานต่าง ๆ ทั้ง ๕ แผน ซึ่งประกอบด้วย แผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า (PDP) แผนพัฒนาพลังงานทดแทน (AEDP)

แผนอนุรักษ์พลังงาน (EEP) แผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ (Gas Plan) และแผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง (Oil Plan) ที่มีอยู่มารวมกันไว้ภายใต้แผนเดียว โดยกำหนดเป้าหมายมุ่งสู่พลังงานสะอาด และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ภายในปี ๒๕๘๐ มีทิศทางนโยบาย (Policy Direction) ๕ ด้าน ได้แก่

(๑) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงาน

(๒) ลงทุนพลังงานสีเขียว

(๓) ดำเนินนโยบาย 4D1E เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคพลังงาน

(๔) เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน และ

(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการเปลี่ยนผ่านด้านเทคโนโลยี

ครอบคลุมการขับเคลื่อนพลังงานทั้งด้านไฟฟ้า ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันเชื้อเพลิง พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดเพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติพิจารณาการดำเนินงานต่อไป รอผลการจัดทำแผนพลังงานชาติ และจะมีการจัดทำ Oil plan ต่อไป

ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๖ การส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย ถือเป็น การปฏิรูปด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้ประเทศไทยมีทิศทางและแนวทางการดำเนินการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า และสามารถส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าอย่างเป็นรูปธรรม เหมาะสม และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดตลอดจนสามารถวางแผนด้านพลังงานเพื่อรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพการดำเนินการที่ผ่านมากคณะกรรมการยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติได้พิจารณาแนวทางการส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนในประเทศไทย และกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กำหนดกฎหมาย นโยบาย มาตรการสนับสนุนและระบบภาษีที่เหมาะสม / การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ปรับปรุงโครงข่ายไฟฟ้า สร้างสถานีอัดประจุไฟฟ้า / การพัฒนาเทคโนโลยี และการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ยานยนต์ไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไฟฟ้า เช่น แบตเตอรี่ ระบบบริหารจัดการพลังงานของรถ ECU มอเตอร์ เป็นต้น

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน

๒.๑๑) สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม จำนวน ๔ ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๒๒
โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป มีการติดตาม
โครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศในห้วงเวลา มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๔
สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ ด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง

๑.๑) การปลูก/ปลุกจิตสำนึก มีกิจกรรมเป้าหมายสำคัญ ดังนี้

(๑) สร้างความตระหนักรู้ (ให้ความรู้) สถานการณ์ ผลกระทบการทุจริต (๒) เปลี่ยนค่านิยมเห็นแก่ตัว
(ยึดประโยชน์ส่วนตน) กลับมามองประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก ใช้มาตรการทางสังคม (Social
sanction) กดดัน (๓) จุดประกายความกล้าแสดงจุดยืนต่อต้านการทุจริตทุกพื้นที่โดยประชาชน

๑.๒) ส่งเสริมการมีส่วนร่วม มีกิจกรรมเป้าหมายสำคัญ ดังนี้ (๑) สร้าง
และขยายเครือข่าย ทำหน้าที่เฝ้าระวัง/แจ้งข้อมูลอย่างเป็นรูปธรรม (๒) รัฐต้องส่งเสริม/ยกระดับ และ
ปรับวิธีและมาตรการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องปราม

ด้านการป้องปราม (๑) เสริมสร้างหน่วยงานตรวจสอบภายในให้เป็น
กลไกอิสระและมีความเป็นมืออาชีพในการเฝ้าระวังการทุจริตในหน่วยงานมีกิจกรรมเป้าหมายสำคัญ
ดังนี้ (๑) ทุกหน่วยงานของรัฐต้องพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพอยู่
เสมอ และถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญซึ่งหัวหน้าส่วนราชการต้องกำกับดูแลด้วยตนเอง

ด้านการป้องปราม (๒) ผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสาร สาธารณะภายใน ๒ ปีที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่ต้องร้องขอ (ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๕๙ มาตรา ๒๕๓) มีกิจกรรมเป้าหมายสำคัญ ดังนี้ (๑) เร่งรัดให้มีดิจิทัลแพลตฟอร์ม เพื่อทำหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะ เปิดเผยข้อมูลการร้องเรียน ความพึงพอใจ และความโปร่งใสของการให้บริการของหน่วยงานรัฐให้ประชาชนสามารถสะท้อนความเห็นเกี่ยวกับบริการที่ได้รับจากหน่วยงานรัฐด้วยการรวบรวมเรื่องร้องเรียนของประชาชนจากเครื่องมือการป้องกันทุจริตที่มีอยู่ เช่น โครงการ Citizen Feedback และนำมาเปิดเผยเพื่อให้มีการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ (๒) ปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้มีหลักการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ภาคประชาชนร้องขอในทุกกรณี เอกสารใดที่เป็นความลับของทางราชการ และความลับส่วนบุคคลให้ระบุไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน โดยกำหนดเวลาในการให้ข้อมูลกับประชาชนไว้ด้วย (๓) กำหนดให้ข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของ หน่วยงานของรัฐที่ถูกเปิดเผยให้อ้างอิงหลักการเปิดเผยตามแนวทางเดียวกับของภาคีสมาชิกความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Partnership : OGP) เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสให้อำนาจภาคประชาชนต่อต้านการทุจริต และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของภาครัฐและฝ่ายต่าง ๆ และการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐดังกล่าว จะต้องเปิดเผยในรูปแบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อให้สามารถสืบค้นและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้

ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพมีกิจกรรมเป้าหมายสำคัญ ดังนี้ (๑) พัฒนาระบบสัญญาคุณธรรม (Integrity and Transparency) ให้มีประสิทธิภาพ (๒) เสริมสร้างจิตสำนึกของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ตระหนักและร่วมมือกับภาคเอกชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (๓) ให้ภาคเอกชน ประชาชน และภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Integrity and Transparency Assessment – ITA) ของหน่วยงานของรัฐอย่างกว้างขวาง (๔) โครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐโครงการใดที่อยู่ในความสนใจของประชาชนหรืออาจเกิดความไม่โปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในโครงการขนาดใหญ่ให้นำหลักการของข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) มาบังคับใช้ (๕) ระบบความโปร่งใสในงานก่อสร้าง (Construction Sector Transparency Initiative – CoST) ที่ปราศจากการทุจริตมาใช้ตรวจสอบงานก่อสร้างภาครัฐ โดยจัดให้มีการเปิดเผยรายละเอียดมาตรฐานการก่อสร้างตามคุณลักษณะของโครงการที่คล้ายคลึงและเทียบเคียงกันได้ เพื่อให้สามารถติดตามมาตรฐานการก่อสร้างโครงการที่ดำเนินการอยู่เป็นประจำโดยให้การก่อสร้างถนนที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๓) ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ด้านการปราบปราม

ด้านการปราบปราม (๑) ให้มีการผนึกพลังความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และหน่วยงานตรวจสอบของรัฐในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบมีกิจกรรมเป้าหมายสำคัญ ดังนี้ (๑) ลดการกระทำผิดวินัยด้วยการเฝ้าระวังจากทุกภาคส่วน และมีกลไกรองรับการร่วมตัวของภาคประชาชน (๒) ดำเนินมาตรการทางแพ่งและทางปกครองเท่าที่อาจจำเป็นเพื่อรักษาไว้ซึ่งความครบถ้วนสมบูรณ์ของสมุดบัญชีบันทึก รายงานการเงินหรือเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายจ่ายและรายรับของรัฐ

ด้านการปราบปราม (๒) ยกกระตือรือร้นการดำเนินคดีอาญาควบคู่กับมาตรการพิเศษมีกิจกรรมเป้าหมายสำคัญ ดังนี้ (๑) บูรณาการประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายให้รวดเร็วเป็นธรรม (๒) บังคับใช้ทุกมาตรการพิเศษ (ด้านภาษี การฟอกเงิน การยึดทรัพย์ ผู้ร้ายข้ามแดน ฯลฯ

๔) ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการ

ระดับนโยบาย มีกิจกรรมเป้าหมายสำคัญ ดังนี้ (๑) กำหนดองค์กรพิเศษ (Clearing house) มีหน้าที่อำนวยความสะดวก สิ่งการเป็นศูนย์กลางข้อมูล (Data Center) และบูรณาการทุกกลไกการปฏิบัติ (๒) กำหนดกลไกการขับเคลื่อนของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ให้ทำหน้าที่แปลงนโยบาย ข้อสั่งการสู่การปฏิบัติ ควบคุมติดตาม ประเมินผลจากหน่วยงานในกำกับอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

๑) กิจกรรมปฏิรูปของหน่วยงานภาครัฐ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) และการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ในขณะเดียวกัน ควรพิจารณาจุดอ่อนและอุปสรรคของการประเมินหน่วยงานภาครัฐ ระบุให้เห็นถึงผลกระทบที่มีต่อการสร้างความมีคุณธรรม ความโปร่งใสภาครัฐ

๒) ศูนย์กลางข้อมูล (Clearing house) ทำหน้าที่ประสานและเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจากกรณีศึกษาของต่างประเทศที่มีเครือข่ายประชาชนสามารถต่อต้านการทุจริตได้เป็นผลสำเร็จ โดยเฉพาะการทุจริตในระดับผู้นำของประเทศ และพัฒนาศูนย์กลางดังกล่าวให้สามารถรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน จัดกลุ่มและประเภทเรื่องร้องเรียนตามแต่ละหน่วยงานที่อาจ

มีการร้องเรียนจากประชาชนเป็นจำนวนมาก เพื่อการเฝ้าระวังการทุจริตได้อย่างมีระบบ ทำให้มีผลกระทบต่อสังคม โดยสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. ต้องจัดให้มีกลไกในการขับเคลื่อนเพื่อการปฏิรูปประเทศกับหน่วยงานต่าง ๆ

๓) การคุ้มครองพยานการแจ้งเบาะแสการทุจริต ที่ยังมีได้มีการออกกฎหมายคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยอย่างชัดเจน ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการทำงาน และการดำเนินชีวิตประจำวันในสังคมซึ่งพยานไม่ทราบว่าควรดำเนินการขับเคลื่อนในลักษณะใด และระยะเวลาของการดำเนินการในกระบวนการตรวจสอบการทุจริตที่ยังไม่แน่ชัดว่าจะแล้วเสร็จในระยะใด ในขณะที่ภาครัฐอาจมีมาตรการคุ้มครองเฉพาะพยานในคดีความ ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ควรพิจารณาดำเนินการในเรื่องความร่วมมือของหน่วยงาน วิเคราะห์ผลเสียของการดำเนินงาน และกระบวนการสืบสวนสอบสวน

๔) การบูรณาการฐานข้อมูลและการลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ
การให้อำนาจเจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจ ที่มีผลต่อการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการประชาชน ทำให้มีการจ่ายสินบนทั้งในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ จนถึงระดับนโยบาย แนวทางแก้ปัญหา (๑) การกำหนดกฎระเบียบการให้บริการที่ชัดเจน ไม่ให้เจ้าหน้าที่ได้ใช้ดุลพินิจหรือให้ใช้น้อยที่สุด (๒) เร่งดำเนินการให้บริการประชาชนผ่านระบบเทคโนโลยี ให้ประชาชนรับบริการผ่านระบบอัตโนมัติที่สามารถตรวจสอบการให้บริการได้ และป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่รัฐได้พบกับผู้รับบริการ (๓) เร่งดำเนินการโครงการดิจิทัลแพลตฟอร์ม ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลโดยเร็ว

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock)

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต เร่งกำหนดแนวทางการดำเนินการโครงการกิจกรรม การประสานความร่วมมือที่จำเป็นจากหน่วยงานภาครัฐระดับต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น การคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแสอย่างเป็นระบบ การมีกฎหมายป้องกันการฟ้องปิดปากฯ ตลอดจนการให้ความปลอดภัยต่อเครือข่ายเฝ้าระวังการรักษาความลับของบุคคล กิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกำหนดไว้ในแผนปฏิรูปเดิม และมีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง มีหน่วยงานองค์กรในระดับท้องถิ่นที่บูรณาการการทำงานร่วมกัน สถาบัน พอช. ต้องประสานความร่วมมือและหาแนวทางที่ปฏิบัติร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงาน

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและพัฒนาระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ (๑) การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนผ่านการผลักดันการออกกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารโดยไม่ต้องร้องขอ และหน่วยงานภาครัฐต้องเปิดเผยข้อมูลในครอบครองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม เว้นแต่ข้อมูลที่เป็นความลับหรือกระทบต่อความมั่นคง เพื่อให้ประชาชนในวงกว้างสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้โดยสะดวก (๒) การพัฒนาช่องทางการแจ้งเบาะแสและข้อมูลเชิงลึกในรูปแบบที่หลากหลาย และมีระบบปกปิดตัวตนที่มีประสิทธิภาพและการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสอย่างครบวงจร ให้ผู้แจ้งเบาะแสสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก มีความเชื่อมั่นในเรื่องการเก็บรักษาความลับ และความปลอดภัย ตลอดจนการจัดทำระบบแจ้งผลการติดตามให้กับผู้ร้องเรียนหรือผู้แจ้งเบาะแสได้รับทราบ (๓) การแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานของรัฐและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐฟ้องร้องดำเนินคดีกับบุคคลที่แสดงความเห็นหรือเปิดโปงเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ (กฎหมายป้องกันการฟ้องปิดปาก (Anti-SLAPP Law)) ที่ครอบคลุมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักข่าว และสื่อมวลชน เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ก่อนว่าบุคคลผู้นั้นกระทำโดยไม่บริสุทธิ์ โดยกรณีนี้ต้องไม่ตัดสินหากเป็นเรื่องส่วนตัวโดยแท้ เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมเป็นหูเป็นตา ไม่ให้ใครฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยบุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการปกป้องมิให้ถูกคุกคามหรือกลายเป็นจำเลยเสียเอง

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติในการดำเนินคดีทุจริต ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้มีความรวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติในการดำเนินคดีทุจริตทั้งภาครัฐและเอกชน จึงจำเป็นต้องเร่งดำเนินการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ โดยการส่งเสริมให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม สนับสนุนให้มีการใช้มาตรการลงโทษทางสังคม (Social Sanction) ปลุกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม และบังคับใช้กฎหมายปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และยึดมั่นในคุณธรรม ตลอดจนเร่งรัดการปรับปรุงกระบวนการและกลไกในการดำเนินคดีทุจริตของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ในกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ ให้ความสำคัญกับการแก้ไ้การประพฤติมิชอบที่มักมีการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ตลอดจนการสนับสนุนให้มีการเสริมสร้างจริยธรรมและการรักษามาตรฐานวินัยข้าราชการให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งต้องสนับสนุนให้มีความรับผิดชอบหากเกิดการทุจริตขึ้นในองค์กร ซึ่งจะส่งผล

ให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในการรับรู้และแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในสายตาของนักลงทุนและนักธุรกิจชาวต่างประเทศดีขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดความสนใจและตัดสินใจลงทุนในประเทศไทย และให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) มีการบริหารบุคคลภาครัฐในระบบคุณธรรมตามรัฐธรรมนูญบัญญัติ พร้อมทั้งให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมเกี่ยวกับการชดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวม มีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบการร่ำรวยผิดปกติ และยกระดับมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการชดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวมเป็นกฎหมาย และจัดทำเป็นมาตรฐานจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ การนำการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริตมาใช้ในการริเริ่มและดำเนินโครงการที่มีวงเงินสูง (ตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท หรือ ๑,๐๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป) หรือโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้างต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง (ตามเกณฑ์ที่กำหนด) ต่อสำนักงบประมาณ

ความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ควรจัดทำข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถรายงานความคืบหน้าในระบบ ให้มีความสอดคล้องกับแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายย่อยของขั้นตอนและวิธีการตามกิจกรรม Big Rock และระยะเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จของเป้าหมายย่อยไว้อย่างชัดเจน

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ โอกาสสำเร็จค่อนข้างต่ำ การกำหนดประเด็นปฏิรูปการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรดำเนินการต่อเนื่องจากโครงการที่ดำเนินการมาแล้วอย่างต่อเนื่อง การกำหนดแนวทางปฏิบัติตาม Big Rock ใหม่ด้วยการกำหนดตัวชี้วัดที่ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย จึงเป็นการดำเนินการที่แม้จะไม่สูญเปล่า แต่ไม่มีประสิทธิภาพมากพอเมื่อเปรียบเทียบกับ การนำงบประมาณไปขับเคลื่อนและผลักดันโครงการที่ดำเนินการอยู่แล้วที่รู้ปัญหา

และมีแนวทางการแก้ปัญหา มีการเตรียมการต่อยอดการทำงานระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการ

นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ปลู่ฝึ้งวิธีคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม โดยต้องมุ่งพัฒนาศักยภาพเครือข่ายภาคประชาสังคมในการต่อต้านการทุจริตให้มีความเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ ที่มีลักษณะเป็นการพัฒนาพฤติกรรม การกำหนดตัวชี้วัดด้วยการกำหนดให้มีการอบรม มีจำนวนเครือข่าย จำนวนตำบล มีคู่มือทำงาน เป็นการกำหนดตัวชี้วัดที่หน่วยงานรับผิดชอบปฏิบัติได้แน่นอน แต่ไม่เกิดความสำเร็จที่จะนำไปเป็นแนวทางการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติ ไม่เกิดความสำเร็จต่อเป้าหมายของประเทศศันนั้หมายถึงการทุจริตคอร์รัปชันไม่ลดลง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตยังมีข้อจำกัดอยู่เหมือนเดิม

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๒ โอกาสสำเร็จค่อนข้างต่ำ แผนปฏิรูปนี้มีนัยสำคัญที่การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการออกกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่ประชาชนและหลายภาคส่วนให้ความสนใจ ซึ่งเป็นนิมิตหมายที่ดี หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนและต้องบริหารจัดการให้การออกกฎหมายอยู่ในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนดำเนินการ รวมทั้งแผนการพัฒนากฎหมายอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกัน

ในขณะนี้ทั้งการบังคับใช้กฎหมาย การพัฒนาช่องทางการแจ้งเบาะแส การแก้กฎหมายยังไม่มีแผนการดำเนินการที่ชัดเจน

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ โอกาสสำเร็จปานกลาง เป็นแผนปฏิรูปที่ดำเนินการโดยสำนักงาน ปปช. ที่สามารถขับเคลื่อนให้เกิดผลสำเร็จได้ แต่อย่างไรก็ตามรายละเอียดของภารกิจในแผนปฏิรูปนี้มีอยู่ในแผนปฏิรูปเดิม ซึ่งที่ผ่านมายังมีข้อจำกัดในการดำเนินการอยู่หลายประการ ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้หน่วยงานรับผิดชอบต้องให้ความสำคัญ และเร่งดำเนินการอย่างจริงจังในระยะเวลาที่มีอยู่

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๔ โอกาสสำเร็จปานกลางค่อนข้างต่ำ ในแผนปฏิรูปนี้ กำหนดกิจกรรมสำคัญๆ ไว้รวม ๔ กิจกรรม ซึ่งทั้ง ๔ กิจกรรมมีทั้งที่มีโอกาสสำเร็จตามตัวชี้วัด และไม่มีโอกาสสำเร็จตามตัวชี้วัด แต่ประเด็นสำคัญคือความสำเร็จที่สัมผัสกระทบกับประชาชน และการลดทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยนั้นยังไม่เห็นแนวโน้มความเป็นไปได้

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๕ โอกาสสำเร็จค่อนข้างต่ำ เป็นแผนปฏิรูปที่มีความสัมพันธ์กับข้าราชการการเมือง และข้าราชการระดับสูงโดยตรง ซึ่งมีความสำคัญที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องจนกว่าจะเกิดผลสำเร็จ แม้ว่าในระยะเวลาดำเนินการตามแผน Big Rock จะยังไม่เห็นผลก็ตาม แต่เป็นกิจกรรมปฏิรูปที่มีผลกับการปราบปรามการทุจริตคอร์ปชั่น มีผลกับประชาชนและประเทศชาติโดยตรง และเป็นกิจกรรมสำคัญสำหรับแผนยุทธศาสตร์ชาติ

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ มีบทสรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญตามแผนการปฏิรูปประเทศ ดังนี้

๑) การสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนมีคุณธรรม จริยธรรม และรังเกียจการทุจริตคอร์ปชั่นทุกรูปแบบ ด้วยการผลักดันหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาในระดับอนุบาล ถึงมัธยมศึกษา และหลักสูตรวัยใสใจสะอาดในระดับอุดมศึกษา ในระดับพื้นที่ทั้งโรงเรียน และมหาวิทยาลัย ยังมีได้ดำเนินการให้เป็นวิชาบังคับตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเป็นรายวิชาที่มีหน่วยกิต แต่โรงเรียน และมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการสอดแทรกในแต่ละรายวิชา เนื่องจากในทางปฏิบัติจะประสบปัญหาเรื่องเวลาเรียน ซึ่งหากเป็นวิชาบังคับอาจเป็นการเพิ่มเวลาเรียน ทำให้นักเรียนเลิกเรียนช้า และอาจเป็นภาระแก่ผู้ปกครอง ในขณะที่หลักสูตรวัยใสใจสะอาด มหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินการสอดแทรกรายวิชาธรรมาภิบาล (Good Governance) และการต่อต้านการทุจริต (Anticorruption) ซึ่งในระดับพื้นที่ควรมีคู่มือและกิจกรรมให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถและส่งผลงานเข้าประกวดจะให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ตามหลักสูตรได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การบังคับให้มีวิชาด้านทุจริตศึกษา และวัยใสใจสะอาด ตามรูปแบบที่ สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดดำเนินการได้ยาก และมีข้อจำกัด เนื่องจากจะต้องมีการดำเนินงานตามมาตรฐานหลักสูตรตามที่กระทรวงกำหนด การเรียนการสอนต้องปรับให้เป็นการเรียนการสอนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ปัจจุบันเป็นการสอนเพียงทฤษฎีของการต่อต้านการทุจริต เห็นควรให้มีการพิจารณาถอดบทเรียนและจัดทำข้อเสนอแนะไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒) กิจกรรมปฏิรูปของหน่วยงานภาครัฐ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) และการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ในขณะเดียวกัน ควรพิจารณาจุดอ่อนและอุปสรรคของการ

ประเมินหน่วยงานภาครัฐ และมีการกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ซึ่งการร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในมิติของภาพรวมการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ยังไม่เห็นภาพของการบูรณาการของหน่วยงาน

๓) ศูนย์กลางข้อมูล (Clearing house) ที่จะประสานและเชื่อมโยงจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจากกรณีศึกษาของต่างประเทศที่มีเครือข่ายประชาชนสามารถต่อต้านการทุจริตได้เป็นผลสำเร็จ โดยเฉพาะการทุจริตในระดับผู้นำของประเทศ และพัฒนาศูนย์กลางดังกล่าวให้สามารถรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน จัดกลุ่มและประเภทเรื่องร้องเรียนตามแต่ละหน่วยงานที่อาจมีการร้องเรียนจากประชาชนเป็นจำนวนมาก เพื่อการเฝ้าระวังการทุจริตได้อย่างมีระบบ ทำให้มีผลกระทบต่อสังคม โดยสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. จะมีกลไกในการขับเคลื่อนเพื่อการปฏิรูปประเทศกับหน่วยงานต่าง ๆ

๔) การคุ้มครองพยานการแจ้งเบาะแสการทุจริต ที่ยังมีได้มีการกฎหมายคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยอย่างชัดเจน ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการทำงาน และการดำเนินชีวิตประจำวันในสังคม สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. ควรพิจารณาดำเนินการ ในเรื่องความร่วมมือของหน่วยงาน วิเคราะห์ผลเสียของการดำเนินงาน และกระบวนการสืบสวนสอบสวน และควรมีมาตรการสร้างความน่าเชื่อถือไว้สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งการทำงานกับพยานจะมีผลต่อและผู้ปฏิบัติงาน

๕) การบูรณาการฐานข้อมูลและการลดการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่มีนัยสำคัญที่สำนักงาน ป.ป.ช. ควรสร้างความร่วมมือและพัฒนาศักยภาพของการทำงาน โดยเฉพาะการประสานและเชื่อมโยงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐผ่านเว็บไซต์ภาษีไปไหนของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ซึ่งปัญหาอุปสรรคส่วนหนึ่งเกิดจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งข้อมูลเดิม ทำให้หน่วยงานไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ ซึ่งการเชื่อมโยงฐานข้อมูลควรได้รับความร่วมมือและการบูรณาการจากหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแล (Regulator)

๖) ปัญหาของงบประมาณบูรณาการ ที่มีสัดส่วนสูงในกิจกรรมปฏิรูปในการปลูกจิตสำนึก การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) รวมทั้งโดยส่วนมากเป็นการอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ ควรบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้เกิดความโปร่งใส ลดการใช้ดุลพินิจ ตรวจสอบกับการใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ควรมีการจัดสัดส่วนในการจัดสรรงบประมาณที่มีทั้งการฝึกอบรม การปลูกจิตสำนึก และกิจกรรมอื่น และควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการรับการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวโดยเน้นการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบเชิงบวก

ที่สอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติมากกว่าการประเมินเพียงผลผลิต และสำนักงาน ป.ป.ช. ควรทำงานเชิงรุกในการตรวจสอบการทุจริตและต่อต้านการทุจริตมากขึ้น และวางกรอบการทำงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในส่วนการใช้งบประมาณของหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะการ ตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ เช่น โครงการข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact : IP) ของ กรมบัญชีกลาง ที่มีการส่งผู้สังเกตการณ์ในโครงการต่าง ๆ ซึ่งองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันประเทศไทย (ACT) ประสบปัญหาด้านงบประมาณ จึงควรสนับสนุนงบประมาณบูรณาการให้เกิดการผลักดันในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๗) การปราบปรามการทุจริต โดยเฉพาะการบริหารจัดการคดีควรให้มี กระบวนการไต่สวนที่มีความรวดเร็ว เด็ดขาด และเป็นธรรม ให้ประชาชนสามารถติดตามตรวจสอบคดี ได้ง่ายและอย่างต่อเนื่อง

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒.๑๒) สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับ เดิม จำนวน ๓ ประเด็นปฏิรูป จำนวน ๔ โครงการ และติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๔ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๘ โครงการ โดยสรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษาได้มีการติดตามเรื่อง/ประเด็นปฏิรูปที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูป ประเทศ จำนวน ๓ เรื่อง/ประเด็นปฏิรูป จากจำนวน ๗ เรื่อง/ประเด็นปฏิรูป ส่วนเรื่อง/ประเด็นปฏิรูป อีกจำนวน ๔ เรื่อง/ประเด็นปฏิรูป ได้ควมบรมไว้ในแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้านการศึกษา โดยได้เลือกติดตามภาพรวม

โดยเฉพาะโครงการสำคัญที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย รวมจำนวน ๑๒ โครงการ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑) กิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูประบบการศึกษา และการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และกฎหมายลำดับรอง พันธกิจที่ ๑.๑ การมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และมีการทบทวนจัดทำแก้ไขและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินการ : ผลการติดตามการดำเนินงานของโครงการปรับปรุงจัดทำและพัฒนามาตรฐานการศึกษา ให้สอดคล้องกับ การปฏิรูปประเทศ ล่าช้ากว่าการดำเนินงานตามแผน และยังไม่สำเร็จตามพันธกิจ ดังนั้น การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศที่ ๑ จึงมีโอกาสสำเร็จในระดับปานกลาง ด้วยเหตุที่ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ได้เข้าสู่กระบวนการเพื่อนำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาแล้ว

เหตุผล : เนื่องจากช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔ การดำเนินงานของโครงการฯ ยังอยู่ระหว่างการขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. เสนอเข้าสู่รัฐสภาเพื่อพิจารณา และเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ทั้งนี้ เป้าหมายการดำเนินโครงการ คือ ไตรมาส ๔ ปี ๒๕๖๓ “ประเทศไทยมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเป็นกลไกสำคัญต่อการบริหาร และจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยมีตัวชี้วัด คือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ได้รับการจัดทำ ปรับปรุง แก้ไข ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา มีผลบังคับใช้”

๒) กิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน พันธกิจที่ ๒.๑ การพัฒนาระบบการดูแล พัฒนา และจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนา ร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย

ผลการดำเนินการ : ผลการติดตามการดำเนินงานของโครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยยังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามแผน ดังนั้น การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศที่ ๒ มีโอกาสสำเร็จในระดับมาก

เหตุผล : เนื่องจากช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔ การดำเนินงานของโครงการฯ ยังอยู่ระหว่างการขับเคลื่อนตามโครงการ โดยได้มีการจัดประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจและคณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ จำนวน ๖ คณะ เพื่อพิจารณารอบภารกิจ และมีการพิจารณาทบทวน ร่างแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ซึ่งแผนดังกล่าวจะอยู่ภายใต้ความร่วมมือกับหน่วยงานหลัก เช่น กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กระทรวง

สาธารณสุข (สธ.) เป็นต้น โดยจะเป็นการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความเชื่อมโยงกับทุกกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในลักษณะของการบูรณาการ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานสำหรับหน่วยงานทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติงาน พร้อมกับลดความซ้ำซ้อน และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มีการปรับแก้ไขร่างแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้เสนอร่างแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๕ มิ.ย.๖๔

๓) กิจกรรมปฏิรูป/ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน และการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศที่ ๖ มีโอกาสสำเร็จในระดับปานกลาง

พันธกิจที่ ๖.๑ สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษา

ผลการดำเนินการ : ผลการติดตามการดำเนินงานของโครงการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนนิติบุคคล ล่าช้ากว่าการดำเนินงานตามแผน และยังไม่ตามพันธกิจ

เหตุผล : ผลสืบเนื่องสำคัญจากกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งเป็นกฎหมายหลักซึ่งกำหนดบทบาทบัญญัติเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษาไปยังสถานศึกษายังไม่มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับยังไม่สามารถดำเนินการเพื่อกำหนดรูปแบบและแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนนิติบุคคล โดยช่วงระหว่างเดือนมกราคม-เดือนมีนาคม ๒๕๖๔ สพฐ. ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ ได้มีการประชุมหารือร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาถึงรูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนนิติบุคคล โดยมีข้อสรุปให้มีการคัดเลือกโรงเรียนนำร่องเพื่อขับเคลื่อนรูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนนิติบุคคล ในเบื้องต้นกำหนดกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถานศึกษาในกำกับของรัฐจัดตั้งขึ้นทั้ง ๑๒ แห่งทั่วประเทศ โดยทดลองดำเนินการในรูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนนิติบุคคลที่เหมาะสมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน พร้อมกันนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เห็นชอบและลงนามเพื่อประกาศใช้กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจทางการศึกษาทั้งการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณการบริหารงานบุคคลและบริหาร

ทั่วไป รวมทั้งกฎ ก.ค.ศ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งโยกย้ายผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อปลดล็อก การดำเนินงานนำร่องดังกล่าว พร้อมกับมีการศึกษาวิจัย R&D ในเรื่องดังกล่าวควบคู่กัน โดยกำหนด มีระยะเวลาทดลองนำร่องกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ตั้งแต่ ๒ – ๕ ปี ต่อจากนั้น พร้อมขยายผลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พันธกิจที่ ๖.๒ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ผลการดำเนินการ : ผลการติดตามการดำเนินงานของโครงการ ขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ โดยมีผลการดำเนินงาน สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามพันธกิจ

เหตุผล : สพฐ. โดย สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้จัด ประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ประเด็นเกี่ยวกับร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษานำร่อง ซึ่งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นหนึ่งในประเด็นตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้สถานศึกษานำร่องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา และมีการประเมินเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายใน สถานศึกษาเป็นประจำทุกปี พร้อมกันนี้ สพฐ. เผยแพร่แนวปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่ การเลือกใช้หลักสูตร ตามมาตรา ๒๕ การวิเคราะห์และคัดเลือกสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เลือกใช้ การจัดทำหรือจัดหาสื่อการ เรียนรู้ โดยกำหนดให้อิสระแก่สถานศึกษานำร่องในการใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในการจัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่าสถานศึกษานำร่องสามารถดำเนินการตามมาตรา ๓๕ ได้อย่างอิสระและต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามมาตรา ๒๕ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง พื้นที่นวัตกรรมศึกษาการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา นอกจากนี้ ประธานกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (นายวิษณุ เครืองาม รอง นายกรัฐมนตรี) ได้ลงนามประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง ๘ จังหวัดประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดระยอง จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดสตูล เพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาระดับจังหวัด ให้บรรลุวัตถุประสงค์

กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่าง

มีนัยสำคัญ (Big Rock)

๑) กิจกรรมปฏิรูป (Big Rock) ที่ ๑ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย

ผลการดำเนินการ : ผลการติดตามการดำเนินงานของโครงการต่าง ๆ ดังนี้ (๑) โครงการขับเคลื่อนนโยบายการแก้ปัญหาเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาและเด็กออกกลางคัน ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาโดยอยู่ระหว่างการดำเนินโครงการตามกำหนดระยะเวลา (๒) โครงการประเมินศักยภาพของประชากรกลุ่มวัยแรงงาน (Adult Skills Survey) ในด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ (๓) โครงการระบบสารสนเทศเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา 3.0 (iSEE 3.0) ที่ครอบคลุมประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา

เหตุผล : มีการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้บริหารจัดการงบประมาณภายในงบประมาณ ๒๕๖๔ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งกระทรวงศึกษาธิการ และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ดังนั้น การดำเนินการตาม Big Rock ที่ ๑ จึงมีโอกาสสำเร็จในระดับปานกลาง

๒) กิจกรรมปฏิรูป (Big Rock) ที่ ๒ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

ผลการดำเนินการ : ผลการติดตามการดำเนินงานของโครงการพัฒนาและส่งเสริมการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อสร้างสมรรถนะการแข่งขันในศตวรรษที่ ๒๑ (PISA 2021) และโครงการดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยทั้ง ๓ โครงการอยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ แต่ล่าช้ากว่ากำหนดระยะเวลา

เหตุผล : ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้การดำเนินงานในบางกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้ตามเวลาที่กำหนด ดังนั้น การดำเนินการตาม Big Rock ที่ ๒ จึงมีโอกาสสำเร็จในระดับปานกลาง

๓) กิจกรรมปฏิรูป (Big Rock) ที่ ๓ การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน

ผลการดำเนินการ : ผลการติดตามการดำเนินงานในภาพรวมกิจกรรม Big Rock ที่ ๓ ยังอยู่ระหว่างการดำเนินงานตามกำหนดระยะเวลา

เหตุผล : เนื่องจากการดำเนินงานในภาพรวมกิจกรรม Big Rock ที่ ๓ ยังไม่พบโครงการสำคัญในระดับกระทรวงการอุดมศึกษา ในการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปดังกล่าว ดังนั้น การดำเนินการตาม Big Rock ที่ ๓ จึงมีโอกาสำเร็จในระดับปานกลาง

๔) กิจกรรมปฏิรูป (Big Rock) ที่ ๔ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน

ผลการดำเนินการ : ผลการติดตามการดำเนินงานของโครงการขยาย และยกระดับอาชีวศึกษาทวิภาคีสู่คุณภาพมาตรฐานโดยอยู่ระหว่างการดำเนินโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด

เหตุผล : เนื่องจากการดำเนินโครงการได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้การดำเนินงานในบางกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้ แต่ได้มีความคืบหน้าในการดำเนินงานตามโครงการตามกำหนดระยะเวลา ดังนั้น การดำเนินการตาม Big Rock ที่ ๔ จึงมีโอกาสำเร็จในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะเร่งรัด

๑) ควรเร่งรัดกระบวนการเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อนำไปสู่การประกาศใช้เป็นกฎหมายอย่างเร่งด่วน เพื่อนำไปสู่การจัดทำแก้ไข และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เป็นกลไกสำคัญส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายภายในปี ๒๕๖๕

๒) เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบัน ได้มีประกาศและคำสั่งให้ปิดสถานศึกษา ส่งผลให้การดำเนินการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะการศึกษาระดับปฐมวัย หดชะงัก และการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ต่อการดำเนินโครงการ ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีภาวะการเรียนรู้ลดลง การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ลดลง แต่มีแนวโน้มในการเพิ่มความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรเร่งรัดกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อเนื่อง ดังนี้ (๑) เร่งขับเคลื่อนร่างแผนการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ให้มีผลใช้บังคับอย่างเป็นทางการ เพื่อดำเนินการให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการดูแล และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสม มีคุณภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๔ (๒) เร่งดำเนินการเพื่อรองรับการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และให้มีคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตาม

แผนการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นกลไกในการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๓) เร่งแก้ไขปัญหอันเกิดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่กระทบต่อเด็กปฐมวัย ทั้งในเรื่องการจัดการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งเร่งประสานการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๓) ควรเร่งการพัฒนาและยกระดับการศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทุกระดับให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีสมรรถนะพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน และสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพให้เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และกรอบมาตรฐานอาชีพ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องเร่งดำเนินการ ดังนี้

๓.๑) ทบทวนและกำหนดความต้องการกำลังคนที่ชัดเจนทั้งปริมาณและคุณภาพเพื่อการวางแผนการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีด้วยการผั่นักกำลังระหว่างภาครัฐ และภาคประกอบการ

๓.๒) สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประกอบการในการจัดอาชีวศึกษาเชิงรุก พัฒนากลไกคณะกรรมการและคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา และกลไกความร่วมมือโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน

๓.๓) พัฒนาระบบการประเมินสมรรถนะผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรอาชีวศึกษาที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพ และประกันคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมเข้าสู่อาชีพ

๓.๔) ยกระดับสมรรถนะครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อการขับเคลื่อนอาชีวศึกษาตามกลไกขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจใหม่ของรัฐ

๓.๕) จัดทำเกณฑ์มาตรฐานทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการจัดอาชีวศึกษา เพื่อการวางแผนการพัฒนาสถานศึกษาแต่ละขนาดอย่างเป็นระบบ

๓.๖) พิจารณากำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาและยกระดับการศึกษาอาชีวศึกษาให้บรรลุเป้าหมายเพิ่มเติมไว้ในนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ของกระทรวงศึกษาธิการ และแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นเป้าหมายตัวชี้วัด และทิศทางในการปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันทั้งองคาพยพ รวมทั้งกลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (กลุ่ม ป.ย.ป. ศธ.) จำเป็นต้องเร่งจัดทำแผนงานเพื่อกำกับ ติดตาม การดำเนินการของหน่วยงานให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ ประกอบมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

๔) กระทรวงศึกษาธิการควรปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินการในการเพื่อเตรียมความพร้อมสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการจัดระบบนิเวศรอบสถานศึกษาเอื้อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระ สามารถบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น ระบบการสั่งการระบบการกำกับดูแลระบบ การบริหารจัดการหลักสูตร ระบบการบริหารงานบุคคลระบบการคลัง และการจัดสรรงบประมาณ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการศึกษา และเร่งกำหนดรูปแบบการดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการศึกษาสร้างความร่วมมือพื้นที่ระดับจังหวัดหรือชุมชนเพื่อรองรับการดำเนินงานให้สอดคล้องกัน

๕) กระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินงานพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ควรพิจารณาทดลองใช้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็น Sandbox ในการพัฒนาการศึกษา และสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาในรูปแบบใหม่ โดยกำหนดการดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรม มีรูปแบบที่เหมาะสมกับแต่ละสถานศึกษา และเร่งเตรียมการดำเนินการรองรับการกำหนดสมรรถนะหลักของผู้เรียนที่จะปรากฏในร่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. รวมทั้งเร่งรัดการจัดทำกฎหมายลำดับรองเพื่อรองรับการดำเนินงานให้ครอบคลุม พร้อมกับกำหนดให้มีพี่เลี้ยงในสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมเพื่ออธิบายและทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมกับนำแนวทางการดำเนินการส่งเสริมให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารจัดการศึกษา มาใช้ในการขับเคลื่อนร่วมกับการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เนื่องจากมีกฎหมายที่เอื้อให้สามารถดำเนินการได้ทันที พร้อมกับต้องสร้างความเข้าใจให้กับโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจัดทำคู่มือเป็นในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับจังหวัดเพื่อสร้างความรับรู้ และความเข้าใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านการพัฒนาคุณภาพ และศักยภาพของผู้เรียน

๖) อุดมศึกษาควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้วให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะในการจัดการเรียนรู้และการจัดศึกษาให้มีคุณภาพ และการดำเนินงานของอุดมศึกษาควรมีการออกแบบระบบที่ทำให้เกิดความเชื่อมโยงบูรณาการกับการทำงานของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษา ควรผลิตครูที่ตรงตามความต้องการของโรงเรียนโดยใช้ศักยภาพของคณะร่วมสอนเข้ามาดำเนินการร่วมกันในการจัดเพื่อผลิตครูที่มีคุณภาพ เช่น คณะศึกษาศาสตร์ร่วมมือกับคณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะพลศึกษา เป็นต้น

๗) ระบบการศึกษาควรยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและความตั้งใจจริงในการเป็นครู แม้จะมีได้สำเร็จการศึกษาจากคณะครุศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์โดยตรง เช่น สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น และควรดำเนินการผลิตครูโดยใช้บทเรียนจากโครงการที่ประสบความสำเร็จในอดีต มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการผลิตครูในปัจจุบัน เช่น โครงการครูคืนถิ่น โครงการเพชรในตม เป็นต้น และควรสร้างสมดุลในการสนับสนุนการผลิตครูประจำการในโรงเรียนเอกชนกับครูในโรงเรียนของรัฐ โดยการสนับสนุนมาตรการจูงใจ ค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์ มีกลไกที่เป็นธรรมในความก้าวหน้าทางวิชาชีพที่เหมาะสมให้แก่ครูเอกชน

๘) เห็นควรให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กิจกรรม Big Rock ที่ ๑ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เร่งจัดเตรียมแผนงานเพื่อรองรับการดำเนินการให้สำเร็จตามตัวชี้วัด ทั้งการพัฒนาฐานข้อมูลที่สะท้อนข้อมูลตัวเลขที่ชัดเจนและเป็นปัจจุบันเกี่ยวกับนักเรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษากลางคันโดยเชื่อมโยงกันทั้งกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา สพฐ.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และมีการพัฒนาเครื่องมือและระบบบูรณาการทำงานระหว่างหน่วยงาน สนับสนุนนวัตกรรมการป้องกันแก้ไขปัญหาเด็กเยาวชนออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย สนับสนุนกลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่และหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งประสานการดำเนินงานเพื่อติดตามความคืบหน้าและระดมการมีส่วนร่วมของสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษากลับเข้าศึกษาต่ออย่างน้อยจนสำเร็จการศึกษาภาคบังคับและได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดและมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิต พร้อมกันนี้ หน่วยงานผู้รับผิดชอบจัดเตรียมแผนงานเพื่อรองรับการดำเนินการทั้งการพัฒนาเครื่องมือสำรวจความพร้อมของเด็กปฐมวัยในการเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษาเพื่อเชื่อมต่อไปยังกลุ่มประชากรวัยแรงงาน และเตรียมการพัฒนาเครื่องมือการประเมินศักยภาพด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรวัยแรงงาน รวมทั้งมีการจัดเก็บและรายงานข้อมูลต่อสาธารณะทุก ๓ ปี ทั้งนี้ เพื่อให้ประชากรวัยแรงงานมีทักษะด้านการอ่าน และคณิตศาสตร์ (Literacy & Numeracy Competency) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตในโลกยุคปัจจุบัน

๙) เห็นควรให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบกิจกรรม Big Rock ที่ ๒ ปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินการเพื่อรองรับกับการดำเนินโครงการภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อให้การดำเนินงานในบางกิจกรรมสามารถดำเนินการได้ตามกำหนดเวลาตามแผนพร้อมเตรียมการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการให้เพียงพอและต้องสอดคล้องกับตัวชี้วัดในการดำเนินโครงการ

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เนื่องจากการขับเคลื่อนกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้านการศึกษา ในกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๔ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงาน และการสร้างงาน นั้น ยังไม่ปรากฏผลการดำเนินงานตามโครงการในภาพรวมเพื่อสะท้อนการดำเนินงานตามกิจกรรมปฏิรูปประเทศฯ ที่เห็นผลเป็นรูปธรรม และโครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock ด้านการศึกษาบางส่วนยังล่าช้ากว่าที่กำหนดเวลาไว้ในแผน ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้านการศึกษา บรรลุเป้าหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักทั้งกระทรวงศึกษาธิการ และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา จำเป็นต้องเร่งการดำเนินงานตามโครงการที่ได้เสนอให้เป็นกิจกรรม Big Rock ซึ่งในเบื้องต้นหน่วยงานต้องมีความพร้อมทั้งแผนการดำเนินงาน งบประมาณ และบุคลากร และจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจที่ตรงกันแก่ทุกหน่วยงานที่ต้องขับเคลื่อนตามกิจกรรมปฏิรูปประเทศ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ เพื่อร่วมขับเคลื่อนโครงการที่เสนอไว้ในแต่ละกิจกรรม Big Rock ให้บรรลุเป้าหมายภายในปี ๒๕๖๕

นอกจากนี้ ปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock คือ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักทั้งกระทรวงศึกษาธิการ และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินโครงการเพื่อรองรับกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พร้อมกับสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในพื้นที่ชุมชนเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้กิจกรรม Big Rock บรรลุผล

ความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป มีความเหมาะสมในระดับน้อย จึงควรมีการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอข้อมูลในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ทั้งในส่วนของการจัดทำข้อมูลตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน รวมทั้งเปิดเผยข้อมูล ความคืบหน้าการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ไว้ในระบบ eMENSCR ซึ่งข้อมูล ณ วันที่ ๘ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมาธิการที่รับผิดชอบยังไม่สามารถติดตามข้อมูลดังกล่าวจากระบบ eMENSCR ได้ นอกจากนี้ ยังไม่มี Function ของผู้ใช้งานระบบในการเรียกดูข้อมูลภาพรวมสำหรับกิจกรรม Big Rock ทำให้ต้องใช้เวลาในการก๊อปปี้ข้อมูลโครงการเบื้องต้น รวมทั้งข้อมูลรายละเอียดโครงการและผลการดำเนินงานที่หน่วยงานกรอกในระบบยังขาดความชัดเจนไม่สมบูรณ์ขาดข้อมูลความคืบหน้า และยังมีความซ้ำซ้อนกัน

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕ โอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในระดับปานกลาง เนื่องจากระยะเวลาขับเคลื่อนงานตามโครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการศึกษา กำหนดไว้เป็นเวลา ๑ ปี ๙ เดือน แต่ผลการดำเนินการ ณ ไตรมาส ๒/๒๕๖๔ ยังไม่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศที่ชัดเจนได้ และบัดนี้ระยะเวลาได้ล่วงเลยมาพอสมควร ปรากฏผลในเบื้องต้นว่า โครงการภายใต้กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๒ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ บางส่วนยังล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในแผน นอกจากนี้ กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๔ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงาน และการสร้างงาน นั้น ยังไม่ปรากฏผลการดำเนินงานตามโครงการในภาพรวมเพื่อสะท้อนการดำเนินงานตามกิจกรรมปฏิรูปประเทศฯ ที่เห็นผลเป็นรูปธรรม

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เนื่องจากการกำหนด Big Rock จำเป็นต้องพิจารณากำหนดประเด็นที่เป็นคานงัดเพื่อให้การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย โครงการภายในกิจกรรมปฏิรูป (BR) ของแต่ละหน่วยงานส่วนใหญ่ยังคงเป็นภารกิจประจำ ที่ไม่ตอบโจทย์และส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

ซึ่งคณะกรรมการฯ ยังมีความเห็นที่สอดคล้องกับผลสรุปการเดินทางลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ต้องการเห็นโรงเรียนที่มีความเป็นอิสระของสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อมุ่งสู่คุณภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ วรรคสี่ จึงจะสามารถสะท้อนถึงผลลัพธ์เด่นชัดที่จะผลักดันการปฏิรูปการศึกษาประสบผลอย่างรวดเร็วภายใน ปี ๒๕๖๕ นี้

นอกจากนี้ ควรกำหนดกลไกเพื่อให้ตัวชี้วัดเกิดผลที่ถึงตัวผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้อย่างแท้จริง ดังนั้น จึงเห็นควรนำโครงการตามแผนการปฏิรูปเดิมที่เห็นว่ามีสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายและควรมีการดำเนินการต่อเนื่องต่อไป ได้แก่

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และกฎหมายลำดับรอง

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๒ การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

นอกจากนี้ เห็นควรเพิ่มเป้าหมายย่อยภายใต้กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๒ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ คือ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของคนในชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ทั้งการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรการศึกษา วิธีการวัดและประเมินผล ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษาให้มีความยืดหยุ่น เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เหมาะสมกับผู้เรียน บริบทของกลุ่มสถานศึกษา และสามารถปรับเปลี่ยนตามความต้องการของผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รองรับกับเป้าหมายและทิศทางการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ ประกอบมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา รวมทั้งสามารถพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ของประเทศและสถานการณ์โลก รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ด้วยกระบวนการหรือกิจกรรมดังนี้ (๑) การจัดการเรียนรู้ตามหลักทฤษฎีปัญหา (๒) การจัดการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา (๓) การอาชีวศึกษารูปแบบใหม่เพื่อคนทุกช่วงวัย โดยมุ่งเน้นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีงานทำ เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศสู่การยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศในระดับภูมิภาคอาเซียน และระดับ

นานาชาติ (๔) ปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีการวัดและประเมินผล (ปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน) เน้น Active Learning ที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ตามศตวรรษที่ ๒๑ ส่วนประเด็นข้อเสนอแนะต่อการรายงานผลการดำเนินการในประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ นั้น เห็นควรให้เพิ่มเติม ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า มีข้อสรุปถึงการพิจารณานำข้อเสนอแนะไปปรับใช้หรือไม่อย่างไร และมีอุปสรรคในการดำเนินการอย่างไร เพื่อประโยชน์ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ให้บรรลุเป้าหมายภายในปี ๒๕๖๕

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

๒.๑๓) สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์

แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ติดตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง จำนวน ๕ กิจกรรมปฏิรูป เลือกติดตามโครงการที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๐ โครงการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัย ผ่านการปฏิรูปอุตสาหกรรมบันเทิง และการใช้กลไกร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อน : ดำเนินการได้ตามที่กำหนดไว้ ครบถ้วนทุกเป้าหมายย่อย

๒) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาการเรียนรู้และเศรษฐกิจชุมชน
บนฐานวัฒนธรรมแบบบูรณาการ : ดำเนินการได้ตามที่กำหนดไว้ ร้อยละ ๗๕ จากแผน

ข้อเสนอแนะเร่งรัด

(๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัย
 ผ่านการปฏิรูปอุตสาหกรรมบันเทิง และการใช้กลไกร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อน

เป้าหมายย่อยที่ ๑ ชุมชนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นแบบด้านคุณธรรม (๑) ควรผลักดันกิจกรรมที่จะทำให้โครงการดังกล่าว สามารถปรากฏผลสัมฤทธิ์ที่ตรงกับเป้าหมายของโครงการ (ชุมชนท้องถิ่นและ อปท. ที่เป็นต้นแบบด้านคุณธรรม ๒๐๐ ชุมชน) และควรเร่งรัดการดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างรวดเร็ว (๒) ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยมุ่งเน้นการใช้การสื่อสารออนไลน์ หรือปรับกิจกรรมการดำเนินการให้สมาชิกคุณธรรมสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ COVID-19 ได้ด้วย อาทิ การใช้บทบาทของ อปท. หรือชุมชนท้องถิ่น เข้ามาร่วมทำระบบ Community Isolation รวมทั้งการสร้างระบบเฝ้าระวังโรคในชุมชนโดยใช้ อสม. และเครือข่ายจิตอาสาในชุมชน และหากชุมชนสามารถดำเนินกิจกรรมเหล่านี้ได้ ควรสนับสนุนให้เป็นชุมชนคุณธรรมต้นแบบ (๓) ควรเร่งรัดการใช้งบประมาณให้ครบถ้วนในทุกกิจกรรมที่กำหนดเอาไว้

เป้าหมายย่อยที่ ๒ บุคคล หน่วยงาน องค์กร และสื่อส่งเสริมคุณธรรมตามเกณฑ์และมาตรฐานด้านคุณธรรมที่กำหนด (๑) ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการ ที่จะทำให้โครงการดังกล่าว สามารถปรากฏผลสัมฤทธิ์ที่ตรงกับเป้าหมายของโครงการ (บุคคล หน่วยงาน องค์กร และสื่อส่งเสริมคุณธรรมตามเกณฑ์และมาตรฐานด้านคุณธรรมที่กำหนด) โดยอาจแบ่งเป็นกิจกรรมย่อยภายในโครงการ เพื่อให้ครอบคลุมเป้าหมายอย่างแท้จริง (๒) ควรเร่งรัดการดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างแท้จริงตามเป้าหมายย่อย โดยเฉพาะเป้าหมายที่ ๒.๑ ที่กำหนดว่าจะต้องมีเกณฑ์และมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคคล/หน่วยงาน/องค์กร/สื่อ ภายใน ก.ย. ๖๔ (๓) ควรเร่งรัดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ผ่านการจัดกิจกรรมย่อย ๆ ให้หลากหลาย

เป้าหมายย่อยที่ ๓ เกิดกลไกระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ระดับพื้นที่ ๑๐ หมู่บ้าน/ชุมชน/องค์กร (๑) ควรผลักดันกิจกรรมที่จะทำให้โครงการดังกล่าว สามารถปรากฏผลสัมฤทธิ์ที่ตรงกับเป้าหมายของโครงการ (ผลการศึกษาแนวคิดและความเป็นไปได้ในการปรับใช้กลไกระบบเครดิตสังคม) และควรเร่งรัดการดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างรวดเร็ว (๒) ควรส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งจัดให้มีการมีส่วนร่วมของภาค

ประชาชน ในกระบวนการถอดบทเรียนกรณีศึกษาชุมชนเพื่อพัฒนาโมเดลการจัดการความรู้ด้าน
คุณธรรมระดับพื้นที่ของเครือข่ายทางสังคม ๔ ภูมิภาค และการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการ
พัฒนาแนวทางในการศึกษาการศึกษาแนวคิดและความเป็นไปได้ในการปรับใช้กลไกระบบเครดิตทาง
สังคม (๓) ควรเร่งรัดการใช้งบประมาณให้ครบถ้วนในทุกกิจกรรมที่กำหนดเอาไว้

เป้าหมายย่อยที่ ๔ ปฏิรูปสื่อและอุตสาหกรรมบันเทิงด้วย Soft Power
ให้เกิดการผลิตสื่อเสริมสร้างคุณธรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย **ข้อเสนอแนะเร่งรัด**

(๑) ควรเร่งรัดการดำเนินการต่าง ๆ ให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

(๒) ควรเร่งรัดการใช้งบประมาณให้ครบถ้วนในทุกกิจกรรมที่กำหนดเอาไว้

**(๒) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาการเรียนรู้และเศรษฐกิจชุมชนบนฐาน
วัฒนธรรมแบบบูรณาการ**

เป้าหมายย่อยที่ ๒ สร้างความตระหนักและจูงใจให้เด็กและเยาวชน
เห็นความสำคัญ และสืบสานรักษาและต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่ของตนแต่ละพื้นที่อื่น ๆ
ของประเทศ **ข้อเสนอแนะเร่งรัด**

(๑) ควรเร่งรัดการใช้งบประมาณให้ครบถ้วนตามหัวเวลาดังที่กำหนดไว้

(๒) โครงการส่งเสริมเด็กไทยเล่นดนตรีไทย คนละ ๑ ชิ้น ควรปรับ
รูปแบบกิจกรรมที่สามารถใช้ทรัพยากรของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่มีอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ
อาทิ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ จัดการสอนดนตรีพื้นบ้านและศิลปะการแสดงพื้นบ้าน
ของภูมิภาคต่าง ๆ ให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ โดยสามารถใช้สื่อการสอนทั้งในรูปแบบออนไลน์และ
ออฟไลน์ (๓) โครงการส่งเสริมเด็กไทยเล่นดนตรีไทย คนละ ๑ ชิ้น ควรส่งเสริมให้ประชาชนชาวบ้านที่มี
องค์ความรู้ในด้านดนตรีพื้นบ้านและศิลปะการแสดงพื้นบ้านของภูมิภาคต่าง ๆ มาร่วมถ่ายทอดองค์
ความรู้ให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ (๔) โครงการส่งเสริมเด็กไทยเล่นดนตรีไทย คนละ ๑ ชิ้น ควร
มีพื้นที่ในการแสดงดนตรีไทยพื้นบ้านของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากโครงการ
ดังกล่าว โดยอาจจะประสานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามาร่วมในการสนับสนุนการจัด
กิจกรรมเพื่อให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน (๕) โครงการพัฒนาระบบข้อมูลเทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ควรพัฒนาจุดเด่นที่กรมศิลปากรดำเนินการอยู่ นั่นคือ ระบบ Virtual
Tour ในอุทยานประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และหอสมุดแห่งชาติ โดยเฉพาะระบบ Virtual
Tour ในอุทยานประวัติศาสตร์นั้น มีความทันสมัย เหมาะสำหรับการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจ
สำหรับเด็กและเยาวชนกำหนดไว้ในเป้าหมายย่อยที่ ๒ (๖) โครงการพัฒนาระบบข้อมูลเทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ควรส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ

ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปราชญ์ชาวบ้านที่มีองค์ความรู้ในด้านศิลปวัฒนธรรม และนักวิชาการด้านโบราณคดี ซึ่งกรมศิลปากรสามารถบูรณาการร่วมกับกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาดังกล่าวผ่านระบบการเรียนรู้ Thai Mool เพื่อทำให้เข้าถึงกลุ่มคนในกลุ่มเยาวชนได้ง่ายยิ่งขึ้น

เป้าหมายย่อยที่ ๓ ต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมให้เป็นสินค้าทาง วัฒนธรรมที่กลับมาสร้างรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีให้กับท้องถิ่นผ่านการทางานแบบบูรณาการ ที่มีการปฏิรูปกระบวนการนำโครงการทางวัฒนธรรมลงสู่พื้นที่เป็นหลัก **ข้อเสนอแนะเร่งรัด**

(๑) ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยมุ่งเน้นการใช้การสื่อสารออนไลน์ หรือปรับกิจกรรมการดำเนินการให้สินค้าวัฒนธรรมจากย่านต่าง ๆ เข้าสู่ระบบตลาดวัฒนธรรมออนไลน์ นอกจากนี้จะช่วยชุมชนให้มีรายได้ในช่วงดังกล่าวแล้ว ยังสามารถวางรากฐานให้การนำเสนอ วัฒนธรรมในพื้นที่ต่าง ๆ เข้าสู่ระบบออนไลน์ด้วย

(๒) ควรส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในพื้นที่ เพื่อให้การสร้างพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยเฉพาะ อย่างยิ่งการนำเสนอจุดเด่นและอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ เกิดการยอมรับจากคนในพื้นที่ มีส่วนราชการ สนับสนุน และภาคเอกชนที่จะช่วยในการขยายตลาดให้เติบโตยิ่งขึ้น

(๓) ควรเร่งรัดการใช้งบประมาณให้ครบถ้วนในทุกกิจกรรมที่กำหนด เอาไว้(๔) ควรเน้นในเรื่องของการสร้างสรรค์ตราสัญลักษณ์ (Branding) ของสินค้าทางวัฒนธรรม เพิ่มเติมด้วย โดยเฉพาะการเปิดตลาดเข้าสู่ระบบตลาดวัฒนธรรมออนไลน์ เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่ต่าง ๆ ให้ สามารถเผยแพร่งานวัฒนธรรมและกระจายสินค้าทางวัฒนธรรมไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วโลก

(๕) ควรระบุผลสัมฤทธิ์ในกรณีของพื้นที่ที่ดำเนินการสำเร็จแล้วว่ามี การดำเนินการอย่างไรบ้าง วัฒนธรรมที่ถูกนำเสนอออกมาคือเรื่องใด และมีสินค้าทางวัฒนธรรมใดบ้าง ในพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งรายได้และความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ดีขึ้นมากน้อยเพียงใด

(๖) ควรเน้นในเรื่องของการเพิ่มพื้นที่ตลาดวัฒนธรรมและถนนสาย วัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้น โดยอาจจะจัดเป็นกิจกรรมในจังหวัด อาทิ ๑ จังหวัด ๑ ถนนสายวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดช่องทางการนำเสนอสินค้าวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ (๗) ควรระบุรายละเอียดของผ้าไทยที่มี การจัดทำในหนังสือ “แนวโน้มและทิศทางผ้าไทยและการออกแบบเครื่องแต่งกายด้วยผ้าไทย เล่มที่ ๒” โดยเน้นนำเสนอผ้าไทยในแต่ละท้องถิ่น เช่น ผ้ายกเมืองนคร ผ้ากอบบัวอุบล เป็นต้น

เป้าหมายย่อยที่ ๔ ปลดล็อคเพื่อให้เกิดการใช้อาคาร สถานที่เพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ขององค์การภาครัฐในด้านวัฒนธรรม **ข้อเสนอแนะเร่งรัด** ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งศิลปินพื้นบ้านแขนงต่าง ๆ ให้ร่วมคิด กำหนดแนวทางในการปลดล็อค เพื่อให้เกิดการใช้อาคารสถานที่เพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ขององค์การภาครัฐในด้านวัฒนธรรม

(๓) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้างวิถีชีวิตทางการกีฬารอกกำลังกายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาสทางการกีฬาและพัฒนานักกีฬา **ข้อเสนอแนะเร่งรัด**

เป้าหมายย่อยที่ ๑ ส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาในชุมชนเมืองและท้องถิ่น (Sports City)

(๑) ควรเร่งจัดหาอุปกรณ์กีฬาและสถานที่ในการออกกำลังกายอย่างทั่วถึงโดยเร็ว และโดยแต่ละพื้นที่ควรจะได้รับ การจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม เนื่องจากที่ผ่านมาลานกีฬาในหลายพื้นที่ที่มีอยู่เดิมได้ถูกปล่อยปละละเลยจนไม่สามารถเข้าไปเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายได้ และอุปกรณ์กีฬาชำรุด ไม่สามารถนำมาเล่นได้ เพราะขาดงบประมาณ และผู้บริหารในพื้นที่ไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร

(๒) ในปัจจุบันเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้สื่อและเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ไม่เว้นแม้แต่ด้านกีฬา ดังนั้น ควรจะหาวิธีดำเนินการที่ประชาชนทุกภาคส่วน และทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงกิจกรรมทางการกีฬาอย่างทั่วถึงและเหมาะสม (๓) ควรจัดกิจกรรมการออกกำลังกายที่หลากหลายให้เหมาะสมกับความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสมและต่อเนื่องโดยให้ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) กับเจ้าหน้าที่พลศึกษาในแต่ละพื้นที่เป็นแกนนำ พร้อมกับสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการเล่นกีฬาและ ออกกำลังกายในท้องถิ่น

เป้าหมายย่อยที่ ๒ การปฏิรูปการทำงานด้านความรอบรู้ด้านสุขภาพแบบองค์รวม (๑) ควรมีการประสานงานกันระหว่าง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กับ กระทรวงสาธารณสุข เพื่อลดความซ้ำซ้อนการทำงานและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนราชการในการจัดทำงบประมาณ และจัดทำตัวชี้วัดร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศฯ อย่างมีประสิทธิภาพ (๒) ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลร่วมกันเพื่อให้สามารถนำมาวิเคราะห์โครงการให้ครอบคลุมทุกมิติ ได้แก่ มิติที่ ๑ ผลการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด มิติที่ ๒ ผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มิติที่ ๓ ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ มิติที่ ๔

การบูรณาการ/การมีส่วนร่วม มิติที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานส่งผลกระทบต่อเป้าหมาย มิติที่ ๖ ผลการดำเนินงานส่งผลที่ได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

เป้าหมายย่อยที่ ๓ การสร้างโอกาสทางการกีฬา (๑) หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดทำแนวทางการค้นหา การสร้าง การพัฒนานักกีฬาร่วมกันทุกช่วงวัยตั้งแต่กีฬาขั้นพื้นฐาน จนถึงกีฬาอาชีพในลักษณะต่อยอดเกื้อกูลกัน (๒) การให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้มีผู้นำกีฬาประจำท้องถิ่น อาทิ อสภ. ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศอย่างถาวรและยั่งยืน เพื่อที่จะสามารถพัฒนาต่อยอดให้บุคลากรเหล่านั้นกลายเป็นผู้สอนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศได้อย่างแท้จริง (๓) ควรเร่งรัดให้ห้องเรียนกีฬาในโรงเรียนในทุกอำเภอของทุกจังหวัด โดยผู้บริหารทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติจะต้องให้ความสำคัญและดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจัง (๔) ควรจัดทำข้อตกลงร่วมกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรและผลิตบัณฑิตให้เพียงพอตรงตามความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐานอย่างมีคุณภาพ และกำหนดแนวทางพัฒนาพื้นฐานการเล่นกีฬาให้กับเด็กและเยาวชนทั้งในนอกระบบโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกช่วงวัย

เป้าหมายย่อยที่ ๕ พัฒนาศูนย์พัฒนานักกีฬาและวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศทางการกีฬาของอาเซียนและศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬาแห่งชาติและภูมิภาค ควรเร่งรัดให้มีการปรับปรุงและพัฒนาศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬาให้มีความพร้อมในการพัฒนานักกีฬาด้วยวิทยาศาสตร์การกีฬาอย่างครบวงจรพร้อมกับจัดลำดับความเร่งด่วนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโครงการสัมพันธ์กับการพัฒนานักกีฬาในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับประเทศและระดับสากล

ความเห็นต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock)

๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัยผ่านการปฏิรูปอุตสาหกรรมบันเทิง และการใช้กลไกร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อน

เป้าหมายย่อยที่ ๑ ชุมชนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นแบบด้านคุณธรรม (๑) โครงการสมัชชาคุณธรรมเป็นโครงการที่มีเป้าหมายตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรมฯ อย่างชัดเจน หากสามารถดำเนินการได้จนบรรลุเป้าหมายของโครงการ (เป้าหมายของโครงการ คือ ชุมชนท้องถิ่นและ อปท. ที่เป็นต้นแบบด้านคุณธรรม ๒๐๐ ชุมชน) ก็จะสามารถตอบสนองของเป้าหมายเป้าหมายย่อยที่ ๑.๑ (ต้นแบบชุมชนท้องถิ่นและอปท. ๔๐๐ แห่ง ภายใน ก.ย. ๖๔) ได้ร้อยละ ๕๐ (๒) ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๔ ประเทศไทยเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ส่งผลให้การจัดกิจกรรมและการประชุมเพื่อขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรมในพื้นที่ ๔ จังหวัด (อุดรธานี พระนครศรีอยุธยา เชียงราย

และสุราษฎร์ธานี) ยังไม่คืบหน้าเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้งบประมาณในไตรมาสที่ ๒ ที่กำหนดไว้ ๓,๖๔๙,๓๐๐ บาท ยังไม่มีการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวเลย (๓) โครงการดังกล่าวมีในเรื่องการบูรณาการกับหน่วยงานราชการในระดับภูมิภาค และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เป็นเครือข่ายการทำงานในพื้นที่ ซึ่งมีการร่วมมืออย่างต่อเนื่องมากกว่า ๒ ปีงบประมาณ และมีแนวโน้มสูงว่าจะก่อให้เกิดความยั่งยืนในระยะต่อไป (๔) กิจกรรมที่ ๓ ของโครงการดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับโครงการก่อสร้างสรรค์คุณธรรมอวอร์ด ซึ่งตอบสนองต่อเป้าหมายย่อยที่ ๒ ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรมฯ โดยจะมีการคัดเลือกก่อสร้างสรรค์คุณธรรม ๙ ประเภทในประกาศยกย่องในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ทั้ง ๒ โครงการ สามารถบรรลุเป้าหมายพร้อม ๆ กันได้

เป้าหมายย่อยที่ ๒ บุคคล หน่วยงาน องค์กร และสื่อส่งเสริมคุณธรรม ตามเกณฑ์และมาตรฐานด้านคุณธรรมที่กำหนด (๑) โครงการก่อสร้างสรรค์ด้านคุณธรรม อวอร์ด เป็นโครงการที่มีเป้าหมายตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรมฯ ในระดับปานกลาง เนื่องจากเป้าหมายย่อยกำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคคล หน่วยงาน องค์กร และสื่อ ขณะที่เป้าหมายของโครงการกำหนดเน้นไปที่สื่อ ซึ่งในส่วนนี้อาจยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้ทั้งหมด และแม้ว่าในโครงการจะระบุกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคคลและสื่อสร้างสรรค์คุณธรรม ๖ เครือข่ายภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ เอกชน การศึกษา สื่อมวลชน ศาสนา และภาคประชาสังคม แต่เป้าหมายของโครงการจะต้องสอดคล้องไปกับเป้าหมายย่อยด้วยเช่นกัน (๒) ในช่วงไตรมาสที่ ๒ ยังไม่มีการดำเนินการที่ชัดเจนนอกจากการประชาสัมพันธ์โครงการก่อสร้างสรรค์คุณธรรมอวอร์ดปี ๒๕๖๔ ยังไม่มีการใช้งบประมาณแต่อย่างใด ดังนั้น ส่งผลให้ประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการในช่วงดังกล่าวยังไม่สูงนัก (๓) ในช่วงไตรมาสที่ ๒ ยังไม่มีการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่ผลลัพธ์ใด ๆ จึงทำให้ช่วงเวลาดังกล่าวยังไม่สามารถสะท้อนให้เห็นประสิทธิผลออกมาได้ (๔) โครงการดังกล่าวมีการระบุดึงการมีส่วนร่วมของประชาชนเอาไว้ แม้ว่าในช่วงไตรมาสที่ ๒ ยังไม่ปรากฏผลของการมีส่วนร่วมดังกล่าว แต่ต้องติดตามอย่างต่อเนื่องในห้วงการรายงานผลรอบต่อไป (๕) โครงการดังกล่าวแม้ว่าจะดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วนตามเป้าหมาย แต่อาจไม่ครอบคลุมต่อเป้าหมายย่อยที่ ๒.๑ และเป้าหมายย่อยที่ ๒.๒ รวมถึงเป้าหมายย่อยที่ ๒ ที่กำหนดว่า “บุคคล หน่วยงาน องค์กร และสื่อส่งเสริมคุณธรรมตามเกณฑ์และมาตรฐานด้านคุณธรรมที่กำหนด” (๖) โครงการดังกล่าวไม่ใช้เงินงบประมาณ จึงอาจมีความยืดหยุ่นในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น แต่ก็อาจส่งผลต่อความยั่งยืนของโครงการที่อาจเกิดขึ้นได้น้อยกว่าโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

เป้าหมายย่อยที่ ๓ เกิดกลไกระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ระดับพื้นที่ ๑๐ หมู่บ้าน/ชุมชน/องค์กร (๑) โครงการส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านคุณธรรมความดีเป็นโครงการที่มีเป้าหมายตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านวัฒนธรรมฯ อย่างชัดเจน หากสามารถดำเนินการได้จนบรรลุเป้าหมายของโครงการ (เป้าหมายของโครงการ คือ ผลการศึกษาแนวคิดและความเป็นไปได้ในการปรับใช้กลไกระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ซึ่งเป็นเป้าหมายเดียวกันกับเป้าหมายย่อยที่ ๓.๑ (ผลการศึกษาแนวคิดและความเป็นไปได้ในการปรับใช้กลไกระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ภายใน ก.ย. ๖๔) ดังนั้น ถ้าโครงการนี้ดำเนินการไปตามเป้าหมาย จะสามารถช่วยให้บรรลุเป้าหมายย่อยที่ ๓.๑ ได้ (๒) การดำเนินการในไตรมาสที่ ๒ มีจุดเด่นในเรื่องของการกำหนดกรอบการศึกษาแนวคิดและความเป็นไปได้ในการปรับใช้กลไกระบบเครดิตทางสังคม ที่ศึกษาทบทวนเอกสาร กรณีศึกษาที่มีความใกล้เคียงกับเครดิตทางสังคม การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการใช้และข้อเสนอแนะทางนโยบายและการปฏิบัติ รวมทั้งได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาแนวทางในการศึกษาการศึกษาแนวคิดและความเป็นไปได้ในการปรับใช้กลไกระบบเครดิตทางสังคม ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าโครงการนี้มีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายได้ค่อนข้างสูง (๓) การใช้งบประมาณในไตรมาสที่ ๒ ที่กำหนดไว้ ๖๖๗,๘๑๐ บาท แต่ยังไม่มีการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวเลย ซึ่งอาจจะสะท้อนว่าในช่วงไตรมาสนี้อาจยังไม่มีโครงการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเลย (๔) ในการรายงานความคืบหน้าโครงการดังกล่าวมีการระบุว่ามีแผนการลงพื้นที่ถอดบทเรียนกรณีศึกษาชุมชนเพื่อพัฒนาโมเดลการจัดการความรู้ด้านคุณธรรมระดับพื้นที่ของเครือข่ายทางสังคม ๔ ภูมิภาคที่พร้อมดำเนินการ กล่าวได้ว่า ในส่วนของการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นได้มีการประสานไว้แล้ว และมีการกำหนดเป็นแผนการลงพื้นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งอาจจะดำเนินการได้ในช่วงไตรมาสต่อไป (๕) โครงการดังกล่าวมีผลกระทบต่อเป้าหมายที่ค่อนข้างสูง หากสามารถดำเนินการได้สำเร็จก็จะบรรลุเป้าหมายย่อยที่ ๓.๑ ได้เช่นกัน และจะส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายระยะต่อไป (เป้าหมายที่ ๓.๒) มีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น (๖) หากสามารถนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ คือ มีผลการศึกษาแนวคิดและความเป็นไปได้ในการปรับใช้กลไกระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ก็สามารถนำไปสู่การผลักดันให้สังคมไทยมีระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ที่ยั่งยืนได้

เป้าหมายย่อยที่ ๔ ปฏิรูปสื่อและอุตสาหกรรมบันเทิงด้วย Soft Power ให้เกิดการผลิตสื่อเสริมสร้างคุณธรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย (๑) โครงการจ้างดำเนินกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตในการเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาการเขียนบทละครโทรทัศน์ในรูปแบบของสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เป็นโครงการที่มีเป้าหมายตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรมฯ อย่างชัดเจน หากสามารถดำเนินการได้จนบรรลุเป้าหมายของโครงการ จะสามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายย่อยที่ ๔ (ปฏิรูปสื่อและอุตสาหกรรมบันเทิงด้วย Soft Power ให้เกิดการผลิตสื่อเสริมสร้างคุณธรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย ภายใน ก.ย. ๖๕) (๒) การดำเนินการในไตรมาสที่ ๒ ถือว่าล่าช้ากว่ากำหนดเนื่องจากสถานการณ์

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในช่วงนั้น จึงต้องมีการปรับแก้ไขรายละเอียด ขอบเขตงานหลายครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในช่วงที่จัดงานและเพิ่มแนวทางการป้องกัน ความเสี่ยง ทำให้ร่างขอบเขตของงานจ้าง (TOR) เสร็จล่าช้า (๓) การใช้งบประมาณในไตรมาสที่ ๒ ยังไม่มีการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าว เนื่องจากอยู่ระหว่างการพิจารณาอนุมัติร่างขอบเขตของงานจ้าง (TOR) และการอนุมัติเอกสารประกอบการขอจัดหาอื่น ๆ (๔) ในการรายงานความคืบหน้าโครงการ ดังกล่าวมีการระบุว่ามีการร่วมมือกับสมาคมนักเขียนบทละครโทรทัศน์ ซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพของ นักเขียนบทละคร รวมทั้งยังเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปมีทักษะในการสร้างสรรค์สื่อ ถือเป็น การบูรณาการในระดับที่ค่อนข้างสูง ดังนั้น อาจต้องติดตามระดับของการบูรณาการในระยะต่อไป (๕) หาก สามารถนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ คือ สามารถส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตสื่อ และประชาชนทั่วไปให้มีทักษะ สร้างสรรค์สื่อที่ปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของสังคม เกิดกระบวนการเรียนรู้การเล่าเรื่องและการ เขียนบทละครโทรทัศน์ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมส่วนรวม รวมทั้งเกิดสื่อที่มีเนื้อหาปลอดภัย และสร้างสรรค์สำหรับประชาชน และเกิดช่องทางการเผยแพร่อัตลักษณ์ของท้องถิ่นหรือชุมชนต่าง ๆ ที่มีคุณลักษณะของสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ (๖) โครงการดังกล่าวต้องพึ่งพางบประมาณแผ่นดินใน การดำเนินงาน และเมื่องบประมาณมีความล่าช้าก็ส่งผลต่อการดำเนินงานที่ล่าช้าตามไปด้วย ดังนั้น อาจกระทบต่อความยั่งยืนของโครงการดังกล่าวในอนาคตได้

๒) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาการเรียนรู้และเศรษฐกิจชุมชนบนฐาน วัฒนธรรมแบบบูรณาการ

เป้าหมายย่อยที่ ๒ สร้างความตระหนักและภูมิใจให้เด็กและเยาวชน เห็นความสำคัญ และสืบสานรักษาและต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่ของตนแต่ละพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศ ได้แก่

โครงการส่งเสริมเด็กไทยเล่นดนตรีไทย คนละ ๑ ชิ้น เป็นโครงการที่มี เป้าหมายตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรมฯ อย่างชัดเจน หากสามารถ ดำเนินการได้จนบรรลุเป้าหมายของโครงการ ก็จะทำให้มีแนวโน้มค่อนข้างสูงที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมาย ย่อยที่ ๒.๑ (ส่งเสริมเรื่องศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ผ่านการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ด้านศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์/ประเพณี ท้องถิ่น ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน รวมถึงจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความสนุกสนานและน่าสนใจให้กับเด็ก เพื่อให้เกิดความผูกพันกับรากเหง้า ท้องถิ่นของตน ทั้งนี้ ตั้งเป้าหมายไม่น้อยกว่า ๑๐๐ แห่งต่อปี ภายใน ธ.ค. ๖๕) ได้ แต่เนื่องจากว่าการ ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ใน ๒ ไตรมาสแรก พบว่า ยังไม่สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ซึ่งความล่าช้าดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อเป้าหมายย่อยที่ ๒.๑ ได้เช่นกัน การเบิกจ่ายงบประมาณ

มีความล่าช้า จึงส่งผลให้การดำเนินโครงการดังกล่าวยังไม่เกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งไม่เกิดประสิทธิผลของโครงการดังกล่าวในไตรมาสที่ ๒ ในการรายงานความคืบหน้าโครงการดังกล่าวยังไม่มีรายละเอียดของการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งยังไม่มีรายละเอียดของการมีส่วนร่วมจากประชาชนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ แม้ว่าโครงการดังกล่าวมีผลกระทบต่อเป้าหมายที่ค่อนข้างสูง แต่เมื่อพิจารณาจากผลการดำเนินการใน ๒ ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ อาจกล่าวได้ว่าผลสัมฤทธิ์ของโครงการนี้อาจเกิดขึ้นล่าช้าและจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายย่อยที่ ๒.๑ ที่ล่าช้า หรือไม่ครบ ๑๐๐ แห่ง/ปี ตามที่กำหนดไว้ หรือเห็นได้ชัดว่าใน ๒ ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ สะท้อนให้เห็นว่าในอนาคตหากไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ก็อาจส่งผลต่อการดำเนินการในระยะยาวได้ ซึ่งบ่งชี้ถึงความยั่งยืนของโครงการดังกล่าวที่ยังต้องเร่งดำเนินการให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

โครงการพัฒนาระบบข้อมูลเทคโนโลยีดิจิทัลด้านศาสนา ศิลปะ

และวัฒนธรรม เป็นโครงการที่มีเป้าหมายตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรมฯ อย่างชัดเจน หากสามารถดำเนินการได้จนบรรลุเป้าหมายของโครงการ ก็จะทำให้มีแนวโน้มค่อนข้างสูงที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายย่อยที่ ๒.๒ (การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในแหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม รวมถึงการใช้สื่อที่เหมาะสมกับทุกช่วงอายุ เพื่อให้การเผยแพร่มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น และเข้าถึงคนได้ดีในวงกว้าง ซึ่งจะใช้วิธีหรือและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเทคโนโลยี AR (Augment Reality) มาใช้ในการถ่ายทอดเรื่องราวประวัติศาสตร์ ในแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานต่าง ๆ และให้เกิดพื้นที่นาร่องไม่น้อยกว่า ๒ แห่ง ภายใน ธ.ค. ๖๕) ได้เช่นกัน ในการดำเนินการในไตรมาสที่ ๒ ต้องเผชิญกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณมีความล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนงาน กรมศิลปากรมีระบบ Virtual Tour ในอุทยานประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และหอสมุดแห่งชาติ โดยเฉพาะระบบ Virtual Tour ในอุทยานประวัติศาสตร์นั้น เหมาะสำหรับการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจสำหรับเด็กและเยาวชน ในการรายงานความคืบหน้าโครงการดังกล่าวยังไม่มีรายละเอียดของการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งยังไม่มีรายละเอียดของการมีส่วนร่วมจากประชาชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโครงการดังกล่าวมีผลกระทบต่อเป้าหมายที่ค่อนข้างสูง หากสามารถดำเนินการได้สำเร็จก็จะบรรลุเป้าหมายย่อยที่ ๒.๒ ได้ โดยสามารถเกิดแหล่งเรียนรู้ทางด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ซึ่งเหมาะสำหรับผู้คนทุกวัย เนื่องจากโครงการดังกล่าวเน้นการพัฒนา ระบบ AR Code, QR Code และ Virtual Reality ดังนั้น ความยั่งยืนของโครงการดังกล่าวจะเกิดจากการที่โครงการสามารถพัฒนาและต่อยอดระบบเหล่านี้ให้สามารถใช้งานได้ต่อเนื่อง และมีผู้ใช้บริการรายใหม่เข้ามาใช้บริการอยู่เสมอ

เป้าหมายย่อยที่ ๓ ต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมให้เป็นสินค้าทางวัฒนธรรมที่กลับมาสร้างรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีให้กับท้องถิ่นผ่านการทำงานแบบบูรณาการที่มีการปฏิรูปกระบวนการนำโครงการทางวัฒนธรรมลงสู่พื้นที่เป็นหลัก

โครงการพัฒนาและส่งเสริมย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative District) โครงการพัฒนาทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่การสร้างสรรคตราสัญลักษณ์ (Storytelling To branding) และโครงการพัฒนาศักยภาพถนนสายวัฒนธรรมเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม เป็นโครงการที่มีเป้าหมายตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรมฯ อย่างชัดเจน หากสามารถดำเนินการได้จนบรรลุเป้าหมายของโครงการ ก็จะทำให้มีแนวโน้มค่อนข้างสูงที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายย่อยที่ ๓.๒ (ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนบนฐานวัฒนธรรม เช่น สินค้า ผลิตภัณฑ์ เทศกาล ประเพณี อาหาร ท่องเที่ยวชุมชน ศิลปะการแสดง ถนนสายวัฒนธรรม ตลาดวัฒนธรรม ฯลฯ ภายใน ธ.ค. ๖๕) ได้เช่นกัน ในการดำเนินการในไตรมาสที่ ๒ ต้องเผชิญกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ส่งผลให้ในบางกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามที่ควร เป็น สำหรับการใช้งบประมาณในไตรมาสที่ ๒ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงการ ซึ่งเป็นผลมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ในบางรายละเอียดของแต่ละกิจกรรม ในการรายงานความคืบหน้าโครงการพัฒนาและส่งเสริมย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative District) ยังไม่มีรายละเอียดของการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีเพียงการระบุว่า อยู่ระหว่างการดำเนินงานจัดทำคู่มือการพัฒนาย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์สู่เมืองสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นแนวทางการพัฒนาย่านและพัฒนาเมือง ที่พร้อมเสนอให้หน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และเอกชน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละบริบทพื้นที่ในประเทศ แต่ยังคงขาดรายละเอียดและแนวทางการดำเนินการที่จะให้หน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และเอกชน เข้ามาร่วมกับขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว

โครงการพัฒนาและส่งเสริมย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative District) โครงการพัฒนาทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่การสร้างสรรคตราสัญลักษณ์ (Storytelling To branding) และโครงการพัฒนาศักยภาพถนนสายวัฒนธรรมเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม มีผลกระทบต่อเป้าหมายที่ค่อนข้างสูง หากสามารถดำเนินการได้สำเร็จก็จะบรรลุเป้าหมายย่อยที่ ๓.๒ ได้ โดยสามารถเพิ่มพื้นที่ให้หลากหลาย เพื่อให้สามารถมีสินค้าวัฒนธรรมและตลาดวัฒนธรรมที่หลากหลาย และเป็นเอกลักษณ์

โครงการพัฒนาและส่งเสริมย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative District) มีจุดเด่นในเรื่องการขับเคลื่อนย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ บริเวณย่านเจริญกรุงเป็นต้นแบบมาแล้ว และสามารถขยายผลไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ซึ่งมีจุดเด่นในเรื่องความสร้างสรรค์และสามารถดึงศักยภาพและวัฒนธรรมของย่านนั้น ๆ มาเป็นจุดขายได้ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนได้

ผลสัมฤทธิ์ในไตรมาสที่ ๒ ของโครงการพัฒนาทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่การสร้างสรรค์ตราสัญลักษณ์ (Storytelling To branding) ส่วนใหญ่แล้วมุ่งตอบสนองต่อเป้าหมายของโครงการในข้อที่ ๑. (เพิ่มพื้นที่พัฒนาสู่เมืองสร้างสรรค์) แต่ในส่วนของเป้าหมายอื่น ๆ นั้น ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งจะต้องติดตามในช่วงไตรมาสต่อไป

ในการรายงานความคืบหน้าของโครงการพัฒนาทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่การสร้างสรรค์ตราสัญลักษณ์ (Storytelling To branding) มีรายละเอียดของการบูรณาการกับจังหวัดต่าง ๆ แต่ยังคงขาดรายละเอียดในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ว่ามีการร่วมดำเนินการในลักษณะใด

โครงการพัฒนาศักยภาพถนนสายวัฒนธรรมเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมถือว่ามีประสิทธิภาพสูง เนื่องจากสามารถดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในไตรมาสที่ ๒ โดยสามารถดำเนินการจนบรรลุผลได้ในไตรมาสที่ ๑ ซึ่งถือว่าดำเนินการได้เร็วกว่าที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ยังใช้งบประมาณไปทั้งสิ้น ๓,๙๐๗,๘๐๐ บาท จากที่กำหนดไว้ในไตรมาสที่ ๒ จำนวน ๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นของโครงการพัฒนาศักยภาพถนนสายวัฒนธรรมเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม ยังมีเฉพาะประเด็นเรื่อง “ผ้าไทย” ซึ่งยังไม่ครอบคลุมเป้าหมายในเรื่องถนนสายวัฒนธรรมและตลาดวัฒนธรรม

ในการรายงานความคืบหน้าโครงการพัฒนาศักยภาพถนนสายวัฒนธรรมเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม มีการระบุแต่เพียงว่ามีการเสวนาวิชาการ/ประชุมวิชาการเกี่ยวกับผ้าไทยและการออกแบบที่มีความเป็นสากล ทันสมัย แต่ไม่มีการระบุรายละเอียดว่าการจัดกิจกรรมดังกล่าวมีหน่วยงานเข้าร่วมมากน้อยเพียงใด รวมทั้งภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือแนวโน้มและทิศทางผ้าไทยและการออกแบบเครื่องแต่งกายด้วยผ้าไทย เล่มที่ ๒ มากน้อยเพียงใด

หากโครงการพัฒนาศักยภาพถนนสายวัฒนธรรมเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมสามารถดำเนินการให้เกิดถนนวัฒนธรรมได้จริงตามเป้าหมายนั้น จะสามารถทำให้ประชาชนและชุมชนสามารถนำเสนอสินค้าวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นออกมาได้อย่างหลากหลาย อย่างไรก็ตาม ปัจจัยของความยั่งยืนของโครงการดังกล่าวคือการมีช่องทางจำหน่ายสินค้าที่แต่ละชุมชน/พื้นที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมา

เป้าหมายย่อยที่ ๔ ปลดล็อกเพื่อให้เกิดการใช้อาคาร สถานที่ เพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ขององค์การภาครัฐในด้านวัฒนธรรม การขับเคลื่อนการ ล็อก เพื่อให้เกิดการใช้อาคารสถานที่เพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ขององค์การภาครัฐใน ด้านวัฒนธรรม ตั้งขึ้นตามเป้าหมายย่อยที่ ๔ ของกิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาการเรียนรู้และ ชุมชนบนฐานวัฒนธรรมแบบบูรณาการ ดังนั้น จึงมีความสอดคล้องกับเป้าหมายค่อนข้างมากในการ ดำเนินการในไตรมาสที่ ๒ สามารถตั้งคณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนวทางการใช้อาคาร สถานที่ เพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ขององค์การภาครัฐในงานด้านวัฒนธรรม ภายใต้ คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ถือว่ามีการดำเนินการที่มีผลลัพธ์เกิดขึ้นโดยไม่ใช้งบประมาณ แต่ใช้ กลไกของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เรื่องการรายงานความคืบหน้าโครงการดังกล่าว มีการระบุ ถึงการบูรณาการภายใต้กลไกของคณะกรรมการ ได้แก่ ประธานอนุกรรมการด้านวัฒนธรรม ภายใต้ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมธนารักษ์ การรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานพัฒนาองค์ความรู้ และสำนักงานปลัดกระทรวง วัฒนธรรม โครงการดังกล่าวมีผลกระทบต่อเป้าหมายที่ค่อนข้างสูง หากสามารถดำเนินการได้สำเร็จก็จะ บรรลุเป้าหมายย่อยที่ ๔ ได้ เนื่องจากการปลดล็อก เพื่อให้เกิดการใช้อาคารสถานที่เพื่อสนับสนุน การใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ขององค์การภาครัฐในด้านวัฒนธรรม เป็นการแก้ปัญหาเรื่องระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งหากบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้นั้น ย่อมจะมีความยั่งยืนเกิดขึ้นตามมา

๓) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้าง วิถีชีวิตทางการกีฬาการออกกำลังกายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาสทางการกีฬา และพัฒนานักกีฬาอาชีพ การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อ ประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้านกีฬา ถือว่ามีความเหมาะสม แต่การดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ ควรกำหนดให้มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันพิจารณากำหนด รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานตลอดจนเป้าหมายที่จะทำให้บรรลุตามแผนการปฏิรูปประเทศที่

กำหนดไว้อย่างแท้จริง อย่างมีเอกภาพ โดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบหลักและให้การสนับสนุนที่ชัดเจน ในแต่ละเป้าหมายเพื่อลดความซ้ำซ้อนของโครงการ/กิจกรรม และงบประมาณ

ความเห็นต่อการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) สำหรับกิจกรรม Big Rock และการดำเนินงานในระยะต่อไป จากการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ พบว่า : ระบบงานดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของการ ติดตามผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อนำมาจัดทำข้อเสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวมีรายการหรือหัวข้อการแสดงผลข้อมูลไม่ตรงตามคู่มือ การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในห้วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) จัดทำโดย คณะกรรมาธิการติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา ควรมีการแก้ไข ปรับปรุง ขั้นตอนการดำเนินงาน และรูปแบบการรายงาน การใช้ระบบติดตามฯ ดังนี้ (๑) ควรมีการบันทึกข้อมูลตั้งแต่เริ่มทำโครงการในระบบ (การจัดทำค่าของงบประมาณ) (๒) ควรนำข้อมูลการจัดทำค่าของงบประมาณมาใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ (เชื่อมโยงแผนงานกับแผนเงินตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)) (๓) ให้มีการแสดงผล/แจ้งเตือนโครงการตามสถานะต่าง ๆ เช่นได้รับการอนุมัติโครงการ/ได้รับจัดสรรงบประมาณ (๔) เมื่อได้รับการอนุมัติโครงการ/การจัดสรรงบประมาณ ให้มีการรายงานผลการดำเนินงานตามคู่มือ การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในห้วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕) (๕) โปรแกรม/ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ต้องสามารถประมวลผล/วิเคราะห์การดำเนินโครงการ/กิจกรรมให้ครอบคลุมทุกมิติ (Relevancy, Efficiency, Effectiveness, Partnerships & Cooperation, Impact, Sustainability) (๖) ควรมีการนำรายละเอียดความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ให้ครบถ้วนทุกโครงการ ทั้งโครงการที่ใช้งบประมาณแผ่นดิน และโครงการที่ใช้เงินนอกงบประมาณ

ความเห็นต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ภายในกรอบเวลา พ.ศ. ๒๕๖๕

๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัย ผ่านการปฏิรูปอุตสาหกรรมบันเทิง และการใช้กลไกร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อน มีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายในระดับปานกลาง ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเพิ่มความสามารถในการปรับตัวท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

รวมทั้งสถานการณ์อื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งความหลากหลายของกิจกรรมย่อยในแต่ละโครงการที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ครอบคลุมในทุก ๆ เป้าหมายย่อย

๒) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาการเรียนรู้และเศรษฐกิจชุมชนบนฐานวัฒนธรรมแบบบูรณาการ มีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายในระดับปานกลาง เนื่องจากหลาย ๆ โครงการสามารถดำเนินการได้แม้ว่าจะเผชิญกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ขณะเดียวกัน ก็ต้องติดตามการดำเนินการในระยะต่อ ๆ ไป เพื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการดังกล่าวเมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งจะช่วยให้เห็นแนวโน้มความสำเร็จตามเป้าหมายได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการตามกิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ เป็นสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญ เพื่อให้สามารถคาดการณ์ได้ว่าเมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ จะสามารถสร้างองค์ความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ดังกล่าวมาต่อยอดให้เป็นสินค้าทางวัฒนธรรมที่สร้างรายได้ และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีให้กับท้องถิ่นได้ และจะต้องมีการทำงานแบบบูรณาการกันอย่างแท้จริง

๓) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้างวิถีชีวิตทางการกีฬาการออกกำลังกายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาสทางการกีฬาและพัฒนานักกีฬาอาชีพ มีโอกาสในการที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงานและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๓ ประชาชนออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ เพื่อพัฒนาสุขภาพให้แข็งแรงและเป็นฐานในการพัฒนากีฬาชาติ คือ อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (อายุเฉลี่ย) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า และนักกีฬาหน้าใหม่ที่มีความสามารถ มีอัตราได้รับคัดเลือกเข้าสู่การเป็นนักกีฬาระดับชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ สามารถกระทำสำเร็จได้ภายในปี ๒๕๖๕ โดยพิจารณาจากรายงานผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทราบว่าในปี ๒๕๖๒ จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลก อายุคาดเฉลี่ยของประชาชนไทยอยู่ที่ ๖๘.๓ ปี ซึ่งเกินจากค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๔) ประเด็นศักยภาพการกีฬา (กำหนดไว้ที่ ๖๘ ปี) ไปแล้ว แม้ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก จะมีใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นในปีปัจจุบัน แต่จากการที่อายุคาดเฉลี่ยในปี ๒๕๖๒ มากกว่า ปี ๒๕๕๙ แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความสนใจและใส่ใจต่อสุขภาพ โดยการออกกำลังกายมากขึ้น ประกอบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตั้งแต่ช่วงปลายปี ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ทำให้ประชาชนหันมาสนใจในการออกกำลังกายมากขึ้น จึงส่งผลให้สุขภาพคนไทยดีขึ้นด้วยเช่นกัน

ความเห็นต่อการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และความเห็นต่อความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ

๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัย ผ่านการปฏิรูปอุตสาหกรรมบันเทิง และการใช้กลไกร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อน (๑) จำนวนของชุมชนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นแบบด้านคุณธรรม ตามเป้าหมายที่กำหนดนั้น จะเกิดขึ้นในไตรมาสใด และมีจำนวนเท่าใดบ้าง (๒) การปรับรูปแบบกิจกรรม (งด/ยกเลิก/เปลี่ยนแปลง) ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) รวมทั้งสถานการณ์อื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เป็นอย่างไรบ้าง (๓) การปรับรูปแบบกิจกรรม โดยเพิ่มกิจกรรมให้หลากหลายเพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ตามที่กำหนดไว้ในเป้าหมายย่อย โดยกิจกรรมที่เพิ่มขึ้นใหม่นี้ ควรเน้นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น (๔) ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลักควรร่วมกับหน่วยงานร่วมดำเนินการเพื่อกำหนดโครงการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายย่อยที่ ๓.๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อไป (๕) ควรสร้างระบบการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการร่วมกันขับเคลื่อนกลไกระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ในระดับพื้นที่ให้เกิดความยั่งยืน (๖) ควรส่งเสริมบทบาทของสื่อที่สะท้อนค่านิยม “คุณธรรมจริยธรรม” ทั้ง ๕ ประการ และสื่อวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ให้เป็นที่รับรู้ในวงกว้างยิ่งขึ้น

๒) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาการเรียนรู้และเศรษฐกิจชุมชนบนฐานวัฒนธรรมแบบบูรณาการ (๑) ควรพัฒนาจุดเด่นที่กรมศิลปากรดำเนินการอยู่ นั่นคือ ระบบ Virtual Tour ในอุทยานประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และหอสมุดแห่งชาติ ให้เป็นที่รับรู้ในวงกว้างยิ่งขึ้นและพัฒนาให้เกิดความน่าสนใจอยู่ตลอดเวลา (๒) ควรพัฒนาเนื้อหาสาระ (Content) ที่นำเสนอ โดยอาจนำเสนอเป็นสื่อสร้างสรรค์ อาทิ การนำเสนอผ่านรายการนำชมอุทยานประวัติศาสตร์ การนำเสนอเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมผ่าน Podcast เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อของเด็กและเยาวชน (๓) ควรสร้างระบบการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปราชญ์ชาวบ้านที่มีองค์ความรู้ในด้านศิลปวัฒนธรรมและนักวิชาการด้านโบราณคดี ซึ่งกรมศิลปากรสามารถบูรณาการร่วมกับกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาดังกล่าวผ่านระบบการเรียนรู้ Thai Moolc เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มคนในกลุ่มเยาวชนได้ง่ายยิ่งขึ้น รวมทั้งยังสามารถร่วมกันสร้างย่านเศรษฐกิจวัฒนธรรม และให้สินค้าทางวัฒนธรรมมีระบบจัดการองค์ความรู้ที่มั่นคง และมีระบบตลาดที่สร้างความยั่งยืนให้ผลิตภัณฑ์

(๔) ควรปรับปรุงแบบกิจกรรมที่สามารถใช้ทรัพยากรของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่มีอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ อาทิ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ จัดการสอนดนตรีพื้นบ้านและ ศิลปะการแสดงพื้นบ้านของภูมิภาคต่าง ๆ ให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ โดยสามารถใช้สื่อการสอน ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ (๕) ควรมีพื้นที่ในการแสดงดนตรีไทยพื้นบ้านของเด็กและเยาวชน ที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากโครงการดังกล่าว โดยอาจจะประสานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและ ภาครัฐเอกชนเข้ามาร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน (๖) ควรมีความหลากหลายของสินค้าทางวัฒนธรรมที่อยู่ในแต่ละพื้นที่ อาทิ ชุมชนย่านเมืองเก่า ชุมชน ย่านเศรษฐกิจ และชุมชนเกษตรกรรม โดยอาจจะจัดเป็นกิจกรรมในและจังหวัด อาทิ ๑ จังหวัด ๑ ถนน สายวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดช่องทางการนำเสนอสินค้าวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งยังสามารถสะท้อน อัตลักษณ์และวัฒนธรรมที่หลากหลายได้อย่างแท้จริง (๗) ควรเตรียมความพร้อมในการปรับปรุงแบบ กิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) รวมทั้งสถานการณ์อื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (๘) ควรระบุผลสัมฤทธิ์ในกรณีของพื้นที่ที่ ดำเนินการสำเร็จแล้วว่ามีผลการดำเนินการอย่างไรบ้าง วัฒนธรรมที่ถูกนำเสนอออกมาคือเรื่องใด และมีสินค้าทางวัฒนธรรมใดบ้างในพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งรายได้และความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ดีขึ้น มากน้อยเพียงใด

๓) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้าง วิถีชีวิตทางการกีฬาการออกกำลังกายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาสทางการกีฬา และพัฒนานักกีฬาอาชีพ การกำหนดกิจกรรมการปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อ ประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้านกีฬา ถือได้ว่ามีความเหมาะสม เนื่องจาก การกำหนด กิจกรรมการปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้านกีฬา ได้มีการนำปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๔) ประเด็น ศักยภาพการกีฬา มาพิจารณาปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด ขั้นตอนและวิธีการ ดำเนินการ ในลักษณะต่อยอด เป็นรูปธรรม มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้ ในเป้าหมายย่อยที่ ๓ การสร้างโอกาสทางการกีฬาและพัฒนานักกีฬา (ของกิจกรรมปฏิรูปที่ ๓) โดยจัด ให้มีห้องเรียนกีฬาในโรงเรียนทุกอำเภอ เพื่อเป็นแหล่งบ่มเพาะนักกีฬาให้มีความเป็นเลิศ มีการจัดการ เรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการพัฒนานักกีฬาในแต่ละพื้นที่ จัดทำหลักสูตรและ มาตรฐานการเรียนการสอน ตลอดจนการฝึกซ้อมกีฬาอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมให้นักกีฬาหรือนักส่งเสริม การออกกำลังกายและเล่นกีฬาเข้ามาร่วมสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะการเล่นกีฬาในแต่ละชนิดกีฬานั้น ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการในเชิงรุกมีการเตรียมการล่วงหน้าและวางแผนการดำเนินงาน

อย่างเป็นระบบที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้แล้วการดำเนินการที่เกี่ยวกับการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องรีบดำเนินการในกิจกรรมปฏิรูปด้านกีฬาอย่างเร่งด่วน เพราะมีผลกระทบต่อการพัฒนานักกีฬา การส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันในระดับประเทศและระดับสากล ต่อภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย ซึ่งเป็นปัญหาที่เรื้อรังมานานแล้ว จะเห็นได้จากการที่ประเทศไทยไม่สามารถส่งนักกีฬายกน้ำหนักเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่กรุงโตเกียวในครั้งนี้ได้

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๒.๒ ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย

๑) สรุปภาพรวมการดำเนินการดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศ	ติดตาม ทั้งหมด	ความก้าวหน้า			เสนอผลักดัน (อยู่ในแผนการ ปฏิรูปประเทศ)	เสนอผลักดัน (ไม่อยู่ในแผนการ ปฏิรูปประเทศ)
		ประกาศในราช กิจจานุเบกษา	ระหว่าง ดำเนินการ	ล่าช้า		
๑. ด้านการเมือง	๒	-	๒	-	๒	-
๒. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	๒	-	๒	-	๒	-
๓. ด้านกฎหมาย	๕*	๑	๔	-	๔	-
๔. ด้านกระบวนการยุติธรรม	๔	-	๔	-	๓	-
๕. ด้านเศรษฐกิจ	๑	-	๑	-	๑	-
๖. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๐	-	๑๐	-	๙	-
๗. ด้านสาธารณสุข	๓	๑	๑	๑	๒	-
๘. ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ	๑	-	๑	-	๑	-
๙. ด้านสังคม	๓	-	๓	-	๓	-
๑๐. ด้านพลังงาน	๑๑**	๔	๗	-	๒	-
๑๑. ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๑๒*	๑	๑๑	-	๑๑	๑
๑๒. ด้านการศึกษา	๒	-	-	๒	๒	-
รวม	๕๖	๗	๔๖	๓	๔๒	๑

หมายเหตุ

- * คือ จำนวนที่มีการรายงานผลการติดตามกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศมากกว่าหนึ่งด้าน
- ** คือ ในจำนวนนี้มีกฎหมายลำดับรองรวมอยู่ด้วย
- คือ ข้อมูลของกฎหมายที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ
- คือ ข้อมูลของกฎหมายที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ และเสนอผลักดัน
- คือ ข้อมูลของกฎหมายที่เสนอผลักดันเพิ่มเติม โดยไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ รอบการรายงานนี้มีจำนวน ๑ ฉบับ คือ ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒) ผลการติดตามความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุง กฎหมาย

๒.๑) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

มีการติดตามกฎหมาย จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองอยู่ระหว่างปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. เป็นร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความจำเป็นและมีความสำคัญ จึงเห็นควรให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณากำหนดแนวทางการผลักดันร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยให้รัฐสภาเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมว่าควรมีร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวหรือไม่

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

๒.๒) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

มีการติดตามกฎหมาย จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีความสำคัญต่อการบริหารราชการแผ่นดิน แต่จากการติดตามในระบบ eMENS CR และการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมรับทราบ ว่า การพัฒนา ปรับปรุง กฎหมายทั้งสองฉบับ อยู่ระหว่างการดำเนินการศึกษา ยังไม่ได้จัดทำถึงขั้นตอนที่มีร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้นจึง ควรมีการติดตาม เร่งรัด และรายงานผลความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งควรเร่งรัด การดำเนินการให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายและนำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาต่อไป

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

๒.๓) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

มีผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดกฎหมาย ดังนี้

กฎหมายที่เห็นควรเร่งรัด จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

(๑) กฎหมายลำดับรองที่จะออกตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

- ปัจจุบันมีการดำเนินการออกกฎหมายลำดับรอง จำนวน ๑๖ ฉบับ ได้แก่ กฎกระทรวง จำนวน ๓ ฉบับ ประกาศ จำนวน ๑๒ ฉบับ และระเบียบ จำนวน ๑ ฉบับ สำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมายเห็นควรเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำและ

เผยแพร่ข้อมูลกฎหมายและหลักเกณฑ์ คำอธิบายสรุประสาระสำคัญของกฎหมายและคำแปลกฎหมายใน
ความรับผิดชอบของหน่วยงานผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- อยู่ระหว่างการประมวลผลการรับฟังความคิดเห็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ
พระราชบัญญัติฉบับเดิมที่มีผลใช้บังคับ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา

(๓) ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้
โดยสะดวก พ.ศ.

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำเสร็จแล้ว และอยู่ระหว่างดำเนินการสร้าง
ความเข้าใจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนก่อนการเสนอคณะรัฐมนตรี

(๔) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ.

- คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบและเสนอรัฐสภาเพื่อพิจารณาต่อไปแล้ว
ทั้งนี้ ในระหว่างที่กฎหมายฉบับดังกล่าวยังไม่มีผลบังคับใช้ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดทำ
แนวทางการปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัยโดยละเอียด
เพื่อให้หน่วยงานที่จะเสนอร่างกฎหมายมีแนวทางในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวอย่างชัดเจน

กฎหมายที่มีข้อเสนอแนะภายหลังจากที่มีผลใช้บังคับแล้ว จำนวน ๑ ฉบับ คือ

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งควรมีการเร่งรัด
การออกอนุบัญญัติและประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบังคับใช้กฎหมายตามหลักเกณฑ์ต่อไป

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

๒.๔) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม

มีผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดกฎหมาย ดังนี้

(๒.๔.๑) ด้านกระบวนการยุติธรรม มีกฎหมายที่ควรเร่งรัด จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

- ๑) ร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ.
 - อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมได้ประชุมหารือเพื่อเตรียมการขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติ
- ๒) ร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ.
 - คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมได้ส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังกระทรวงยุติธรรมเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติ

(๒.๔.๒) ด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) มีกฎหมายที่มีข้อเสนอแนะ และเร่งรัด จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

- ๑) ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.
 - อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ทั้งนี้ เมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว ควรบังคับใช้ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย
- ๒) ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ.
 - อยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะว่า ควรยกเลิกการเสนอร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. ต่อรัฐสภา เนื่องจากเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวไม่ใช่การปฏิรูปตำรวจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม หากมีความจำเป็นต้องบัญญัติกฎหมายควรแก้ไขเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ)

๒.๕) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

มีการติดตามกฎหมาย จำนวน ๑ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมพาณิชย์นาวี พ.ศ. ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ โดยกระทรวงคมนาคมได้เสนอแบบคำขอตั้งองค์การมหาชน (ว.๑๕) ไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. แล้ว อยู่ระหว่างจัดเตรียมข้อมูลเสนอต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (อ.กพม.) พิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ มีกฎหมายลำดับรองที่มีความคืบหน้าในการดำเนินการตามรอบการรายงานนี้ คือ ประกาศกรมศุลกากร ที่ ๒๙/๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับเรือสำราญและกีฬา ตามประเภท ๓ (ค) ภาค ๔ ซึ่งได้มีการประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ แล้ว

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

๒.๖) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีการติดตามกฎหมาย จำนวน ๑๐ ฉบับ ซึ่งเป็นกฎหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการทั้งหมด ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติกำหนดเขตจังหวัดในทะเล พ.ศ.

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ.

(๓) ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.

ทั้งนี้ มีการติดตามเร่งรัดอนุบัญญัติที่ออกตามความในกฎหมายฉบับต่าง ๆ จำนวน ๗ ฉบับ

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๗) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

มีผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดกฎหมาย ดังนี้

กฎหมายที่มีสถานะดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๒ ฉบับ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. มีการดำเนินการล่าช้า เนื่องจากแผนปฏิรูปประเทศกำหนดระยะเวลาดำเนินการระหว่างปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒ ทั้งนี้ควรเร่งรัดและดำเนินการให้เกิดความเห็นร่วมกันต่อการจัดทำพระราชบัญญัติอันจะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการปฏิรูปด้านสาธารณสุขของประเทศไทย

(๒) ร่างพระราชบัญญัติโรคติดต่อ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการเปิดรับฟังความคิดเห็นเรียบร้อยแล้ว โดยขณะนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาให้ความเห็น และปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ และส่งกลับไปยังกระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ขณะนี้กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาเรียบร้อยแล้ว และได้ส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

๒.๘) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

มีการติดตามกฎหมาย จำนวน ๑ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๙) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

มีการติดตามกฎหมาย จำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งเป็นกฎหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการทั้งหมด ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

(๒) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ.

(๓) ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ.

และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ.

ผลการติดตามพบว่า กฎหมายหลายฉบับได้ดำเนินการตราและประกาศใช้บังคับแล้ว แต่การปฏิบัติตามกฎหมายยังคงไม่สมดังเจตนารมณ์ของกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายลำดับรองและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ต้องออกตามกฎหมายยังไม่ครบถ้วน และยังคงมีกฎหมายอื่น ๆ ที่ควรพิจารณาศึกษาเพื่อแก้ไขให้สอดคล้องกับกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ควรออกกฎหมายลำดับรองให้ครบถ้วนและมีลักษณะที่เป็นการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน

(๒) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ควรพิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๕ กฎหมายว่าด้วยธนาкарต้นไม้ และกฎหมายว่าด้วยไม้เศรษฐกิจ ประกาศการขยายพื้นที่ให้ปลูกไม้หวงห้ามภายหลังมีการแก้ไขมาตรา ๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้น

(๓) กฎกระทรวงหลักประกันทรัพย์สินอื่นตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘ ควรพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าต้นไม้สำหรับปัจเจกชน

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

๒.๑๐) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน

มีการติดตามกฎหมาย จำนวน ๑๑ ฉบับ เป็นกฎหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๗ ฉบับ และประกาศใช้แล้ว จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

(๑) ระเบียบกระทรวงพลังงานว่าด้วย Code of Conduct ของหน่วยนโยบาย-กำกับ-ปฏิบัติด้านพลังงาน

(๒) พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) กฎหมายให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางระหว่างทางและปลายทาง

(๔) กฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคารและมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๖๓

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน

๒.๑๑) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มีผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดกฎหมาย ดังนี้

- (๑) กฎหมายที่มีสถานะดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑ ฉบับ
- (๒) กฎหมายที่มีสถานะอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๑ ฉบับ
- (๓) กฎหมายที่เสนอผลักดันเพิ่มเติม โดยไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ ในรอบการรายงานนี้ จำนวน ๑ ฉบับ คือ ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๔) ข้อเสนอแนะการปฏิรูปกฎหมาย จำนวน ๖ ประเด็น ได้แก่ ๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย (Rule of law) ๒) Regulatory guillotine โดยขจัดกฎหมายที่ออกมาโดยให้อำนาจรัฐในการคุมประชาชนหรือธุรกิจโดยที่ไม่มีเหตุผล ๓) ผลักดันให้การบริหารราชการแผ่นดินเข้าสู่รูปแบบรัฐบาลดิจิทัล ๔) ปรับรูปแบบขั้นตอนการทำงานบางประการให้เป็น Automatic ๕) สร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนในวงกว้าง ๖) ส่งเสริมธรรมาภิบาล (Good Governance)

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒.๑๒) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

มีการติดตามกฎหมาย จำนวน ๒ ฉบับ ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการรับฟังความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติของผู้ที่เกี่ยวข้องในรอบสองก่อนเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

(๒) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.

มีกฎหมายที่จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. จำนวน ๑๑ ฉบับ ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เนื่องจากรอความชัดเจนของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

๒) พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

๓) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

๔) พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

๖) พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐

๗) พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

๘) พระราชบัญญัติการศึกษาพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๑

๙) พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๐) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓

๑๑) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ส่วนที่ ๓

ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด แต่ละด้าน

ส่วนที่ ๓ ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด แต่ละด้าน

ส่วนที่ ๔

ผลการศึกษารายงานความคืบหน้าในการดำเนินการ

ตามแผนการปฏิรูปประเทศ

ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔)

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ

ของคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ

สรุปผลการศึกษาความคืบหน้าด้านงบประมาณในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อสนับสนุนการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔) ของวุฒิสภา สรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๔.๑ ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ

๔.๑.๑ สารสำคัญของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

(๑) องค์ประกอบที่สำคัญของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้แก่ การระบุความสอดคล้องของแผนการปฏิรูปประเทศกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยสะท้อนถึงความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) กับเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย ผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด ซึ่งได้ระบุเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) หรือเรียกว่า “กิจกรรม Big Rock” โดยกิจกรรมปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน มีกิจกรรม Big Rock รวมทั้งสิ้น ๖๒ กิจกรรม และองค์ประกอบประการสุดท้าย คือ การกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลักแต่ละกิจกรรม Big Rock ซึ่งมีทั้งสิ้น ๓๖ หน่วยงาน และ ๒ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ

(๒) กิจกรรม Big Rock อาจเป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้นใหม่ และ/หรือ นำมาจากกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม โดยเน้นเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปสำหรับแก้ไขปัญหาเร่งด่วน มีความจำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างแท้จริง และสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม ไม่เป็นภารกิจปกติของหน่วยงาน ทั้งนี้ กิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมที่ไม่ได้ถูกนำมา

กำหนดเป็นกิจกรรม Big Rock ได้ถูกกำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบนำไปดำเนินการเป็นภารกิจปกติของหน่วยงาน

(๓) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก รับผิดชอบจัดทำแผนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ และประสานงานร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ และหน่วยงานร่วมดำเนินการอย่างบูรณาการ และรายงานผลความคืบหน้าของการดำเนินงานตามเป้าหมายของกิจกรรม

๔.๑.๒ การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ผ่านกลไกทางด้านงบประมาณ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบหลักการตามแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) หรือเรียกว่า “แผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock” เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ทั้ง ๖๒ กิจกรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการถ่ายระดับการดำเนินงานตามขั้นตอนและวิธีการของกิจกรรม Big Rock ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) สู่การปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยมีการกำหนดแผนตามกิจกรรมปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน เป้าหมายของกิจกรรม เป้าหมายย่อย และแบ่งมอบหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนกิจกรรมสำคัญตามแผนสู่การบรรลุผลอย่างชัดเจน มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก หน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ โครงการและการดำเนินงาน (ตามห่วงโซ่เวลาของการรายงานฉบับนี้จะอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำลำดับความสำคัญของโครงการ) และระยะเวลาที่แล้วเสร็จ พร้อมทั้งมีเอกสารแสดงความเชื่อมโยงกิจกรรม Big Rock ในแต่ละกิจกรรมการปฏิรูปทั้ง ๑๓ ด้าน กับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทย่อย (โดยระบุรหัสหมายเลขอย่างชัดเจน : รหัส BR) ไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงไม่ต้องพิจารณาตีความและสามารถติดตามตรวจสอบได้มากขึ้น ทั้งนี้ การศึกษาแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ผ่านกลไกทางด้านงบประมาณอาจพิจารณาตามระดับได้ ดังนี้

(๑) ระดับความเกี่ยวข้องของหน่วยรับงบประมาณ (หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หรือหน่วยร่วมดำเนินการ) ที่มีต่อการบรรลุเป้าหมาย แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) มีการแบ่งมอบหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศสู่การบรรลุผลอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน ที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและติดตามในระดับนโยบาย ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock และพิจารณาความเหมาะสมของแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ในขณะที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก รับผิดชอบ

ในการจัดทำแผนขับเคลื่อนกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการฯ และหน่วยร่วมดำเนินการ ประสานงาน และบูรณาการการทำงานร่วมกัน และรายงานผลความคืบหน้าของการดำเนินงานตามเป้าหมายของกิจกรรม Big Rock ส่วนหน่วยงานร่วมดำเนินการจะรับประเด็นปฏิรูปที่เกี่ยวข้องไปกำหนดโครงการ/การดำเนินงาน ที่สามารถสนับสนุนกิจกรรม Big Rock ร่วมกัน แล้วขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมการดำเนินงาน ภายใต้กิจกรรม Big Rock ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และรายงานผลการดำเนินโครงการ/การดำเนินงาน ตามหมายเลขรหัสประจำกิจกรรมปฏิรูป (BR...) ตามระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ระดับการบรรลุเป้าหมายย่อย (Milestone) การขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมประสบปัญหาความล่าช้าและไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากโครงการ/กิจกรรมการดำเนินงาน ที่นำมาปฏิรูปส่วนมากมีลักษณะเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานโครงการและกิจกรรมมีจำนวนมาก และมีความซ้ำซ้อนระหว่างการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ และที่สำคัญเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับแผนขาดความชัดเจน อย่างไรก็ตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) นี้ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าว โดยเฉพาะเป้าหมายย่อยและการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยเป็นการพิจารณา กำหนดร่วมกันของหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยร่วมดำเนินการ ซึ่งมีความชัดเจน แต่การคัดเลือกโครงการตามลำดับความสำคัญ ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยเฉพาะโครงการ/การดำเนินงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่สุดหากไม่ดำเนินการจะทำให้การปฏิรูปประเทศไม่บรรลุผลตามที่กำหนด ของหน่วยรับงบประมาณยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องเน้นความสำคัญว่าจะสามารถสนองต่อการบรรลุเป้าหมายย่อย (Milestone) ที่ร่วมกันจัดทำได้หรือไม่ เหมาะสมเพียงใด ประกอบกับหากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีการปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับโครงการที่คัดเลือก หรือการขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอพร้อมกับการติดตามเร่งรัดการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาแล้ว คาดว่าจะเห็นผลลัพธ์ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

(๓) การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ผ่านกระบวนการจัดสรรงบประมาณ

(๓.๑) ความสอดคล้องของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) กับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) คือ การกำหนดความสอดคล้องระหว่างกิจกรรม Big Rock กับยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำเอกสารแสดงความเชื่อมโยงกิจกรรม Big Rock ในแต่ละกิจกรรมการปฏิรูปภายใต้ประเด็นการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ทั้ง ๑๓

ด้าน ภัยยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายแผนแม่บท โดยครอบคลุมเป้าหมาย (สิ่งที่ประชาชนจะได้รับ) ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ และหน่วยงานรับผิดชอบหลัก เช่น ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ ด้านเศรษฐกิจ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย มีสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก เชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทที่ ๓ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (080101) การขยายตัวของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (080302) ความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยดีขึ้น และแผนแม่บทที่ ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (230301) การประยุกต์ใช้ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น เป็นต้น ดังนั้น ในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงบประมาณ ควรมีการพิจารณาความเชื่อมโยงกิจกรรม Big Rock ในแต่ละประเด็นการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน ให้มีความสอดคล้องกับผลผลิตและโครงการตามโครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งควรระบุรายการงบประมาณ (โครงการ/กิจกรรมการดำเนินงาน) ตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ที่หน่วยรับงบประมาณ (หน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยร่วมดำเนินการ) ได้จัดลำดับความสำคัญเพื่อเสนอขอรับงบประมาณ ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว ไว้ในเอกสารงบประมาณเล่มขาวคาดแดง ให้ชัดเจน เพื่อสะดวกต่อการตรวจสอบและติดตามการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ พบปัญหาว่าหน่วยรับงบประมาณเสนอคำของบประมาณหมายเลขห้สประจำปีกิจกรรมปฏิรูป (BR...) ไปแล้วแต่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือได้รับการจัดสรรงบประมาณแต่ได้มีการปรับเปลี่ยนชื่อโครงการใหม่ โดยไม่ได้แจ้งให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทราบ จึงอาจทำให้ข้อมูลในการติดตามไม่เป็นปัจจุบัน

(๓.๒) แหล่งที่มาของงบประมาณที่ใช้สนับสนุนการดำเนินการ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้ในการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรม การดำเนินงาน ที่กำหนดไว้ในกิจกรรม Big Rock จะประกอบด้วยเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีทั้งที่เป็นเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และส่วนมากจะเป็นการขอรับการจัดสรรจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และการใช้จ่ายจากเงินนอกงบประมาณ หรือบางรายการไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ซึ่งจากข้อมูลการติดตามของคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า ในบางรายการโครงการ/กิจกรรม ตามเป้าหมายย่อยถูกกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการดำเนินการไว้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ แต่ได้มีการเสนอคำของบประมาณและได้รับจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการต่อเนื่องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงอาจทำให้พิจารณาได้ว่า เป้าหมายที่ต้องการบรรลุภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ นั้น ไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จ

ตามเป้าหมายจึงจำเป็นต้องดำเนินการต่อในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ หรือไม่ เช่น โครงการจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล (BR0102025) ของกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ (BR0102) เป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ แต่ปรากฏมีการเสนอขอรับงบประมาณในโครงการเดียวกันอีกในงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ หรือโครงการเสริมสมรรถนะแรงงานด้านเทคโนโลยีรองรับการการทำงานในศตวรรษที่ ๒๑ (BR0505004) โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เป้าหมาย จำนวน ๖,๓๖๓ คน งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๕,๙๐๐,๐๐๐ บาท แต่ได้มีการเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ภายใต้ชื่อโครงการเดียวกัน แตกต่างเพียงการกำหนดหมายเลขรหัสประจำกิจกรรมปฏิรูป (BR...) เป็น BR0505005 วงเงินงบประมาณ ๑๓๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท และเป้าหมาย จำนวน ๔๐,๐๐๐ คน เป็นต้น การดำเนินการในลักษณะดังกล่าว ได้มีการพิจารณาผ่านการเห็นชอบจากหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านที่เกี่ยวข้องหรือไม่อย่างไร และควรกำหนดแนวทางให้มีความชัดเจนด้วย

ในขณะเดียวกัน มีโครงการ/กิจกรรม Big Rock บางโครงการที่ยังไม่มีงบประมาณรองรับ เช่น แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๑ (BR0701) โครงการระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่องานสาธารณสุขฉุกเฉิน (BR0701X11) วงเงินงบประมาณที่ตั้งไว้ จำนวน ๑๙,๐๒๘,๕๐๐ บาท หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ คือ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข หรือกรณีเสนอของบประมาณในงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้ว แต่ถูกปรับลดงบประมาณลง เช่น โครงการสร้างความมั่นคงด้านยาและเวชภัณฑ์ในภาวะฉุกเฉิน (BR0701X13) หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ คือ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งได้เสนอของบประมาณ จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ถูกปรับลดลงเหลือจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น สถานการณ์เช่นนี้ทำให้หน่วยงานต้องบริหารงบประมาณไปตามที่ได้รับจัดสรรหรือปรับเปลี่ยนแผนงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ หรือต้องขยายระยะเวลาในการดำเนินการออกไป จึงอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาข้อมูลในเอกสาร ทำให้หน่วยรับงบประมาณยังนำผลผลิตในภาพรวมได้

(๔) การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการปฏิรูปประเทศ แม้หน่วยงานกลางจะมีการจัดทำเอกสารชี้แจง แต่ในการรับรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องอาจจะยังไม่ทั่วถึงหรือยังเกิดความสับสนจากการศึกษาข้อมูลในเอกสาร ทำให้หน่วยรับงบประมาณยังนำผลผลิต

โครงการ/กิจกรรม ของหน่วยงาน มาเชื่อมโยงไว้ทั้งหมดกับแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม หรือบางหน่วยงานนำไปเชื่อมโยงกับแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้งหมด ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาทบทวนแนวทางในการสร้างการรับรู้และความเข้าใจ รวมทั้งอาจพิจารณาทบทวนการดำเนินกิจกรรมปฏิรูปตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ที่กำหนดให้ดำเนินการในลักษณะคู่ขนานกับกิจกรรม Big Rock ซึ่งเป็นภารกิจปกติของหน่วยงาน และใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยเฉพาะในแผนงานพื้นฐานว่าสมควรที่จะให้มีการดำเนินการต่อไปหรือไม่ เพื่อลดความซ้ำซ้อนกับการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในบางกิจกรรม และลดความสับสนของหน่วยงาน

๔.๑.๓ การศึกษาความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔)

การศึกษาความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เสนอรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔) โดยอ้างอิงตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ซึ่งมีมติให้สำนักงานฯ รายงานการเตรียมการของหน่วยงานในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ของทั้ง ๖๒ กิจกรรม ให้เรียบร้อยก่อน แล้วจึงรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทุกสามเดือน เฉพาะกิจกรรม Big Rock และประเด็นที่รัฐสภาให้ความสำคัญเป็นพิเศษเท่านั้น โดยปรับรอบการรายงานให้เริ่มนับจากเดือนที่มีการประกาศใช้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ไปอีกสามเดือน โดยเริ่มจากเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป อันยังเป็นการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ เพื่อให้สอดคล้องกับการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ/การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศที่หน่วยงานได้นำรายงานเข้าในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) รายไตรมาสอันจะส่งผลให้การรายงานมีความรวดเร็วและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงยิ่งขึ้น ทั้งนี้ สำหรับการรายงานในครั้งต่อไป จะเป็นการรายงานความคืบหน้าฯ รอบเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ๒๕๖๔ ซึ่งจะเป็ครั้งที่ ๑ ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) หลังจากที่ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ฉะนั้น ในการรายงานความคืบหน้าตามรายงานฉบับนี้ (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔) จึงยังไม่ปรากฏผลการดำเนินการตามโครงการ/การดำเนินงาน ตามกิจกรรม Big Rock อย่างชัดเจนมากนัก แต่จะเน้นในเรื่องการเตรียมการ การชี้แจงการทำความเข้าใจต่อแนวทางในการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ตามแผน การขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๑๓ ด้าน

๖๒ กิจกรรม (รายงานส่วนที่ ๑ และ ๒) และให้ความสำคัญต่อการรายงานความคืบหน้าของประเด็นที่รัฐสภาให้ความสนใจเป็นพิเศษ (รายงานส่วนที่ ๓) ซึ่งความคืบหน้าในการดำเนินงานของประเด็นปฏิรูปประเทศ แต่ละด้าน บางประเด็นยังเป็นความคืบหน้าตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม และมีบางประเด็นที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรม Big Rock ตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

สำหรับความคืบหน้าในการดำเนินงานของประเด็นปฏิรูปประเทศที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรม Big Rock ตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ที่รายงานมานั้น คาดว่า จะเป็นการดำเนินการโดยเป็นค่าใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วการดำเนินการบางโครงการอาจเป็นปัญหาที่จะไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จทันปีงบประมาณ เช่น โครงการจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉินแห่งชาติ โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๑ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล) ตามกำหนดการจะสามารถดำเนินการติดตั้งระบบเสร็จ ระยะเวลาที่ ๑ จำนวน ๑๑ จังหวัด ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๔ แต่ยังไม่สามารถคัดเลือกผู้เสนอราคาและลงนามก่อนนี้ผูกพันในสัญญาได้ ซึ่งหน่วยงานอาจต้องเร่งรัดการดำเนินการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อให้สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ทันปีงบประมาณ หรือขอเงินไว้เบิกเหลือในปี เป็นต้น

๔.๒ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

๔.๒.๑ แนวทางการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

ผ่านกระบวนการตามแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ค่อนข้างมีความสมบูรณ์ชัดเจนในเชิงรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการดำเนินงานที่เป็นระบบ แต่สิ่งที่สำคัญไปกว่านั้น คือ การคัดเลือกโครงการตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน และการได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมต่อโครงการสำคัญที่ได้คัดเลือก จะต้องนำไปสู่การดำเนินงานในทางปฏิบัติที่ตอบสนองต่อเป้าหมายย่อยของแต่ละกิจกรรม Big Rock แล้วส่งต่อผลลัพธ์การบรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดได้ด้วย

๔.๒.๒ การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๔ ควรมีการปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับโครงการสำคัญจำเป็นเร่งด่วนที่คัดเลือก หรือในการขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ และหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการติดตามเร่งรัดการดำเนินการขับเคลื่อน ให้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาแล้ว คาดว่าจะเห็นผลลัพธ์ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๔.๒.๓ การจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้ได้มาซึ่ง

งบประมาณที่ใช้สนับสนุนการดำเนินการ ยังมีความซ้ำซ้อน โดยบางโครงการเป็นเรื่องที่ได้ดำเนินการ

แล้วเสร็จในงบประมาณที่ผ่านมา แต่ยังมีการเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หากต้องมีการดำเนินการในลักษณะทำนองเดียวกันอีก สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน อาจต้องพิจารณาทบทวนและกำหนดแนวทางการจัดลำดับความสำคัญของโครงการให้มีความชัดเจน

๔.๒.๔ หน่วยงานควรนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการ/การดำเนินงานของกิจกรรม Big Rock ที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักหรือหน่วยงานร่วมดำเนินการ ในระบบระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และหากมีการเปลี่ยนแปลงโครงการหรืองบประมาณ ควรแจ้งให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับทราบ เพื่อให้การติดตามประเมินผลในแต่ละห้วงเวลาสามารถสะท้อนความเป็นจริงและเป็นปัจจุบันได้

๔.๒.๕ หน่วยงานกลางควรมีการพิจารณาทบทวนแนวทางในการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock รวมทั้งอาจพิจารณาทบทวนการดำเนินกิจกรรมปฏิรูปตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ที่กำหนดให้ดำเนินการในลักษณะคู่ขนานกับกิจกรรม Big Rock ซึ่งเป็นภารกิจปกติของหน่วยงาน และใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยเฉพาะในแผนงานพื้นฐานว่าสมควรที่จะให้มีการดำเนินการต่อไปหรือไม่ เพื่อลดความซ้ำซ้อนกับการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และลดความสับสนของหน่วยงาน

๔.๒.๖ หน่วยงานควรเร่งรัดการดำเนินการและแก้ไขปัญหาในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้สามารถก่อกำหนดผู้ผูกพันและเบิกจ่ายงบประมาณในโครงการ/กิจกรรมการดำเนินงาน ภายใต้กิจกรรม Big Rock ให้ได้ทันปีงบประมาณ เพื่อลดปัญหาการขอเงินไว้เบิกเหลือมปีและงบประมาณที่อาจถูกพับไป

เพื่อประโยชน์ในการศึกษาติดตามแหล่งที่มาของงบประมาณที่ใช้สนับสนุนการดำเนินการในกิจกรรม Big Rock คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา จึงได้จัดทำ QR CODE เพื่อการเข้าถึงเอกสารได้ ดังนี้

แผนขับเคลื่อน BR (โครงการ/งบประมาณ)

คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา

รายนามคณะผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงาน
สรุปผลการวิเคราะห์รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ
ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔)

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำ
และดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (สำนักกรรมการ ๓)

๑. นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ	รองเลขาธิการวุฒิสภา
๒. นายต้นพงศ์ ตั้งเต็มทอง	ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางสาวจิรวิน คะประสิทธิ์	กำกับดูแลการปฏิบัติราชการกลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๖ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายณัฐกิตติ ปัทมะ	วิทยากรเชี่ยวชาญ
๕. นายอลนกรณ คำด้วง	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๖. นายอุดร พันธุมิตร	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๗. นางสาวปาริชาติ ภาคสิม	วิทยากรชำนาญการ
๘. นางสาวลักษณนรี ไชยเดช	วิทยากรชำนาญการ
๙. นางสาวพรพนา ปาเฉย	นิติกรชำนาญการ
๑๐. นางปิยาภา ชระธีระคุปต์	นิติกรชำนาญการ
๑๑. นางสาวอมรรัตน์ อินนุมาต	นิติกรปฏิบัติการ
๑๒. นางสาวภัทรพร มูณี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๓. นายพีรวัฒน์ คงเป็นไทย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๔. นางสาวสุมาลัย เพ็ชรรมณี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๕. นางสาวจรรุณี นันชนะ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๖. นางสาวพัชรินทร์ ประไพ	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๑๗. นางสาววิไลวรรณ เรืองอุไร	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๑๘. นางสาวแคทลียา เนาว์พิมาย	นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ
๑๙. นายธนภัทร์ พิมพ่วงศ์	นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ
๒๐. นางสาวณัฐรดา ศรีสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่ธุรการ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักกรรมการ ๓ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๘

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๔๕๑๕, ๐ ๒๘๓๑ ๔๕๖๖,
๐ ๒๘๓๑ ๔๕๗๒, ๐ ๒๘๓๑ ๔๕๗๖

